

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/154**(2015. gada 22. jūlijs)****par valsts atbalstu SA.13869 (C 68/2002) (ex NN 80/2002), ko Francija sniegusi EDF: no aplikšanas ar nodokli atbrīvotu finanšu rezervju pārkvalificēšana par kapitālieguldījumiem nolūkā atjaunot vispārīgo apgādes tīklu**

(izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 4959)

(Autentisks ir tikai teksts franču valodā)**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu ⁽¹⁾,pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt piezīmes saskaņā ar minēto pantu ⁽²⁾,

un ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

- (1) Ar 2002. gada 16. oktobra lēmumu Komisija sāka formālu izmeklēšanas procedūru, kas paredzēta LESD 108. panta 2. punktā ("lēmums par procedūras sākšanu") attiecībā uz priekšrocību, kas izriet no uzņēmumu nodokļa nemaksāšanas, kas būtu jāmaksā publiskai iestādei ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu *Electricité de France (E.D.F.)*, *Service National (EDF)*, kļuvusi par akciju sabiedrību *Electricité de France SA* 2004. gada beigās), savas bilances pārstrukturēšanas laikā 1997. gadā par daļu no aplikšanas ar nodokli atbrīvotām finanšu rezervēm nolūkā atjaunot vispārīgo apgādes tīklu (VAT), kas pārkvalificētas par kapitālieguldījumiem.
- (2) Savās piezīmēs, ko tās nosūtījušas Komisijai ar 2002. gada 11. decembra vēstuli, Francijas iestādes apstrīdējušas, ka EDF izmantojusi nodokļu atvieglojumus, un tieši uzsver, ka papildu kapitālieguldījumi koriģēja nepietiekamu kapitalizāciju un tāpēc bija attaisnojami.
- (3) Ar 2003. gada 21. janvāra vēstuli Komisija nosūtīja Francijai vienīgās piezīmes, ko tā saņēmusi no ieinteresētās personas, un to aicināja sniegt savus komentārus. Francija nav sniegusi komentārus par šīm piezīmēm.
- (4) 2003. gada 12. februārī starp Komisiju un Francijas iestādēm notika tehniska sanāksme, un tai sekoja informācijas pieprasījums no Komisijas 2003. gada 4. jūlijā.
- (5) 2003. gada 11. novembrī Francija iesniedza jaunu informāciju. 2003. gada 17. novembrī starp Komisiju, Francijas iestādēm un EDF pārstāvjiem tika organizēta jauna tehniska sanāksme. Francijas iestādes iesniedza papildu informāciju 2003. gada 20. novembrī.
- (6) Ar 2003. gada 16. decembra lēmumu ⁽³⁾ Komisija paziņoja, ka atbalsta pasākums, ko saņēma EDF, bija nesaderīgs ar iekšējo tirgu, un pieprasīja šā atbalsta atgūšanu ar procentiem. Atbalsts tika atmaksāts 2004. gada februārī.

⁽¹⁾ No 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants attiecīgi kļuva par Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 107. un 108. pantu. Abos gadījumos noteikumi būtībā ir vienādi. Šajā lēmumā atsauces uz LESD 107. un 108. pantu attiecīgā gadījumā ir uzskatāmas par atsaucēm uz EK līguma 87. vai 88. pantu. LESD arī ieviesa vairākas izmaiņas terminoloģijā, piemēram, aizstājot "Kopienu" ar "Savienību", "kopējo tirgu" ar "iekšējo tirgu" un "Pirmās instances tiesu" ar "Vispārējo tiesu". Šajā lēmumā ir izmantota LESD terminoloģija.

⁽²⁾ OV C 280, 16.11.2002., 8. lpp.

⁽³⁾ OV L 49, 22.2.2005., 9. lpp.

- (7) Ar savu 2009. gada 15. decembra spriedumu Vispārējā tiesa anulēja Komisijas lēmumu ⁽¹⁾. Francija no jauna samaksāja EDF to atbalsta summu, ko tā bija atmaksājusi 2004. gadā.
- (8) Ar savu 2012. gada 5. jūnija spriedumu Tiesa noraidīja Komisijas iesniegto apelāciju pret Vispārējās tiesas spriedumu ⁽²⁾.
- (9) Ar 2013. gada 2. maija lēmumu Komisija paplašināja formālo izmeklēšanas procedūru ("paplašināšanas lēmums") ⁽³⁾.
- (10) Francijas iestādes nosūtīja savas piezīmes Komisijai 2013. gada 1. jūlijā.
- (11) Ar 2013. gada 13. augusta vēstuli Komisija pārsūtīja Francijai 2013. gada 29. jūlija piezīmes no vienas ieinteresētās personas, proti, EDF, un aicināja to sniegt savus komentārus. 2013. gada 11. oktobrī Francija iesniedza savus komentārus par EDF piezīmēm.
- (12) 2013. gada 18. oktobrī EDF nosūtīja Komisijai konsultanta (*Oxera*) sagatavotu pētījumu, kas datēts ar 2013. gada 15. oktobri. 2013. gada 22. oktobrī Komisija pārsūtīja šo pētījumu Francijai, to aicinot sniegt savus komentārus. Šajā uzaicinājumā tomēr bija iekļauta piezīme, ka pētījums bija nosūtīts vairāk nekā divarpus mēnešus pēc paplašināšanas lēmumā noteiktā datuma un, otrkārt, tas ticis veikts pēc tam, kad pēc Francijas apgalvojumiem tika pieņemts lēmums veikt ieguldījumu EDF. 2013. gada 6. novembrī Francija iesniedza savus komentārus par pētījumu.
- (13) 2013. gada 14. novembrī notika Komisijas un Francijas iestāžu sanāksme. 2013. gada 15. novembrī Komisija lūdza jaunu informāciju un precīzākas detaļas par Francijas piezīmēm, kas tai tika iesniegtas 2013. gada 23. decembrī.
- (14) 2013. gada 22. novembrī EDF nosūtīja Komisijai juridisku atzinumu, ko EDF bija pieprasījusi un kas papildina un atbalsta tās 2013. gada 29. jūlija piezīmes.
- (15) Pēc EDF lūguma 2014. gada 12. martā Francijas iestāžu klātbūtnē notika tikšanās ar Komisiju.
- (16) Komisija 2014. gada 13. maijā Francijai lūdza sniegt iespējamus komentārus, kas attiecas uz EDF nosūtīto juridisko atzinumu, kā arī precīzākas detaļas un papildu informāciju. Francija atbildēja 2014. gada 19. jūnija vēstulē.

1. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS

1.1. SAŅĒMĒJS: EDF, TĀS STATUSA UN KAPITĀLA IZMAIŅAS

- (17) EDF dibināta ar 1946. gada 8. aprīļa Likumu Nr. 46-628 par elektrības un gāzes nacionalizāciju ("Likums Nr. 46-628"), kas atbilstoši tā pirmā panta noteikumiem nacionalizēja elektrības ražošanu, transportu, izplatīšanu, importu un eksportu Francijā. Šis likums uzticēja nacionalizēto elektrības uzņēmumu pārvaldi publiskai valsts iestādei ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu, kuras nosaukums ir "*Electricité de France (E.D.F.), Service National*".
- (18) 16. pants Likumā Nr. 46-628 paredzēja, ka EDF nodotās mantas, nodokļu un obligāciju gala bilance veido tās kapitālu, pieder tautai, ir neatsavināma un ekspluatācijas zaudējumu gadījumā tā jāatjauno no turpmāko finanšu gadu peļņas. Saskaņā ar 1. panta noteikumiem 1956. gada 14. maija Dekrētā Nr. 56-493 par kapitālieguldījumiem EDF tie tika pakļauti iepriekš minētā likuma 16. pantā noteiktajiem noteikumiem. Saskaņā ar tā paša dekrēta 2. panta noteikumiem šie ieguldījumi deva pamatu valstij saņemt procentus un dividendi.

⁽¹⁾ Vispārējās tiesas 2009. gada 15. decembra spriedums lietā T-156/04-EDF/Komisija, Krājums, II-4503. lpp.

⁽²⁾ Spriedums Komisija-EDF C-124/10P, ES:C:2012:318.

⁽³⁾ OVC 186, 28.6.2013., 73. lpp.

- (19) Atbilstoši Likumam Nr. 46-628 *EDF* kopš tā radīšanas un vēl joprojām 1997. gadā bija publiska valsts iestāde ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu, kura netiek pakļauta akciju sabiedrībām piemērojamiem noteikumiem. Publiskai iestādei ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu nav akciju kapitāla, pretēji akciju sabiedrībai, kura ir publisko tiesību subjekts un pār kuru valda tās akcionāri⁽¹⁾. Neskatoties uz terminiem "kapitāls" un "kapitālieguldījums", kas tiek minēti attiecīgajos dokumentos, *EDF* nebija akciju kapitāla, jo tās statuss bija juridiska persona, kura ir publisko tiesību subjekts. 2004. gada 9. augusta Likums Nr. 2004-803 attiecībā uz elektrības un gāzes sabiedriskajiem pakalpojumiem un elektrības un gāzes uzņēmumiem ("Likums Nr. 2004-803") paredzēja turpmāku šī statusa maiņu. 24. pants Likumā Nr. 2004-803 precizē, ka *EDF*, kurā valstij vajadzēja piederēt vairāk nekā 70 % kapitāla, pārvaldīs likumi, kas piemērojami akciju sabiedrībām, izņemot gadījumus, ja pastāv pretēji tiesību akti. Šī likuma 47. pants paredzēja arī turpmāku publiskās iestādes *EDF* pārveidošanu par akciju sabiedrību, pieņemot, ka tiks publicēts dekrēts par šo jauno statusu. 46. pants precizē, ka sabiedrības *EDF* bilance 2004. gada 31. decembrī tiks sagatavota, balstoties uz 2003. gada 31. decembra bilanci un ņemot vērā publiskās iestādes *EDF* 2004. finanšu gada peļņas vai zaudējumu aprēķinu.
- (20) *EDF* pārveidošana par akciju sabiedrību stājās spēkā, piemērojot 2004. gada 17. novembra Dekrētu Nr. 2004-1224 par akciju sabiedrības "*Electricité de France*" statusu. Dekrētā pievienotie statūti paredz, ka *EDF* turpmāk būs akciju sabiedrība, ko pārvalda komerciālām sabiedrībām piemērojami likumi, jo īpaši komerclikums tādā mērā, kad to neaizstāj specifiskāki noteikumi, tajā skaitā paši statūti.
- (21) *EDF* statūtu 6. pants paredz, ka kopējais sabiedrības akciju kapitāls, kura turētājs sākotnēji pilnībā bijusi valsts, bija noteikts EUR 8,129 miljardu apmērā, kas sadalīts 1 625 800 000 akcijās pa EUR 5 katra. Jaunās akciju sabiedrības *EDF* akciju kapitāls tika noteikts 2004. gada novembrī tajā pašā summā kā līdz tam uzkrātais kapitāls un kapitālieguldījumi publiskā iestādē ar ekonomisku un komerciālu raksturu *EDF*, tas ir, EUR 8,1 miljards. Šī kapitāla un kapitālieguldījumu summa tika sasniegta, piemērojot 1997. gada 10. novembra Likumu Nr. 97-1026 par dažādiem ekonomiskas un komerciālas kārtības pasākumiem ("Likums Nr. 97-1026"), un ir palikusi nemainīga kopš 1997. gada.
- (22) Kā noteikts Likumā 2004-803 un *EDF* statūtos, valstij jebkurā brīdī vajadzēja un vajag turēt vairāk nekā 70 % no sabiedrības kapitāla. 2005. gada novembrī jaunās *EDF* akcijas tika pieņemtas kotēšanai *Euronext* un tika piedāvātas par brīvām cenām ("OPO"), tādējādi patiesi atverot *EDF* kapitālu citiem akcionāriem līdztekus valstij.

1.2. FINANŠU REZERVJU RADĪŠANA VISPĀRĪGĀ APGĀDES TĪKLA ATJAUNOŠANAI

- (23) Atbilstoši 36. pantam Likumā Nr. 46-628 uz *EDF* tika pārvestas visas nacionalizētās elektrības koncesijas. Attiecībā uz šīm koncesijām saskaņā ar likuma 37. pantu koncesionāram ir jāņem vērā tipveida specifikācijas. 1958. gadā dažādās elektroenerģijas pārvades koncesijas, ko valsts bija pārvedusi uz *EDF*, tika apvienotas vienā koncesijā, sauktā "vispārīgais apgādes tīkls" (turpmāk tekstā – VAT).
- (24) Tā kā nebija koncesijām specifisku grāmatvedības noteikumu, kopš 1946. gada *EDF* uzskatīja, ka ir īpašniece īpašumiem, kas ir daļa no VAT un ierakstīja šos īpašumus savas bilances aktīvos. Piemērojot 8. pantu ar 1956. gada 28. novembra Dekrētu Nr. 56-1225 apstiprinātajās specifikācijās, *EDF* būtu par saviem līdzekļiem jāveic visi nepieciešamie apkopes un atjaunošanas darbi, lai saglabātu koncesiju darbību labā darba stāvoklī.
- (25) 1987. gadā pēc 1982. gadā veiktajām izmaiņām vispārējā grāmatvedības plānā, kas paredz specifiskus noteikumus mantai, kam pēc koncesijas beigām būtu jāatgriežas valsts īpašumā, *EDF* izmainīja savu grāmatvedības uzskaites praksi attiecībā uz VAT aktīviem, kas līdz šim tika uzskatīti par pašu īpašumu un ieskaitīti aktīvos postenī "Koncesijā nodotie īpašumi". *EDF* šiem aktīviem piemēroja speciālus grāmatvedības uzskaites noteikumus, kas izstrādāti Francijā koncesijā nodotiem īpašumiem, kuri tās noslēgumā jāatgriež valstij, un no nodokļu atvieglojumiem izveidoja finanšu rezerves VAT atjaunošanai.
- (26) 1994. gada ziņojumā⁽²⁾ Revīzijas palāta uzskatīja, ka, esot vienam un pastāvīgam, likuma noteiktam valsts koncesionāram, kā, piemēram, *EDF*, bija grūti uzskatīt VAT veidojošos īpašumus par tādiem, kas koncesijas beigās jāatgriež valstij, pretēji tiem VAT pašu īpašumiem, kas piederēja *EDF*. Citiem vārdiem sakot, Revīzijas palāta

⁽¹⁾ Atbilde no Francijas iestādēm 2013. gada 23. decembrī, 71. un 72. punkts.

⁽²⁾ Īpašais ziņojums par *EDF* koncesijām Nr. 1993, 1994. gada 10. oktobris.

neattaisnoja 1987. gadā EDF veiktās izmaiņas grāmatvedībā, kas izpaudās kā no aplikšanas ar nodokli atbrīvotu finanšu rezervju radīšana. Starp uzņēmumu un aizbildniecības institūcijām ātri tika uzsākti EDF situācijas regulēšanas darbi.

- (27) 1997. gadā EDF kontos bija divu veidu rezerves, kuras veidojušās no nodokļu atvieglojumiem VAT atjaunošanai: vēl neizmantojie finanšu uzkrājumi par FRF 38,5 miljardiem un koncedenta tiesības, kas atbilst jau realizētajām atjaunošanas darbībām par FRF 18,345 miljardiem.

1.3. FINANŠU REZERVJU PĀRKVALIFICĒŠANA

- (28) Likumā Nr. 97-1026 ir precizēts statuss tiem īpašumiem, kas veido VAT. Minētā likuma 4. pantā bija noteikts:

- I. Vispārīgā elektroenerģijas apgādes tīkla ierīces tiek uzskatītas par esošām *Électricité de France* īpašumā kopš brīža, kad tai tika piešķirtas šī tīkla koncesijas tiesības.
- II. I punkta noteikumu piemērošanai 1997. gada 1. janvārī koncesijā nodotās mantas ekvivalentā vērtība, kas figurē *Électricité de France* bilances pasīvā, tiek ierakstīta postenī "kapitālieguldījumi" un atbrīvota no attiecīgajām revalvācijas atšķirībām."

- (29) Attiecībā uz visām darbībām saistībā ar EDF kapitālu jāpiemēro likums. Tiešām, savā 1997. gadā spēkā esošajā versijā Likuma Nr. 46-628 16. pants paredzēja, ka EDF kapitāls ir neatsavināms un pieder tautai. Tādējādi kapitālieguldījumi EDF, kas izriet no VAT atjaunošanai paredzēto rezervju pārkvāificēšanas, bija atkarīgi no Francijas likumdošanas tiesību jomas.
- (30) Likums Nr. 97-1026 iedibina VAT aktīvu īpašumtiesības. EDF bilanci tādējādi reorganizē Likums Nr. 97-1026. EDF veidotās rezerves laikā no 1987. līdz 1996. gadam VAT atjaunošanai, ņemot vērā šo aktīvu (izmantotu vai nē) atgriešanu valstij, kļuva par nepamatotām, ja VAT īpašumu īpašumtiesības tika uzskatītas par piederošām EDF.
- (31) Ekonomikas, finanšu un rūpniecības lietu ministra, Budžeta lietu valsts sekretāra un Rūpniecības lietu valsts sekretāra vēstule, kas 1997. gada 22. decembrī nosūtīta EDF (turpmāk – "Ekonomikas ministra vēstule") savā 1. pielikumā saskaņā ar 4. pantu 1997. gada 10. novembra Likumā Nr. 97-1026 izskaidro EDF bilances augšdaļas pārstrukturēšanu:

— "Koncedenta tiesību" pārgrupēšana (FRF 18 345 563 605):

koncesijā nodoto VAT īpašumu maiņas vērtības natūrā nostiprināšana kapitālieguldījumos līdz FRF 14 119 065 335,

VAT revalvācijas atšķirību pārgrupēšana 1959. gadā (FRF 2 425 miljoni) un 1976. gadā (neatmaksājama pamatkapitāls): FRF 97 miljoni) ar posteni "VAT revalvācijas atšķirības", kura summa pieaug attiecīgi no FRF 1 720 miljoniem līdz FRF 4 145 miljoniem.

Normatīvo finanšu rezervju pārgrupēšana, kas attiecas uz 1976. gada neatmaksājamā pamatkapitāla (FRF 1 704 miljoni) revalvāciju, rubrikas summai pieaugot no FRF 877 miljoniem līdz FRF 2 581 miljonam.

Atjaunošanai paredzēto nepamatoto finanšu rezervju (FRF 38 520 943 408) pārejošie atlikumi, piemērojot Nacionālās grāmatvedības uzskaites padomes 1997. gada 18. jūnija paziņojumu Nr. 97-06 par izmaiņām grāmatvedības uzskaitē".

- (32) EDF bilances reorganizēšanas ietvaros Francijas iestādes ievēroja Nacionālās grāmatvedības uzskaites padomes 1997. gada 18. jūnija paziņojumu Nr. 97-06 par izmaiņām grāmatvedības uzskaites metodēs, vērtējumos, nodokļu izvēlē un kļūdu labojumiem ("Nacionālās grāmatvedības uzskaites padomes paziņojums"), kas konstatē, ka grāmatvedības uzskaites kļūdu labošana, kas pēc sava rakstura attiecas uz iepriekšējām grāmatvedības uzskaites operācijām, tiek "atspoguļota tā finanšu gada grāmatvedības uzskaitē, kura laikā tās tika atklātas".
- (33) Saskaņā ar Likumu Nr. 97-1026 un Ekonomikas ministra vēstuli, revalvācijas atšķirības tika pārnestas uz posteni "pašu kapitāls" bez aplikšanas ar nodokļiem, jo tās atbilda revalvācijas vērtības pieaugumam, kas realizēts, atbrīvojot no nodokļiem vai nodokļu neitralitātes režīma rezultātā, kas izriet no 1959. un 1976. gada revalvācijas likumiem.

1.4. FINANŠU REZERVJU PĀRKVALIFICĒŠANAS FISKĀLĀ IETEKME

- (34) Ekonomikas ministra vēstules 3. pielikums nosaka arī *EDF* bilances reorganizācijas fiskālās sekas. Pārnesot atjaunošanai paredzēto finanšu rezervju neizmantoto atlikumu uz nākamo atskaites gadu, konstatēta tīrās aktīvu vērtības izmaiņa par FRF 38,5 miljardiem, kas pakļauta 1997. gadā piemērojamam uzņēmumu nodoklim 41,66 % apmērā. Tādējādi vēl neizmantotās rezerves par summu FRF 38,5 miljardi Francijas iestādes aplika ar nodokļiem. Turpretī daļa no rezervēm, kas arī veidojušās nodokļu atbrīvojuma rezultātā un konsolidētas kā kapitālieguldījumi atbilstoši koncedenta tiesībām, netika apliktas ar nodokļiem.
- (35) Nodokļu Ģenerāldirekcijas 2002. gada 9. aprīļa paziņojumā, ko Francijas iestādes nosūtījušas Komisijai, norādīts, ka "VAT koncedenta tiesības atspoguļo nepieprasītu parādu, kura iekļaušana kapitālā nelikumīgi to atbrīvojusi no aplikšanas ar nodokli" un ka "šīs rezerves, kas radušās sakarā ar to iepriekšēju iekļaušanu kapitālā, tikušas pārceltas uz uzņēmuma pasīvu, kur tās nelikumīgi figurē neto situācijas kontā, tādējādi izraisot tīro aktīvu pozitīvu izmaiņu, kas, piemērojot Vispārējā nodokļu kodeksa 38-2. pantu, aplikams ar nodokļiem". Tās konstatē, ka "šādā veidā iegūtās nodokļu priekšrocības [*EDF* 1997. gadā] var tikt novērtētas ar 5,88 miljardiem franku ($14,119 \times 41,66\%$)".

2. LĒMUMS PAR PROCEDŪRAS SĀKŠANU

- (36) Savā lēmumā par procedūras sākšanu Komisija secināja, ka neregulāra papildu rezervju radīšana VAT atjaunošanai periodā no 1987. līdz 1996. gadam bija sniegusi *EDF* priekšrocības LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Šī darbība tai bija sniegusi selektīvas ekonomiskas priekšrocības, kas izrietēja no atšķirības starp uzņēmuma nodokļa kapitalizēto vērtību, kas netika samaksāts par rezervēm tajā pašā periodā, un uzņēmuma nodokļa summu, ko samaksājusi *EDF* 1997. gadā pēc tam, kas spēkā stājies Likuma Nr. 97-1026 4. pants.
- (37) Neskatoties uz faktu, ka *EDF* Francijā veica aktivitātes virknē tirgu, kas pakļautas monopola tiesībām, pirms stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/92/EK⁽¹⁾, kas liberalizēja elektrības sektoru, Komisija uzskatīja, ka attiecīgie atbalsta pasākumi *EDF* labā izkropļoja vai draudēja izkropļot konkurenci un ietekmēja tirdzniecību starp dalībvalstīm LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Tas izrietēja galvenokārt no fakta, ka, neskatoties uz ekskluzīvām tiesībām, kādas bija *EDF* noteiktu darbību veikšanai, Francijā tomēr pastāvēja zināms tirdzniecības līmenis starp dalībvalstīm šajos tirgos. Turklāt saistītajos tirgos, kuros *EDF* jau bija dažādojusi savu darbību ārpus savām ekskluzīvajām tiesībām (lai tas būtu ģeogrāfiskais, vai nozares viedoklis), pastāvēja brīva konkurence. Šīs sekas jau pastāvēja labu laiku pirms elektrības sektora liberalizācijas.
- (38) Komisija arī secināja, ka runa ir par jaunu atbalstu kas šajā stadijā neļāva uzskatīt, ka LESD 107. panta 2. un 3. punktā minētie nosacījumi ir tikuši izpildīti. Bez tam Francijas iestādes netika pieminējušas LESD 106. panta 2. punkta noteikumu piemērošanu.

3. IEINTERESĒTO TREŠO PERSONU PIEZĪMES

- (39) Ar 2003. gada 6. janvāra vēstuli Termiskās elektrības neatkarīgo ražotāju nacionālā arodbiedrība (*TENRNA*) nosūtīja savas piezīmes Komisijai formālās izmeklēšanas procedūras ietvaros. Atbilstoši tās piezīmēm attiecībā uz 1997. gadā neveiktajiem uzņēmumu nodokļa maksājumiem par daļu no rezervēm, kas radušās nodokļu atbrīvojuma dēļ VAT atjaunošanas nolūkos, *EDF* savas darbības ietvaros nav ievērojusi rūpnieciskās un komerciālās sabiedrībās piemērotos noteikumus, pretēji tam, kas paredzēts 1946. gada 8. aprīļa Likumā Nr. 46-628.

4. FRANCIJAS PIEZĪMES ATTIECĪBĀ UZ LĒMUMU PAR FORMĀLAS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS SĀKŠANU

- (40) Francijas iestādes Komisijai iesniedza savas piezīmes ar 2002. gada 11. decembra vēstuli. Tās apstrīd valsts atbalsta raksturu uzņēmumu nodokļa nemaksāšanas gadījumā 1997. gadā par daļu no finanšu rezervēm, kas veidojušās no nodokļu atvieglojumiem VAT atjaunošanai.

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 19. decembra Direktīva 96/92/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu (OV L 27, 30.1.1997., 20. lpp.).

- (41) Francijas iestādes apstrīd VAT atjaunošanai paredzēto rezervju summu, ko norāda Komisija. Francijas iestādes turpina uzskatīt, ka *EDF*, pat bez finanšu rezervēm VAT atjaunošanai, no 1987. līdz 1996. gadam nebija spējīga samaksāt uzņēmumu nodokli ievērojamus zaudējumus nesošo nodokļu raportu dēļ. Turklāt, tā kā valsts vienlaicīgi bija *EDF* īpašniece un VAT koncedējošā iestāde, Francijas iestādes uzskatīja, ka koncedenta tiesības neveidoja valstij patiesi pieprasāmu parādu. Tātad bilances pārstrukturēšanas laikā 1997. gadā, tās piemēroja koncedenta tiesības *EDF* pašu kapitālam, lai koriģētu tās nepietiekamu kapitalizāciju, bet tās nepakļaujot uzņēmumu nodoklim.
- (42) Francijas iestādes uzskata, ka 1997. gadā veiktā grāmatvedības pārstrukturēšana var tikt uzskatīta par papildu kapitālieguldījumu, kura summa ir ekvivalenta daļējam atbrīvojumam no nodokļiem, kura mērķis arī ir koriģēt nepietiekamu kapitalizāciju. *EDF* un valsts būtu vēlējušās ietekmēt pašu kvazikapitālu, abstrakcija veikta no uzņēmumu nodokļa. Par efektīvāku un neitrālāku ietekmi varētu uzskatīt tiešu koncedenta tiesību ietekmēšanu ar pašu kapitālu par to kopējo summu, nevis veikt līdzīga rakstura darbību, kuras ietvaros tiek ietekmēts kapitāls ar neto summu pēc uzņēmumu nodokļa, pieprasīts no *EDF* uzņēmumu nodoklis, kas atbilst neto aktīvu izmaiņām, un visbeidzot veikts papildu kapitālieguldījums, kas ekvivalents samaksājamiem nodokļiem.
- (43) Francijas iestādes vērtē, ka tādu papildu dotāciju attaisnoja *EDF* 1997. gadā sniegtās peļņas prognozes, kas turpmāko gadu laikā piepildījās. Salīdzināmos apstākļos, saskaņā ar Francijas iestādēm, tirgus ekonomikā ziņošs privāts ieguldītājs būtu veicis tādas kapitālieguldījumus.
- (44) Francijas iestādes turpina uzskatīt, ka valsts atlīdzība laikā no 1987. līdz 1996. gadam pēc attiecīgo rezervju veidošanas tika nepienācīgi samazināta. Tās norāda, ka pat tad, ja tūrā peļņa būtu bijusi lielāka, valsts atlīdzība nebūtu bijusi lielāka, jo šajā periodā atlīdzības līmenis neatbilda iepriekš noteiktam uzņēmuma tūrās peļņas procentam. Šo līmeni brīvi noteica valsts kā absolūtu vērtību, un to nebija iespējams noteikt atkarībā no uzņēmuma finanšu situācijas. Turklāt šī atlīdzība nebija obligāti jāatskaita no katra finanšu gada tūras peļņas. Šajā perspektīvā, ņemot vērā *EDF* zaudējumus nesošos raportus, Francijas iestādes uzsver, ka valsts no 1987. līdz 1996. gadam galu galā atskaitīja dividendi, kuras līmenis ievērojami pārsniedza uzņēmumu nodokļu robežas.
- (45) Bez tam Francijas iestādes uzskata, ka pat tad, ja rezervju veidošana VAT atjaunošanai būtu radījusi priekšrocību, tā būtu jāuzskata par atceltu sakarā ar 1997. gadā nomaksātā uzņēmumu nodokļa pieaugumu. Tās arī uzskata, ka *EDF* 1987.–1996. gada periodā *EDF* valstij kopumā iemaksāja summu, kura pārsniedz uzņēmumu nodokli, kas būtu jāmaksā komerciesību sabiedrībai, kas neveido rezerves VAT atjaunošanai un kas izmaksāja savam akcionāram dividendi, kas vienāda ar 37,5 % no tūrās peļņas pēc nodokļu nomaksas.
- (46) Cita starpā Francijas iestādes uzskata, ka tad, ja jākonstatē nelikumīga priekšrocība, runa būtu bijusi par pastāvošu atbalstu un ne par jaunu atbalstu sakarā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ⁽¹⁾ 15. pantā noteikto desmit gadu noilguma periodu, kas veidojies kopš pirmā atbalsta elementa piešķiršanas. Ievērojot, ka Komisijas pirmais informācijas pieprasījums datēts ar 2001. gada 10. jūliju, iespējamie atbalsta elementi, kuri piešķirti pirms 1991. gada, būtu bijuši pieprasīti. Francijas iestādes uzskata, ka likumdevēja iejaukšanās 1997. gadā neatstāja nekādu iespaidu uz šā noilguma pārtraukšanu, jo to var iespaidot tikai Komisijas pasākumi. Rezultātā Francijas iestādes uzskata, ka jebkurā gadījumā runa bijusi par pastāvošu atbalstu, jo tā tikusi piešķirta pirms elektroenerģijas tirgus liberalizācijas.
- (47) Savā 2003. gada 20. novembra vēstulē Francijas iestādes atgādina savus argumentus gan par revalvācijas atšķirībām, kuras iekļautas koncedenta tiesību summā, kas figurē sabiedrības kontos, gan par noilguma noteikumu piemērošanu. Turklāt tās apgalvo, ka *EDF* bilances pārstrukturēšanai, jāpiemēro 1996. gada uzņēmumu nodokļu likme (36,67 %) un nevis 1997. gada nodokļu likme (41,66 %). Tās tiešām uzskata, ka šī pārstrukturēšana tika veikta, pamatojoties uz nodokļu deklarāciju, kura iesniegta 1997. gada 23. decembrī pēc 1996. finanšu gada slēgšanas, bet pirms 1997. finanšu gada.
- (48) Tādējādi Francijas iestādes apstrīd Komisijas apgalvojumu, saskaņā ar kuru *EDF* 1997. gadā izmantojusi priekšrocības, pateicoties uzņēmumu nodokļa nemaksāšanai par daļu no rezervēm, kas veidojušās no nodokļu atvieglojumiem VAT atjaunošanai.

(1) Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

5. EIROPAS SAVIENĪBAS TIESU SPRIEDUMI

- (49) Savā 2009. gada 15. decembra spriedumā Vispārējā tiesa anulēja Komisijas 2003. gada 16. decembra lēmumu ar pamatojumu, ka Komisijai bija jāpārbauda, vai tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs būtu veicis salīdzināmas summas ieguldījumu līdzīgos apstākļos. Vispārējā tiesa novērtējusi, ka Komisijai būtu bijis jāpārbauda, vai šī darbība atbilda privāta ieguldītāja kritērijam. Vispārējā tiesa tāpat uzskatīja, ka Komisija bija pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā un pārkāpusi LESD 107. pantu.
- (50) Ar savu 2012. gada 5. jūnija spriedumu Tiesa noraidīja Komisijas iesniegto pārsūdzību Vispārējās tiesas spriedumam. Tiesa arī ņēmusi vērā, ka Vispārējā tiesa izdarījusi konstatējumu, saskaņā ar kuru Komisijai bija pienākums pārbaudīt, vai kapitāls, ko valsts ieguldījusi apstākļos, kas atbilst parastiem tirgus apstākļiem, faktiski pastāvēja neatkarīgi no formas, kādā kapitāls tika ieguldīts, un netika pieļauta kāda kļūda tiesību piemērošanā. Tiesa arī novērtējusi, ka Vispārējās tiesas vērtējumā, balstoties uz kuru privāta ieguldītāja kritērijs var tikt piemērots pat gadījumā, kad izmantoti fiskāla rakstura pasākumi, arī nav tiesību piemērošanas kļūdas.

6. LĒMUMS PAR FORMĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS PAGARINĀŠANU

- (51) Pēc 2003. gada 16. decembra lēmuma anulēšanas Komisijai ir jāpieņem jauns lēmums atbilstoši LESD 266. pantam un 13. pantam Regulā (EK) Nr. 659/1999, lai noslēgtu procedūru atbilstoši ar Tiesas lēmumā precīzi noteiktajiem tiesību punktiem. Tā kā 2003. gada 16. decembra lēmums ticis anulēts, Komisijai vajadzēja no jauna novērtēt jautājumus, kas attiecas uz šī lēmuma 3. un 4. pantu.
- (52) No vienas puses, ne Tiesa, ne Vispārējā tiesa nebija atzinusi, ka lēmums par procedūras sākšanu būtu atzīstams kā nepareizs. Tātad tas var veidot pamatu jaunam galīgajam lēmumam. No otras puses, Tiesa ir skaidri izteikusi savus piemērojamības kritērijus un privāta ieguldītāja tirgus ekonomikā kritērija piemērošanu. Šie kritēriji galvenokārt balstās uz objektīvu un pārbaudāmu elementu pastāvēšanu, kas parādītu, ka dalībvalsts lēmums veikt ieguldījumu valsts kontrolētā uzņēmumā balstījies uz tādiem ekonomiskiem novērtējumiem, kas salīdzināmi ar tādiem, ko būtu veicis tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs pirms ieguldījuma veikšanas, lai noteiktu nākotnes atdevi (¹).
- (53) Savā lēmumā par formālās izmeklēšanas procedūras pagarināšanu Komisija atzīmēja, ka šajā administratīvās procedūras stadijā neviens pierādījums vai dokuments neapstiprina Francijas iestāžu apgalvojumu, saskaņā ar kuru 1997. gada grāmatvedības reforma būtu vienlīdzīga papildu kapitālieguldījumam tādā summā, kas vienāds ar daļēju atbrīvojumu no nodokļiem. Pretēji Francijas iestāžu piezīmēm nešķīta arī, ka šāds papildu kapitālieguldījums būtu nevis atbalsts, bet gan ieguldījums, kuru salīdzināmos apstākļos būtu veicis tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs un kuru attaisno *EDF* 1997. gadā piedāvātās peļņas prognozes, kas cita starpā turpmākajos gados īstenojās.
- (54) Attiecīgi pagarināšanas lēmumā Komisija, ņemot vērā pieejamo informāciju un dokumentus, precizēja savu iespējamās ekonomiskās priekšrocības iepriekšējo analīzi, kas izriet no tā, ka *EDF* 1997. gadā nav maksājusi uzņēmuma nodokli par daļu no rezervēm, kas atbilst FRF 14,119 miljardiem no koncedenta tiesībām, kas pārkvalificētas par kapitālieguldījumiem.
- (55) Attiecībā uz šo jautājumu globāla tādu faktu novērtēšana šķiet norādām uz to, ka šāds pasākums atklāja valsts varu, tādējādi attālinot privāta ieguldītāja principa piemērošanu. Patiešām, šo apgalvojumu atbalsta arī tas, ka Francijas iestādes pirms vai vienlaicīgi ar lēmumu neieturēt *EDF* nodokļus nebija iesniegušas nekādu informāciju ne rīcības plānu, kas parādītu šādas rīcības atdevi. Materiālā plānā attiecībā uz Tiesas izklāstītajiem kritērijiem Komisija piebilda, ka būtu vēlams, lai Francija pienācīgi norādītu datumu iesniegtajiem dokumentiem, kā arī pierādījumus, ka tos pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas izskatījuši ministri un kompetenti ierēdņi, kā arī Parlamenta asamblejas.
- (56) Turpretī šādu elementu trūkuma gadījumā šķiet, ka fiskālās kompetences īstenošanas ietvaros Francija piemērojusi pārkāpjošu nodokļu režīmu *EDF* bilances augšdaļas pārstrukturēšanai attiecībā uz koncedenta tiesību rezervju pārgrupēšanu, kā paredzēts Likuma Nr. 97-1026 4. pantā. Neviens konkrēts budžeta noteikums iepriekš nepiešķīra šo fiskālo resursu par labu *EDF*, turklāt netika īstenoti noteikumi vai pārbaudes ieguldījumu jomā, lai nodrošinātu iespējamam ieguldījumam juridisku pamatojumu.

(¹) Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 84. punkts.

- (57) Tāpat arī savā pagarināšanas lēmumā Komisija papildus atzīmēja, ka tomēr privāta ieguldītāja tirgus ekonomikā princips ticis piemērots, un tas savukārt ļāva šajā fāzē secināt, ka privāts ieguldītājs nebūtu ieguldījis FRF 5,88 miljardus kapitālieguldījumos EDF 1997. gadā. Francijas iestāžu nenosūtīto elementu dēļ šķiet izslēgts, ka privāts akcionārs parastos tirgus apstākļos būtu veicis attiecīgo ieguldījumu, iepriekš neizskatot objektīvus un uzticamus pētījumus, ko vēlāmā gadījumā būtu veikusi neatkarīga trešā puse – ieguldījumu padomnieks – nevis, piemēram, labumu gūstošais uzņēmums, kas īpaši uzsvērtu ieguldītā kapitāla peļņu, ieguldījumu atdeves laikposmu un būtiskus riskus kopumā un attiecībā uz atlīdzības kārtību, kas saistīta ar šādu ieguldījumu.
- (58) Attiecībā uz šo jautājumu Komisija faktoriem pievienoja to, ka tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs pirms līdzekļu izmantošanas būtu izpētījis summas mainīgumu un pensiju finansēšanas izmaksu pieaugumu, ar ko EDF saskārās 1997. gadā, piemērojot savu īpašo režīmu, kā arī novērtējumu, ko tajā laikā varēja veikt ieguldītājs.
- (59) Šajos apstākļos daļēja atbrīvošana no uzņēmuma nodokļa 1997. gadā šķita nevis kā produktīvs valsts kā akcionāres ieguldījums, bet drīzāk kā fiskāla rakstura atkāpes pasākums, kurš varētu būt sniedzis ekonomisku priekšrocību EDF.
- (60) Cita starpā varētu šķist, ka EDF atbrīvošana no uzņēmuma nodokļa varētu apdraudēt valsts resursus un varētu ietekmēt konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm, tādējādi izpildot citus LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas noteikumus.
- (61) Tā kā trūkst juridiskā pamatojuma, ka ļautu pamatot saderību ar iekšējo tirgu šim darbības atbalstam, kas stiprināja EDF pozīciju attiecībā pret tās konkurentiem, savā 2013. gada 2. maija lēmumā Komisija puda savas šaubas attiecībā uz atbalsta saderību ar iekšējo tirgu. Līdzīgas šaubas jau tika izteiktas lēmumā par procedūras sākšanu.

7. TREŠO PERSONU PIEZĪMES

- (62) Ar 2013. gada 29. jūlija vēstuli EDF iesniedza savas piezīmes par pagarināšanas lēmumu. EDF noformulē trīs galvenos iebildumus pret šajā lēmumā izklāstītajiem argumentiem: i) lēmums ignorē gūtās atziņas no Vispārējās tiesas sprieduma un neatzīst patieso valsts veiktās EDF rekapitalizācijas raksturu, ii) lēmums ir pārmērīgi formāls un netaisnīgi uzstāj uz biznesa plānu, kas saistīts ar ieguldījumu, lai gan rekapitalizācija veikta pēc rūpīgi plānotas izvērtēšanas, ko pierāda daudzie dokumenti no attiecīgā perioda un iii) lēmums, nesniedzot pierādījumus, apgalvo, ka neviens ieguldītājs, kas atrastos valstij iespējami tuvā situācijā, nebūtu veicis salīdzināmu ieguldījumu, pretēji faktiskajiem elementiem, ko iesniedusi EDF, pamatojot savas piezīmes.
- (63) EDF uzskata, ka Komisija turpina analizēt Francijas valsts 1997. gadā pieņemto pasākumu tajā pašā vienīgajā iespējamās nodokļu ietekmes prizmā, lai gan Vispārējā tiesa skaidri noraidījusi šo pieeju. Kā apstiprinājusi Vispārējā tiesa, valsts īstenotais pasākums, kura laikā veikta koncedenta tiesību pārgrupēšana par kapitālieguldījumiem, veido EDF rekapitalizācijas darbību, kuras mērķis ir koriģēt EDF bilances nelīdzsvarotību enerģijas tirgus atvēršanas konkurentiem perspektīvā. Ekonomikas ministra 1997. gada 22. decembra vēstule nesatur fiskālu lēmumu, kas atšķirtos no 1997. gada likuma, bet kalpo fiskālas ietekmes konstatēšanai. Būtu jāizvērtē šis rekapitalizācijas pasākums, kas ir viens un nedalāms, nevis iespējamās fiskālās ietekmes, kas no tā ir mākslīgi nošķirtas lēmumā par formālās izmeklēšanas procedūras pagarināšanu.
- (64) Saskaņā ar EDF judikatūra nepieprasa specifisku ieguldījuma biznesa plānu, kas neiedibina nekādu formālismu šajā jomā, bet pieprasa objektīvus un pārbaudāmus elementus pirms apskatītā pasākuma vai tā laikā. Pie tam šāds biznesa plāns valstij nebūtu bijis nepieciešams 1997. gadā. Valstij bija pieci pārstāvji EDF pārvaldes padomē, tās rīcībā bija viss EDF kapitāls kopš 1946. gada, un notikumu laikā tā pilnībā pārzināja uzņēmumu un bija iesaistīta tā pārvaldē un tās stratēģiskās virzības noteikšanā ar ilgtermiņa perspektīvu. Saskaņā ar EDF šāda ilgtermiņa perspektīva varētu būt īpaši saistoša EDF gadījumā, pateicoties tās darbības kapitālietilpībai un instalāciju dzīves ilgumam vairāku desmitu gadu garumā, kas dažkārt var sasniegt no 30 līdz 75 gadiem.

- (65) Kā to pierāda daudzie dokumenti no šī laika, valsts būtu veikusi ieguldījumu kā EDF akcionāre, nevis valsts varas īstenotāja, balstoties uz analīzēm un precīziem ilgtermiņa prognozēšanas rādītājiem. Tādējādi 1995. gadā tika uzsākti darbi, kas apvienoja EDF un to pārtraucošās ministrijas, lai veiktu secinājumus no Revīzijas palātas atzinuma, kas pieminēts 26. apsvērumā. Šie darbi attiecīgi veikti attiecībā uz uzņēmuma bilances reorganizēšanu un kapitāla ienesīgumu. Tie beigušies, 1997. gada 8. aprīlī parakstot uzņēmuma līgumu starp valsti un EDF par periodu no 1997. līdz 2000. gadam un vienlaicīgi 1997. gada 2. aprīlī iesniedzot likumprojektu attiecībā uz dažādiem ekonomiskās un finanšu kārtības noteikumiem, no kuriem 45. pants identiski atkārtoja Likuma Nr. 97-1026 4. panta noteikumus. Asamblejas un Senāta sagatavošanās darbi, proti, pats likums saskaņā ar EDF parādīja, ka Valsts iejaukusies kā akcionārs: kapitālieguldījums, kas rekapitalizē EDF.
- (66) Kā to pierāda aptuveni četrdesmit dokumenti no attiecīgā laika posma, ko EDF pievienojusi saviem paziņojumiem, savā analīzē un pārdomās valsti vadīja četras galvenās raizes:
- ņemt vērā jauno konkurences kontekstu, jo pēc Direktīvas 96/92/EK pamazām tika atvērti tirgi,
 - normalizēt finanšu attiecības ar EDF uz kopējo noteikumu pamata, pieliekot punktu neskaidrībām, kas varētu būt pastāvējušas iepriekš,
 - labot ievērojamo nelīdzsvarotību, kas ietekmēja EDF bilances struktūru, spēcinoš tās pašu kapitālu,
 - atvieglot starptautisko salīdzināšanu, lai palielinātu uzņēmuma ticamību finanšu sabiedrībā.
- (67) Visbeidzot, attiecībā uz EDF tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritērijs ir ne tikai piemērojams saistībā ar pieminētajiem apsvērumiem, bet cita starpā tas tiek apmierināts, jo valsts ir rīkojusies tā, kā to būtu darījis privāts ieguldītājs. Saskaņā ar Tiesu (sprieduma 78. un 89. punkts) EDF ir jānosaka, vai EDF varētu būt guvusi tās pašas priekšrocības kā tās, kuras tai piešķirtas ar valsts resursu palīdzību normālos tirgus apstākļos un, ja tā notiek, atkarībā no tās sekām, kas kropļo vai draud izkropļot konkurenci.
- (68) Daudzie tā laika dokumenti vēlreiz pierāda, ka valsts pamatīgi izpētījusi un kvantitatīvi noteikusi sava ieguldījuma ienesīgumu, kā to būtu darījis vienīgais uzņēmuma ieguldītājs akcionārs, lai attīstītu ilgtermiņa perspektīvas. Uz šī pamata tika arī noteikta valsts atlīdzība EDF 1997.–2000. gada uzņēmuma līgumā, atlīdzība, kas tajā laikā bija atbilstoša atlīdzībai salīdzināmu sabiedrību akcionāriem. Novērtējums summām, ko EDF vajadzēja pārskaitīt valstij laikā no 1997. līdz 2000. gadam tātad tika pārbaudīts pirms līguma noslēgšanas.
- (69) Cita starpā savās 2013. gada jūlija piezīmēs EDF izmantoja sabiedrībai Oxera pasūtītu pētījumu, kas vēl nebija pabeigts laikā, kad EDF iesniedza savas piezīmes. EDF atsaucas, ka Oxera pētījums salīdzinātu iekšējā ienesīguma līkmi, kas tiek sagaidīts no valsts ieguldījuma 1997. gadā, ar to, ko no līdzvērtīga ieguldījuma pieprasa kapitāla tirgi, un parādītu, ka privāts ieguldītājs būtu veicis ieguldījumus saskaņā ar 1997.–2000. gada uzņēmuma līgumā noteiktajiem apstākļiem.
- (70) EDF nosūtīja Komisijai 2013. gada 18. oktobrī šo Oxera pētījumu, kas datēts ar 2013. gada 15. oktobri⁽¹⁾ bez citām piebildēm. Kā savās piezīmēs 2013. gada jūlijā paredzēja EDF, Oxera pētījums secināja, ka tirgus ekonomikā zinošs privātais ieguldītājs būtu ieguldījis EDF kapitālieguldījumu summas palielināšanā. Šis secinājums izriet no fakta, ka rentabilitāte (iekšējā ienesīguma likme), uz ko tāds ieguldītājs varēja būt cerējis 1997. gadā, atrodas robežās no 35 % līdz 15 %, un 27 % vidēji piecu gadu laikposmā, jebkurā gadījumā augstāk par atdevi 12,7 %, nekā būtu prasījis tāds ieguldītājs. Ienesīgums tiek aprēķināts, ņemot vērā valsts turēto EDF akciju tirgus vērtību perioda sākumā un beigās.

(1) "Vai 1997. gadā Francijas valsts veiktā EDF rekapitalizācija iztur privātā ieguldītāja pārbaudi?" 2013. gada 15. oktobra Galīgais ziņojums.

- (71) EDF novērtē, ka, neskatoties uz pašu kapitāla vājumu, EDF ekonomiskie pamati 1997. gadā bija veseli, kā novērojuši tā laika analītiķi, kas brīdī, kad valsts veica savu ieguldījumu, neizteica šaubas par tās finanšu ilgtspējību vai komerciālām prognozēm. EDF finanšu reitings bija teicams (Moody's vērtējums AAA laikā no 1992. līdz 1997. gadam, Standard & Poor's vērtējums AAA 1996.–1997. gadā), un tāds būtu palicis pat gadījumā, ja to būtu vajadzējis samazināt par vienu vai divām iedaļām, lai ņemtu vērā valsts garantiju, kura bija EDF kā valsts iestādei ar rūpnieciska vai komerciāla rakstura statusu. No vairākiem tā laika dokumentiem izriet, ka Francijas valsts atlīdzības līmenis no EDF bija salīdzināms ar CAC40 sabiedrību dividenžu ienesīguma līmeni (4,5 % līdz 5 % no kapitāla), kā arī enerģētikas sektorā aktīviem uzņēmumiem Eiropā (4,7 % līdz 5,27 %, kā attiecīgi novērtēti 1996. un 1997. gadā). Tas attiecīgi parāda, ka EDF būtu varējis iegūt to pašu kapitāla summu kapitālu tirgū, tādējādi pasākumam savu seku dēļ nebija tāda rakstura, kas kropļotu konkurenci.
- (72) Īpaši EDF novērtē, ka privāts ieguldītājs, kura īpašumā būtu kādas filiāles kapitāla kopsumma, būtu varējis salīdzināmos apstākļos veikt līdzīgu ieguldījumu minētajā filiālē, pārvēršot kapitālā šīs filiāles parādu, lai kāds būtu tā raksturs. Šo analīzi apstiprina juridisks atzinums, kas izsniegts pēc EDF prasības. Vēloties uzlabot kādu finanšu struktūru, kurai ir neproporcionāli vājš pašu kapitāls salīdzinājumā ar finanšu parādiem, valsts būtu varējusi arī uzņēmumam ļaut konkurēt ar citiem lielajiem operatoriem Savienībā attiecīgajā sektorā. Šis pats akcionārs tāpat nebūtu tīši ļāvis saglabāt ievērojamu nelīdzsvarotību savas filiāles bilancē uz saprātīgiem ekonomiskiem pamatiem, lai gan tā rīcībā ir saprātīgs līdzeklis, kā šo nelīdzsvarotību novērst, veicot kāda parāda pārvēršanu kapitālā.
- (73) Attiecībā uz EDF tāpat ir saprātīgi domāt, ka privāts ieguldītājs, kurš atrastos situācijā, kas pēc iespējas tuvāka valstij, proti, būtu 100 % uzņēmuma akciju īpašnieks, kurš attīsta ilgtermiņa perspektīvu augsti kapitalistiskā tirgū, kas gatavojas būt atvērts konkurencei, būtu veicis līdzīgu ieguldījumu.

8. FRANCIJAS PIEZĪMES ATTIECĪBĀ UZ LĒMUMU PAR PROCEDŪRAS PAGARINĀŠANU

- (74) Francijas iestādes principā uzskata, ka Valsts rīkojusies kā tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs, kad pārgrupējis no aplikšanas ar nodokli atbrīvotās koncedenta tiesības par kapitālieguldījumu EDF. Tās uzskata, ka pretēji situācijas aprakstam, kas veikts lēmumā par procedūras sākšanu 2002. gada 16. oktobrī un lēmumā par procedūras pagarināšanu 2013. gada 2. maijā, pasākums, kas Komisijai jāanalizē, ir unikāls EDF rekapitalizācijas pasākums, kas veikts, piemērojot Likuma Nr. 9-1026 4. pantu, nevis nodokļu atvieglojuma piešķiruma pasākums, kas attiecas uz koncedenta tiesību pārgrupēšanu par kapitālieguldījumiem, kas būtu šķirams no minētā likuma termiņiem. Tās balstās uz informāciju, kas pieejama noteiktā skaitā dokumentu, kas datēti ar 1996. un 1997. gadu un pievienoti viņu piezīmēm un, viņuprāt, atbalsta un apstiprina šo apgalvojumu. Šie dokumenti ir minēti 87. līdz 108. apsvērumā. Francijas iestādes uzskata, ka citi EDF iesniegtie dokumenti cita starpā stiprina Francijas piezīmes.
- (75) Pie tam Francijas iestādes atgādina, ka tās apstrīd atbalsta summu un vēlreiz atkārtu savas 2003. gada 20. novembra piezīmes, saskaņā ar kurām minētajiem nodokļiem vajadzētu piemērot 1996. gada, nevis 1997. gada nodokļu likmi, kā tas minēts 47. apsvērumā.

Par privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā principa piemērošanu

- (76) Francijas varas iestādes apstrīd, ka apstrīdētā atbrīvošana no nodokļiem izriet no Francijas valsts varas, kas padara tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principu par nepiemērojamu. Tās uzskata, ka Tiesa neprasa dalībvalstij, lai tā uzrādītu patiesu biznesa plānu attiecībā uz apstrīdēto pasākumu.
- (77) Šajā saistībā tās, pirmkārt, atgādina, ka 1997. gadā EDF bija valsts iestāde ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu, kas atrodas valsts aizbildniecībā, un tādējādi valsts rīcībā bija pilnīgas zināšanas par uzņēmumu, kā arī tās rūpniecisko stratēģiju un finansiālajām prognozēm. Tās attiecīgi vērtē, ka ir pieņemams tās informācijas un novērtējumu atspoguļojums, kuri bija valsts rīcībā pirms apstrīdētā pasākuma pieņemšanas un kas parāda ieguldījuma ienesīgumu. Komisijai būtu jāveic vispārēja analīze, kas īpaši iekļauj šos elementus, kā arī jebkurus citus atbilstošus elementus.

- (78) Otrkārt, ņemot vērā Likuma Nr. 97-1026 4. panta raksturu un priekšmetu, Francijas iestādes vērtē, ka valsts varētu būt rīkojusies kā akcionāre, piešķirot nodokļu atvieglojumu koncedenta tiesību uzkrājumu pārgrupēšanai. Tādējādi pirms šī līguma, 1997. gada 8. aprīlī, tika parakstīts uzņēmuma līgums starp valsti un EDF par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, kura izpilde jau iepriekš pieņēma tiesisku pasākumu pieņemšanu tās bilances pārstrukturēšanai. Iepriekš, 1996. gada 12. jūlija vēstulē, aizbildniecības iestādes bija ziņojušas EDF, ka to līgumā ar EDF vajadzētu nostiprināt ambiciozu valsts atlīdzības mērķi. Tādējādi līguma III nodaļa paredzēja atlīdzību valstij, kas rastos divu elementu rezultātā: i) atlīdzība no kapitālieguldījumiem ar fiksēto likmi 3 % un ii) papildu atlīdzība, kas vienāda ar 40 % no EDF neto finanšu rezultāta, abu elementu kopējā summa tomēr nevar būt lielāka par 6 % no kapitālieguldījumu summas.
- (79) Valsts izpētīja šo atlīdzību dividenžu prognožu formā, kuru daudzumu tā būtu noteikusi attiecībā uz papildu atlīdzību kā FRF 3,5 miljardiem, kas varētu sasniegt līdz pat FRF 6 miljardiem perioda laikā, kā to pierāda EDF aizbildniecības iestāžu 1997. gada 22. aprīļa vēstule. Šis novērtējums balstījās uz ekonomiski finansiālām prognozēm, ko EDF iesniegusi Finanšu ministrijas dienestiem 1997. gada 19. februārī, un uz uzņēmuma līguma hipotēzēm. 1997. gada septembra ziņojums, ko ziņotājs sniedza Senātam par Likumu Nr. 97-1026, iekļāva arī ministrijas dienestu analīzes par sagaidāmo atšķirību valsts kā akcionāra atlīdzībā par 1998. gadu, proti, FRF 2,6 miljardu apmērā, no kuriem FRF 1,5 miljardi bija fiksētā procentu likme un FRF 1,1 miljards bija papildu atlīdzība. Valsts arī novērtējusi nākotnes atlīdzības prognozes, pirms turpinājusi pieņemt attiecīgo pasākumu, kā ikviens akcionārs, kurš vēlas piedalīties sava uzņēmuma kapitāla palielināšanā.
- (80) Treškārt, Francijas varas iestādes uzskata, ka koncedenta tiesību rezervju pārgrupēšana un, vēl plašāk, EDF bilances restrukturēšana un tās pašu kapitāla stiprināšana laboja uzņēmuma finansiālās struktūras trūkumus. Ja šie trūkumi būtu turpinājušies, EDF, iespējams, nāktos saskarties ar procentu likmes palielināšanos saviem parādiem un grūtībām attiecībās ar saviem komerciālajiem partneriem tā iemesla dēļ, ka darījumu partneri šo risku uztvertu negatīvi. Tādas raizes valstij kā akcionāram varētu rasties no iemeslu izklāsta 4. pantā likumprojektam, kas pēc tam kļuva par Likumu Nr. 97-1026, tāpat arī no kompetentā ministra runas, prezentējot likumprojektu Senātam 1997. gada 2. oktobrī.
- (81) Deputāta un senatora ziņotāja ziņojumi par likumprojektu Nacionālās asamblejas un Senāta priekšā attiecīgi cita starpā uzstāja uz EDF bilances pārstrukturēšanas pozitīvo efektu attiecībā uz parāda attiecību pret pašu kapitālu: pirmajā ziņojumā tika uzskatīts, ka tas (FRF 24,2 miljardi) ir nepietiekams attiecībā pret aizņēmuma parādiem (FRF 131,9 miljardi) un neto aktīviem (FRF 696,4 miljoni); pašu kapitāla stiprināšana piešķirtu EDF tādu bilances struktūru, kas būtu atbilstošāka tās uzkrājumu realitātei, vienlaicīgi arī pieļaujot atbilstošākus salīdzinājumus ar konkurentiem Eiropā; otrajā ziņojumā tika vairāk uzstāts uz pozitīvo efektu, ko iegūs EDF ticamība, ko tā iegūs finanšu kopienā un pie saviem potenciālajiem partneriem. Saskaņā ar Francijas iestādēm uzņēmuma finanšu struktūras stiprināšana atbilst tam, par ko rūpētos tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs salīdzināmā situācijā.
- (82) No tā saskaņā ar Francijas iestādēm izrietētu, ka tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja pārbaude būtu piemērojama gadījumā, kad valsts savā akcionāres lomā būtu rīkojusies, koncedenta tiesību uzkrājumus bez nodokļu atskaitījuma pārgrupējot par EDF kapitālieguldījumiem.

Par privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā principa piemērošanu

- (83) Pirmkārt, Francijas iestādes atgādina, ka uzņēmuma līgums starp valsti un EDF paredzēja atlīdzību valstij, kas izriet no diviem elementiem: i) atlīdzība par kapitālieguldījumiem ar fiksēto likmi 3 % un ii) papildu atlīdzību, kas vienāda ar 40 % no EDF neto finanšu rezultāta, kas parādītu, ka valsts rīcībā bija informācija par gaidāmo ieguldītā kapitāla atdevi. Kā to cita starpā pierāda iepriekš minētais Nacionālās asamblejas deputāta ziņojums, ņemot vērā fiksētās likmes kapitālieguldījumiem pastāvēšanu, koncedenta tiesību uzkrājumu pārgrupēšanas par kapitālu ietekme bija absolūtā vērtībā palielināt atlīdzību Valstij, jo palielinās kopējais kapitāla apjoms.
- (84) Turklāt Francijas iestādes uzskata, ka ienesīgumam no ieguldījuma EDF 1997. gadā vajadzēja būt ieplānotam ilgtermiņa perspektīvā, ņemot vērā gaidāmās valsts iemaksas nākotnē un paredzot uzņēmuma vērtības palielināšanos. Tātad, ja neto rezultāti pēc nodokļiem un atlīdzības valstij būtu pozitīvi (FRF 1,4 miljardi papildus FRF 2,5 miljardiem 1998. gadā atlīdzība valstij), pievienotos ievērojama resursu radīšana par 1997.–2000. gada periodu gandrīz FRF 70 miljardu apmērā, kā to paredzēja uzņēmuma līgums. Kā uzsver EDF 1997. gada 19. februāra vēstule, valsts bija skaidri noteikusi uzņēmuma uzkrājumu vērtības palielināšanās mērķi, kas bija aprēķināts šīs summas apjomā un izrietēja no parādu apjoma samazināšanās, aktīvu struktūras un attīstības ieguldījumiem, kas nodrošinātu EDF kapitāla vērtības palielināšanās perspektīvas.

- (85) Visbeidzot, novērtējot ieguldījuma riskus, valsts kā akcionāre būtu ņēmusi vērā EDF pamata aktivitātes iezīmes, kas galvenokārt tika attīstīta Francijā un balstījās uz reglamentētas tarififikācijas principa, kam vajadzētu nosegt uzņēmuma izdevumus. Šīs iezīmes samazināja ar ieguldījumu saistīto risku un attiecīgi prasību pēc atdeves. EDF piezīme no 1996. gada 27. jūlija, kas iesniegta Senātam 1997. gada 15. septembrī, cita starpā parādīja, ka atbildība akcionāriem ārvalstu uzņēmumos ievērojami atšķiras atkarībā no sektora institucionālās un reglamentējošās vides katrā valstī.
- (86) No tā saskaņā ar Francijas iestādēm izrietēja, ka Valsts uzvedās kā tirgus ekonomikā zinošs ieguldītājs, jo tā pārgrupēja koncedenta tiesību rezerves par kapitālieguldījumiem, nenomaksājot uzņēmuma nodokli. Šo secinājumu cita starpā apstiprinātu EDF piezīmes, tajā skaitā pētījumi un analīzes, uz kuriem tā balstījās un kas atkārtotas 62.–73. apsvērumā. Īpaši jau attiecībā uz Oxera veikto ekonomisko pētījumu, ko nosūtījusi EDF, Francijas iestādes vērtē, ka Komisijai jāveic tāda pati analīze, lai noteiktu, vai valsts veiktajai EDF rekapitalizācijai 1997. gadā ir saprātīga ieguldījuma raksturs.

Francijas nosūtītie dokumenti, kas apstiprina tās piezīmes

- (87) Apstiprinot tās atbildi uz pagarināšanas lēmumu, Francijas iestādes nosūtīja Komisijai deviņus dokumentus kā savu 2013. gada 1. jūlija piezīmju pielikumu. Šie deviņi dokumenti ir iesniegti, lai apstiprinātu viņu apgalvojumu, kas jau minēts to 2002. gada 11. decembra piezīmēs, saskaņā ar kurām papildu kapitālieguldījums, kas vienlīdzīgs ar nesāņemto nodokļu summu, būtu attaisnojams ar sagaidāmajām peļņas prognozēm, ko EDF sniedza 1997. gadā un kas cita starpā nākamajos gados piepildījās. Nekaitējot elementiem, kurus savās piezīmēs uzsvērusi Francija, jāturpina šajos dokumentos galveno minēto elementu sistemātiska analīze.
- (88) Dokumenti attiecas gan uz uzņēmuma līguma starp valsti un EDF sagatavošanu vai izpildi periodā no 1997. līdz 2000. gadam, gan arī uz diskusiju par likumprojektu, kas vēlāk kļuva par Likumu Nr. 97-1026. Runa ir par dokumentiem, kas datēti ar laiku no 1996. līdz 1997. gadam un tātad ir radušies laikā, kad ticis pieņemts lēmums par ieguldījumu. Konkrētāk runājot, šie dokumenti ir uzņēmuma līgums 1997.–2000. gadam ⁽¹⁾, aizbildniecības ministriju vēstule uzņēmumam ⁽²⁾, uzņēmuma vēstule ministrijas vai Senāta administrācijai ⁽³⁾ un dokumenti un divi ziņojumi no Nacionālās asamblejas un no Senāta, sagatavojot diskusiju par likumprojektu ⁽⁴⁾. Dokumentu saturs sīkāk precizēts turpmāk tekstā.
- (89) Ar 1996. gada 12. jūlija vēstuli EDF prezidentam aizbildniecības ministri to apsveic ar valsts un EDF uzņēmuma līguma 1993.–1996. gadam rezultātiem un, ņemot vērā tā beigu termiņu 1996. gada 31. decembrī, sāk gatavoties uzņēmuma līgumam 1997.–2000. gadam. Cita starpā vēstulē precizēts, ka uzņēmuma līgumam 1997.–2000. gadam finanšu līdzsvara definīcijai vajadzēja iekļauties jaunā ietvarā, kas standartizētu EDF finanšu un fiskālo situāciju pēc darbiem, kas veikti kopš 1995. gada. Šajā vēstulē tika prasīts uzsākt darbus un diskusijas starp atbildīgajiem dienestiem un EDF, tāpat arī informējot uzņēmumu par trim galvenajiem mērķiem, kas būtu jāņem vērā nākotnē plānotajā līgumā.

— Pirmkārt, ministri prasīja, lai: Uzņēmuma gūtajai ražošanas peļņai vajadzētu tam ļaut turpināt savu tarifu samazināšanas politiku, dodot ieguldījumu Francijas rūpniecības konkurētspējas un mājāsaimniecību lietotāju pirkspējas pieaugumā.

— EDF vajadzētu arī vienlaicīgi saglabāt savus pūliņus samazināt nodokļu parādu un noteikt ambiciozu mērķi atbildībai, ko saņems valsts ar mehānismu, kas sniegtu EDF pamudinājumu uzlabot savus rezultātus;

— Visbeidzot, uzņēmuma līgumā vajadzēja arī noteikt EDF starptautiskās attīstības stratēģiskos virzienus, nosakot prioritātes.

⁽¹⁾ Valsts/EDF uzņēmuma līgums 1997.–2000. gadam, parakstīts 1997. gada 8. aprīlī.

⁽²⁾ Ekonomikas un finanšu ministra un Rūpniecības, pasta un telekomunikāciju ministra 1996. gada 12. jūlija vēstule EDF prezidentam, Ekonomikas un finanšu ministra, par budžeta lietām atbildīgā ministra un Rūpniecības, pasta un telekomunikāciju ministra 1997. gada 22. aprīļa vēstule EDF prezidentam.

⁽³⁾ EDF finanšu direktora vēstule Valsts kases finansēšanas un līdzdalības dienesta vadītājam 1997. gada 19. februārī, EDF piezīme analīzei, kas datēta ar 1996. gada 27. jūliju par atbildību akcionāram, kas nosūtīta Senātam 1997. gada 15. septembrī.

⁽⁴⁾ Likumprojekta 45. panta paskaidrojums par dažādiem ekonomiska un finanšu rakstura noteikumiem, kas pieņemts ministru padomē 1997. gada 5. aprīlī; Finanšu, vispārējās ekonomikas un Nacionālās asamblejas plāna komisijas ziņojums, ko prezentējis deputāts Didier MIGAUD 1997. gada 10. septembrī par likumprojektu Nr. 201 attiecībā uz steidzama rakstura pasākumiem ar fiskālu un finansiālu raksturu, kas iesniegts 1997. gada 24. septembrī; Ekonomikas, finanšu un rūpniecības ministru runa, prezentējot likumprojektu attiecībā uz steidzama rakstura pasākumiem ar fiskālu un finansiālu raksturu (MUFF) Senātā 1997. gada 2. oktobrī.

- (90) Pēc līguma sagatavošanas darbiem 1997. gada 19. februārī EDF finanšu direktors nosūtīja Valsts kases vadībai EDF 1997. gada 18. februāra piezīmi. Piezīmē bija ietvertas galvenās hipotēzes finanšu scenārijam, kas saistīts ar uzņēmuma līgumu starp EDF un valsti par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, tajā skaitā iekļaujot ikgadējos rezultāta aprēķinus un perioda provizoriskā finansējuma tabulas.
- (91) Piezīmē bija paredzēta ikgadēja tarifu samazināšana (– [...] (*) %, – [...] %, – [...] %, – [...] %), rūpnieciskie ieguldījumi attīstībā FRF [...] apmērā, no kuriem FRF [...] starptautiskā mērogā, un ieguldījumi FRF [...] apmērā pamata aktivitātē periodā no 1997. līdz 2000. gadam. Tiek pieminēta arī atlīdzība, kas fiskāli atskaitāma no kapitālieguldījumiem 3 % apmērā no kopējās summas, kas novērtēta FRF 50 miljardu apmērā pēc bilances pārstrukturēšanas, un 40 % no rezultāta pēc fiksētās atlīdzības daļas un uzņēmumu nodokļa samaksāšanas. Parādam gada beigās arī vajadzētu samazināties no FRF [...] 1996. gada beigās līdz FRF [...] 2000. gada beigās. Tāpat arī starpībai starp parādu un aktīviem vajadzētu mainīties no FRF [...] 1996. gada beigās līdz FRF [...] 2000. gada beigās.
- (92) Starp Francijas iestāžu nosūtītajiem dokumentiem, kas atrodas piezīmju pielikumā, ir EDF 1997. gada 18. februāra piezīme, kas nosūtīta aizbildniecības iestādēm nākamajā dienā un ir vienīgā, kurā lasāmas sistemātiskas un kvantitatīvas EDF ekspluatācijas ekonomisko un finanšu rādītāju prognozes un plāni. Uz šo 1997. gada februāra prognožu pamata valsts kā akcionāre varēja diskontēt ieguldīto kapitāla atlīdzību FRF 2,1 miljarda apmērā 1997. gadā, 2,5 miljardus 1998. gadā, 2,4 miljardus 1999. gadā un 2,4 miljardus 2000. gadā jeb vidēji FRF 2,35 miljardus gadā. Provizoriskais EDF rezultātu aprēķins 1997.–2000. gadam, kas atspoguļots piezīmē, ir šāds:

1. tabula

Provizoriskais EDF rezultātu aprēķins 1997.–2000. gadam (miljardi FRF)

	1997	1998	1999	2000
Ieņēmumi	186,3	184,2	185,7	187,5
Izdevumi	177,0	177,2	179,1	180,9
no kuriem degviela un enerģijas iegāde	36,9	36,8	37,8	38,5
no kuriem ekspluatācijas izdevumi	88,3	91,2	93,6	95,7
Pamata aktivitātes rezultāts	9,3	7,0	6,6	6,6
Rezultāts pirms atlīdzības valstij	6,8	6,5	6,1	6,1
Atlīdzība no kapitālieguldījumiem	1,5	1,5	1,5	1,5
Papildu atlīdzība	0,6	1,0	0,9	0,9
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	3,9	2,6	2,4	2,3
Tīrā peļņa	0,9	1,4	1,3	1,4

Avots: EDF piezīme no 1997. gada 18. februāra "Uzņēmuma līgums – Ekonomiski finansiālās prognozes".

- (93) Kā precizēts EDF piezīmē, valstij pārskaitītā atlīdzība bija apliekama ar nodokļiem. Tas veido atkāpšanos no principa, saskaņā ar kuru uzņēmumu nodoklis tiek aprēķināts no uzņēmuma peļņas pēc amortizācijas un procentiem, kas samazina tīro peļņu un attiecīgi, summu, kas tika paredzēta dividenžu izmaksai. Šī pārkāpšana *ad hoc* potenciāli palielināja atlīdzību, kas tiks pārskaitīta valstij kā akcionārei, bet samazināja attiecīgi nodokli, kas jāpārskaita valstij kā nodokļu iekasētājam. Savā 2013. gada 23. decembra atbildē Francijas varas iestādes precizē, ka atlīdzība no kapitālieguldījumiem ir tikusi pielīdzināta dividendēm vienotajos noteikumos, sākot no 2001. gada un attiecīgi tikusi atcelta šīs atlīdzības aplikamība ar nodokli. Šis pielīdzināšanas noteikums tika piemērots grupas līgumam starp EDF un valsti par periodu no 2001. līdz 2003. gadam, kas sekoja līgumam par 1997.–2000. gadu.

(*) Komerccnoslēpums.

- (94) 1997. gada 8. aprīlī starp valsti un EDF tika noslēgts uzņēmuma līgums par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, un to parakstīja aizbildniecības ministri un EDF prezidents un ģenerāldirektors. Līgumā bija precizēti galvenie virzieni, kuros EDF vajadzētu virzīt savu darbību vidējā termiņā, tajā bija noteiktas parakstītāju abpusējās saistības un atgādināts, ka šīs saistības ir pieņemtas pēc plašām atsaucēs hipotēzēm, un tās varētu apšaubīt tikai ievērojamas izmaiņas uzņēmuma vidē. Līguma trijās nodaļās bija noteiktas dažādas saistības: stiprināt valsts uzņēmuma pamata misijas (I nodaļa), sagatavot uzņēmuma nākotni (II nodaļa) un ierakstīt uzņēmumu atjaunotā finanšu un institucionālajā satvarā (III nodaļa). Divi līguma pielikumi sīki izklāstīja snieguma rādītājus, kam jāseko līguma izpildē (I pielikums) un laikā no 1997. līdz 2000. gadam paredzētās tarifu izmaiņas (II pielikums).
- (95) Galvenās līgumā noteiktās saistības un ieteiktie virzieni saistībā ar šī lēmuma priekšmetu ir uzskaitīti arī zemāk, proti:
- Valsts no jauna apstiprināja savu vēlmi saglabāt uzņēmuma statusu, kas, citu elementu starpā, bija pierādījis tā efektivitāti un kam vajadzēja palikt par stabilu atsauci sagaidāmajā attīstībā, kā to atļautu Eiropas direktīva par iekšējā elektrības tirgus organizāciju⁽¹⁾. No savas puses EDF vajadzēja piedalīties teritorijas labiekārtošanā un nacionālā solidaritātes programmā, jo īpaši, īstenojot ambiciozu politiku ekonomiskās aktivitātes un nodarbinātības atbalstīšanā, esot kopienai rīcībā, lai palīdzētu radīt darba vietas un uzlabotu savu vissliktāk nodrošināto klientu situāciju (I nodaļa).
 - EDF attīstībai vajadzētu būt labvēlīgai "Francijas uzņēmumu konkurētspējas stiprināšanā" kā arī vajadzētu sasniegt produktivitātes pieaugumu, kuram piekrita uzņēmums, lai prioritāri varētu samazināt vidējo cenu līmeni. Tarifu izlīdzināšanai vajadzēja nodrošināt samazinājumu par konstantu vidējo summu frankos [...] % 1997. gada aprīlī, [...] % 1998. gada aprīlī, tad [...] % 1999. gada aprīlī un [...] % 2000. gada aprīlī. Vienlaicīgi EDF attīstībai vajadzēja paredzēt iekarot jaunus tirgus, priekšroku dodot Eiropai (II nodaļa);
 - EDF bilancei vajadzēja tikt pārstrukturētai ar divkāršu mērķi – spēcīnāt uzņēmuma neto situāciju un stabilizēt finanšu attiecības ar valsti uz pamatiem, kas ir vistuvākie vispārējām tiesībām; tāpēc valdība uzņēmās iesniegt Parlamentam likumdošanas pasākumu, kas pārstrukturēja EDF bilanci 1997. gadā ar pārstrukturēšanas spēkā stāšanās datumu 1997. gada 1. janvārī. Līgums paredzēja atlīdzību valstij kā akcionāram, kas sastāvēja no diviem elementiem: atlīdzība par kapitālieguldījumiem ar procentu likmi 3 % un papildu atlīdzība kas vienāda ar 40 % no neto finanšu rezultāta, šo sastāvdaļu summai nosakot griestus pie 6 % no kapitālieguldījumu apmēra, neiekļaujot paredzēto summu plānotu aprēķinu absolūtajā vērtībā. Cita starpā par periodu no 1997. līdz 2000. gadam EDF apņēmās vēltīt FRF [...] rūpnieciskajiem ieguldījumiem starptautiskajā vidē, samazināt neto parādu līdz FRF [...] 2000. gada beigās, to samazinot par FRF [...], lai iekļautos trajektorijā, kas ļautu nonākt līdz nulles parādam un atjaunotu elektroģenerējošo sistēmu. Visbeidzot, līgums paredzēja, ka iespējamā mērķu pārsniegšana, kas atbilstu resursu pārpalikumam, atstātu ietekmi "prioritāri uz papildu tarifu samazinājumu" pirms atlīdzības valstij vai peļņas sadales uzņēmuma personālam (III nodaļa).
- (96) Uzņēmuma līguma parakstītāju ministru vēstule EDF prezidentam 1997. gada 22. aprīlī apstiprina EDF 1997. gada 18. februāra piezīmē esošo atsaucēs hipotēžu un finanšu prognožu līgumisko un noteikto raksturu, kas atbalstīja uzņēmuma līgumu 1997.–2000. gadam. Tiešām, vēstule arī tieši atsaucas uz iepriekšēju saskaņošanu starp EDF un valsts iestādēm finanšu scenārija izstrādē. Tā atkārti mērķi samazināt EDF tarifus par vidēji [...] % četru gadu laikā.
- (97) 1997. gada 22. aprīļa vēstulē minēti 1956. gada 14. maija dekrēta noteikumi un atlīdzības kārtība, kas noteikta uzņēmuma līguma III nodaļā. Saskaņā ar šiem noteikumiem vēstule precizē, ka "no atsaucēs scenārija izriet papildu atlīdzības summa 3,5 miljardu franku apmērā par periodu" no 1997. līdz 2000. gadam un ka šie nosacījumi darīja iespējamu to, ka bija iespējams sasniegt kopējo pārskaitījumu summu valstij 5,1 miljardu apmērā 1997. gadā, ieskaitot fiksēto procentu likmi un pakāpenisku uzņēmuma nodokļa samaksu. Šīs summas atbilst tām, kas iekļautas EDF 1997. gada 18. februāra piezīmē. Atbilstība starp papildu atlīdzības summām, kas aprēķinātas, pamatojoties uz uzņēmuma rezultātiem, apstiprina, ka aizbildniecības iestādes ir izpētījušas, apstiprinājušas un atskaitījušas jebkura rakstura summas (ieņēmumus, nodevas, neto rezultātu u. c.), kas paredzētas provizoriskskajā EDF operatīvajā kontā par periodu no 1997. līdz 2000. gadam.

(1) Līgums atsaucas uz Direktīvu 96/92/EK. Šī direktīva, tāpat kā turpmākās, neparedz noteikumus attiecībā uz ražotāju, transportētāju vai elektrības izplatītāju statusu iekšējā tirgū.

- (98) Aizbildecības ministru 1997. gada 22. aprīļa vēstule uzsver arī to, ka lielais līguma līdzsvars iekļaujas EDF bilances pārstrukturēšanas grāmatvedības un nodokļu ietvarā, kam, ar noteikumu, ka tiek ievēroti nepieciešamie likumdošanas noteikumi, bija jānotiek 1997. gada 1. janvārī. Šajā saistībā vēstule precizē, ka "šīs pārstrukturēšanas īstenošanas detalizēti noteikumi gan grāmatvedības, gan nodokļu ziņā būs priekšmets, pamatojoties uz kopš tā laika noteiktas shēmas, papildu apmaiņai starp aizbildecības iestādēm un uzņēmumu".
- (99) Tik tiešām neilgi pirms šīs vēstules valdība bija iesniegusi Nacionālajā asamblejā likumprojektu, ko ministru padome pieņēmusi 1997. gada 5. aprīlī par dažādiem ekonomiska un finansiāla rakstura noteikumiem, no kuriem 45. pants paredzēja EDF finanšu rezervju pārgrupēšanu. Šī projekta iemeslu izklāsts izskaidroja, ka paredzētā finanšu izlīdzināšana ļāva EDF iegūt bilanci, kas būtu atbilstošāka reālajai ekonomiskajai situācijai ar pašu kapitāla līmeni, kas proporcionāls tās darbības apjomam. Likumprojekts netika apspriests, jo Nacionālā asambleja tika atlaista 1997. gada 21. aprīlī.
- (100) Pēc pārejas uz Parlamentu likumprojekts par steidzamiem pasākumiem ar fiskālu un finansiālu raksturu tika beidzot pieņemts kā Likums Nr. 97-1026, Nacionālā asambleja un Senāts nozīmējuši savus ziņotājus. Nacionālās asamblejas ziņojums Nr. 204 apraksta vēsturi un izcelsmi nepieciešamībai precizēt statusu EDF rezervēm no elektrības transporta darbiem, kas padarīja nederīgas tās grāmatvedības prakses, ko apstrīdējusi Revīzijas palāta savā īpašajā 1994. gada 10. oktobra Ziņojumā Nr. 1993 par EDF koncesijām. Tas izskaidro nepieciešamās izmaiņas grāmatvedības uzskaitē un sniedz skaitļos izteiktus aprēķinus par to ietekmi uz dažādiem bilances posteņiem:

2. tabula

EDF pašu kapitāla pārgrupēšanas ietekme, kas izriet no 4. panta MUFF likumā par kontiem 1996. gadā (miljardi FRF)

	1996. gada beigas	Panta ietekme
Pašu kapitāls	24,2	79,8
no kuriem (pasīva pozīcijas):		
Kapitāls	2,6	2,6
Kapitālieguldījumi	36,6	50,7
Revalvācijas atšķirības	2,1	6,2
Reglamentētās rezerves	0,15	0,15
Paturētie ieņēmumi ⁽¹⁾	20,2	18,3
Finanšu gada rezultāts pēc atlīdzības valstij	1,9	1,9

Avots: Ekonomikas un finanšu ministrija.

⁽¹⁾ Izmaiņas attiecībā uz paturētajiem ienākumiem nav daļa no panta ietekmes *stricto sensu*, bet veido loģiskas sekas

- (101) Nacionālās asamblejas ziņojums izceļ likumprojekta ietekmi, lai darītu nozīmīgākus parādu attiecību saīdinājumus ar citiem konkurentiem Eiropā (Austriju, Lielbritāniju, Zviedriju, Spāniju, Vāciju): pēc bilances pārstrukturēšanas neto parāda attiecība pret EDF pašu kapitālu mainījās no 480 % līdz 148 %.
- (102) Cita starpā Nacionālās asamblejas ziņojums uzsver izmaiņas finanšu attiecībās starp valsti un EDF. Tas izskaidro EDF juridisko kārtību un atlīdzību no kapitālieguldījumiem, ko pārvalda 1956. gada 14. maija Dekrēts Nr. 56-493, kas grozīts ar 1986. gada 30. decembra Dekrētu Nr. 86-1360. Šī kārtība paredzēja atlīdzību fiksētas likmes apmērā, kuras griesti bija noteikti līdz 8 %, un papildu atlīdzību atkarībā no EDF peļņas pēc nodokļu un fiksēto procentu nomaksas. EDF veiktie maksājumi par periodu no 1991. līdz 1996. gadam, kas izklāstīti ziņojumā, sasniedza vidēji FRF 3,41 miljardus gadā šī perioda laikā, kas pārgrupēti par pašu kapitālu 1996. gada beigās, šie ieskaitījumi veidoja vidējo operatīvo ienesīgumu 14,1 % valstij kā akcionāram ⁽¹⁾; šie ieskaitījumi ir apskatīti turpmāk minētajā tabulā:

⁽¹⁾ Ienesīgums valstij kā akcionāram tiek izskaidrots ar zemo kapitālieguldījumu kopējo apjomu FRF 36 miljardu apmērā (maksāspējas koeficients) un ar finanšu rezervju ietekmi. Pēc to uzskaites līdz pat 1996. gadam ikgadējais EDF neto rezultāts kļuva negatīvs. Peļņas konta negatīvais pārejošais atlikums bilancē pārvēršas pašu kapitāla patēriņa formā, kas nofiksēti FRF 24,2 miljardu apmērā (skatīt 2. tabulas kolonnu "1996. gada beigas", kas parāda, kā EDF pašu kapitālu samazināja negatīvais pārejošais atlikums FRF 20,2 miljardu apmērā pirms Likuma Nr. 97-1026 4. panta ieviestajām izmaiņām. Tā kā nodokļi netika atskaitīti no negatīva rezultāta, ļoti pozitīvais ienesīgums valstij kā akcionārei veidoja zaudējumus valstij kā nodokļu iekasētājam.

3. tabula

Finanšu attiecības starp valsti un EDF (miljonos operatīvo FRF)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Procenti par kapitālieguldījumiem (BG – 407. pozīcija)	1 816	1 816	1 816	1 816	1 816	1 816
Papildu atlīdzība par kapitālieguldījumiem (BG – 116. pozīcija)	500	665	965	1 938	1 500	4 002
Kopā	2 316	2 481	2 781	3 754	3 316	5 818

Avots: Nacionālās asamblejas ziņojums, 77. lpp., Komisijas aprēķini pozīcijai "kopā".

- (103) Nacionālās asamblejas ziņojums saistībā ar EDF bilancē paredzētajām izmaiņām precizē, ka "kapitālieguldījumi veido fiksētās procentu likmes kopējo bāzi, to palielināšana ar šo pantu riskē palielināt EDF veicamo maksājumu. Izmaiņas viņu atlīdzības nosacījumos tādā ir paredzētas Valsts un uzņēmuma līgumā 1997.–2000. gadam, kas parakstīts 1997. gada 8. aprīlī. Fiksētā procentu likme tiek samazināta līdz 3 %, lai kompensētu bāzes ietekmi." Ziņojums cita starpā norāda, ka peļņas trūkuma dēļ kopš 1990. gada EDF nebija samaksājis uzņēmumu nodokli un ka ar VAT koncesiju saistīto rezervju atgūšana jāva vienā reizē atbrīvoties no uzkrātajiem pārejošajiem finanšu un fiskālajiem atlikumiem. Tāpēc faktiskā stāvokļa ziņojums par to, ka saskaņā ar aizbildniecības ministriju valsts iestādei (EDF) vajadzēja kā uzņēmumu nodokli 1997. gadā samaksāt FRF 3 miljardus un 1998. gadā – FRF 2,5 miljardus.
- (104) Nacionālās asamblejas ziņojums atsaucas uz Komisijā prezentēta un tās noraidīta likumprojekta Parlamenta grozījuma izpēti. Grozījuma mērķis bija precizēt, ka deklasificētās finanšu rezerves bija jāpārveido par pašu kapitālu ar grāmatvedības ierakstu, kas nenotiek caur EDF peļņas kontu, lai izvairītos parādīties kā ļoti nozīmīga peļņa, ko valsts varētu gribēt daļēji ieturēt. Lai to paveiktu, grozījums paredzēja iekļaut likumā grāmatvedības procesu un precizēt, ka valsts nevar veikt nevienu papildu ieturējumu no EDF gadījumā, kad tiek pārceltas VAT resursu īpašumtiesības. Ziņojums atklāj, ka "Uzkrājumu pārvēršanas pašu kapitālā grāmatvedības procesa ierakstīšana likumā attālinātos no Valsts padomes prasības, jo tai nebija likumdošanas rakstura"; diskusijas laikā ziņojums atklāj vairākus Parlamenta viedokļus, saskaņā ar kuriem valstij vajadzēja spēt veikt citus ieturējumus no EDF, uzņēmumam vajadzēja maksāt nodokļus par savu peļņu, un patiesais jautājums bija "uzzināt, cik daudz valdība ieturēs no EDF un kādā veidā tas notiks."
- (105) No savas puses Senāta ziņojums, kas sagatavots, ņemot vērā diskusiju par likumprojektu, precizē neattaisnoto finanšu rezervju radīšanu VAT resursu atjaunošanai kopš 1987. gada. Atbildīgā ministra runa Senātā 1997. gada 2. oktobrī likumprojekta prezentēšanas laikā izceļ EDF zaudējumu fiskālā aspekta "fiktīvo" raksturu, nevis uzņēmumu nodokļa nemaksāšanu, kas veidoja šīs rezerves. Ministrs savā runā iedrošināja Senātu par faktu, ka šis noteikums nekādā veidā neapdraudēja EDF monopolu. Senāta ziņojums iepazīstina ar izpētītā panta ietekmi uz EDF bilances posteņiem pirms un pēc uzkrājumu pārgrupēšanas, pēc aprēķina, kas analogs Nacionālās asamblejas ziņojumā apskatītajam un skatāms turpmāk esošajā 2. tabulā. Ziņojums precizē, ka bilances iztīrīšana padarītu vieglāku salīdzinājumu ar EDF konkurentu bilancēm, tas piešķirtu EDF lielāku ticamību finanšu kopienā, kas ir vēl svarīgāka, jo tās pārādu pārskatīšanas izmaksas bija atkarīgas no parāda attiecības pret pašu kapitālu.
- (106) Lai "noskaidrotu" EDF un valsts finanšu attiecības, Senāta ziņojums precizē, ka "apmaiņā pret fiskālajiem ieņēmumiem, ko publiskā iestāde turpmāk nodos valstij, 1997. gada 8. aprīlī parakstītais uzņēmuma līgums 1997.–2000. gadam paredz nelielu samazinājumu EDF ieskaitījumiem valstij". Pēc pozitīvu atjaunošanas rezervju veikšanas FRF 38,5 miljardu apmērā, par kuriem EDF būtu jāmaksā uzņēmumu nodoklis, Senāta ziņojumā precizēts, ka "finanšu attiecības starp valsti un EDF tikušas samazinātas."

- (107) Visbeidzot, citi Francijas iekļautie dokumenti ietver EDF finanšu pārvaldes nodošanas vēstuli Senāta administrācijai 1997. gada 15. septembrī. EDF vēstules pielikumā bija tabula ar likumprojekta 4. panta ietekmes skaitlisko aprēķinu un ietekmi uz bilanci, 1993. gada 27. jūlija instrukciju kopija par elektrības izplatīšanas koncesijām un iekšējā EDF izvērtēšanas piezīme par pieredzi ārzemēs attiecībā uz atlīdzību akcionāriem elektrības sektorā, kas datēta ar 1996. gada 27. jūliju. Šis pēdējais dokuments paskaidro galvenos principus, kas piemērojami akcionāra atlīdzībai, starpībai un ienesīguma cipariem noteiktu sektora uzņēmumu gadījumā. 60-80 % no peļņas Savienotajās Valstīs, 40 % *National Power* un *Power Gen*, 78 % *Union Fenosa* un 30 % *Endesa*, kas bija radījusi ienesīgumu Spānijas valstij un 28 % par periodu no 1991. līdz 1996. gadam, ņemot vērā dividendes un akciju vērtības palielināšanos.
- (108) Neskatoties uz diviem citiem dokumentiem, ko EDF nosūtījusi Senātam savā 1997. gada 15. septembra vēstulē, principi, aprēķini un to piemērošana atlīdzībai akcionāram no EDF, kas izklāstīti 1996. gada 27. jūlija piezīmē, nav nedz analizēti, nedz pieminēti Senāta ziņojumā. Tieši pretēji, Senāta ziņojums tāpat kā Nacionālās asamblejas ziņojums precizē, ka veikts paredzētais samazinājums atlīdzībai, kas EDF jāpārskaita valstij par valsts kā akcionāres veiktajiem kapitālieguldījumiem. "lai ņemtu vērā kapitālieguldījumu palielinājumu, uz ko bija jānorāda šim pantam."

9. PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS: ATBALSTA ESĪBA

- (109) LESD 107. panta 1. punktā ir noteikts: "Ja vien Līgumi neparedz ko citu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm." Šo noteikumu kumulatīva piemērošana līdz brīdim, kad Francija atbrīvoja EDF no nodokļu maksāšanas, ir izskatīta turpmāk tekstā.

9.1. SELEKTĪVA PRIEKŠROCĪBA UZŅĒMUMAM

- (110) Kad 1997. gada 10. novembra Likums Nr. 97-1026 noteica, ka EDF uzskatāma par VAT īpašnieci, nepieciešams pārbaudīt, vai šis likums nenozīmē VAT īpašumtiesību nodošanu.
- (111) Saskaņā ar Francijas iestāžu rīcībā esošo informāciju EDF var uzskatīt par VAT īpašnieci, pirms spēkā stājās minētais likums. Šo secinājumu pamato šādi fakti: dažādu veidu koncesijas līgumu iezīmes Francijas tiesību aktos, sākotnējās EDF koncesijas īpašās iezīmes, kas neietvēra precīzu atpakaļnodošanas noteikumu, attiecīgo aktīvu iegūšanas procedūra, par kuru EDF bija jāsamaksā nodoklis, kas bija līdzīgs atsavināšanas kompensācijai, un VAT uzturēšanas un attīstības finansēšanas nosacījumi uz EDF rēķina. Attiecīgi VAT īpašnieku "noskaidrošana" ko nodrošina Likums Nr. 97-1026, nešķiet veidojam ekonomisku priekšrocību par labu EDF.
- (112) Attiecīgi jānoskaidro, vai no šīs noskaidrošanas Likums Nr. 97-1026 izdarījis visus secinājumus par nodokļiem, ko tā sniedz par VAT īpašumtiesībām; un, ja gadījumā tā nebūtu, vai EDF nav pastāvējušas ekonomiskas fiskāla rakstura priekšrocības.

9.1.1. Atteikšanās no nodokļiem, kas EDF būtu jāmaksā, prima facie veido selektīvu priekšrocību

- (113) Periodā no 1987. līdz 1996. gadam EDF izveidoja finanšu rezerves no nodokļu atvieglojumiem VAT atjaunošanai, kuru neregularitāti uzsvēra Francijas Revīzijas palāta. Likuma Nr. 97-1026 4. pantā noteikts, ka EDF atzīta par VAT īpašnieci, tādējādi padarot uzkrājumus par nepamatotiem, un attiecīgi tie bija jāpārceļ uz citiem bilances posteņiem.
- (114) Ekonomikas ministra vēstule, kurā izklāstītas EDF bilances pārstrukturēšanas fiskālās sekas, liecina, ka neizmantotajām rezervēm VAT atjaunošanai Francijas iestādes bija uzlikušas uzņēmumu ienākuma nodokli ar 1997. gadā piemērojamo procentu likmi 41,66 %.

- (115) Turpretī daļa no šīm rezervēm, kas atbilst jau veiktajām atjaunošanas darbībām, saukta arī par koncedenta tiesībām, pārgrupēta par kapitālieguldījumiem, kas mērāmi FRF 14,119 miljardu apmērā. Šī rezervju pārgrupēšana nav tikusi pakļauta uzņēmumu ienākumu nodokļa aprēķinam. Nodokļu pārvalde atzīst šīs darbības nelegālo raksturu, jo tas izriet no 2002. gada 9. aprīļa Nodokļu ģenerāldirekcijas piezīmes, kas adresēta Komisijai un atkārtota 35. apsvērumā.
- (116) Komisija konstatē, ka saskaņā ar Nacionālās grāmatvedības uzskaites komisijas paziņojumu kļūdu labojumi jāatspoguļo tā finanšu gada grāmatvedības uzskaitē, kurā tās tika konstatētas. Otrkārt, Komisija uzskata, ka, tā kā no nodokļiem atbrīvotās neizmantotās rezerves FRF 38,5 miljardu apmērā 1997. gadā tika apliktas ar uzņēmuma ienākumu nodokli ar procentu likmi 41,66 %, nepastāv nekādi objektīvi iemesli, lai neapliktu ar nodokli tādas pašas likmes apmērā arī otru ar nodokli neaplikto rezervju daļu.
- (117) Koncedenta tiesības būtu jāapliek ar nodokli tajā pašā laikā un ar tādu pašu procentu likmi kā pārējās finanšu rezerves, kas izveidotas no nodokļu atvieglojumiem. Tas nozīmē, ka koncedenta tiesību summa FRF 14,119 miljardu apmērā būtu jāpievieno neizlietoto finanšu rezerves FRF 38,5 miljardi, lai tos apliktu ar nodokli ar procentu likmi 41,66 %, kuru Francijas iestādes piemēro EDF bilances pārstrukturēšanai. Pilnībā nesamaksājot uzņēmumu ienākuma nodokli, kas jāmaksā savas bilances pārstrukturēšanas laikā, EDF iekonomēja 5 882 849 762 kā maksājamo nodokli.
- (118) Fiskālajam pasākumam 1997. gadā bija labvēlīga ietekme uz EDF, jo nodokļu atbrīvojuma summa FRF 5,88 miljardu apmērā, kas iekļauta summā FRF 14,119 miljardi, bija iereģistrēti EDF bilancē kā koncedenta tiesības, ko pārgrupējusi valsts Likuma Nr. 97-1026 īstenošanas laikā ar retroaktīvu ietekmi 1997. gada 1. janvārī. Likuma fiskālā ietekme ir izskaidrota Ekonomikas ministra vēstulē, kas stājas spēkā tajā pašā datumā 1997. gada 1. janvārī.
- (119) Francijas iestādes apgalvo, ka pat bez uzkrājumiem VAT atjaunošanai EDF nebūtu bijusi spējīga maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli no 1987. gada līdz 1996. gadam, ņemot vērā no iepriekšējiem gadiem pārnestos zaudējumus nodokļu aprēķinā. Šis arguments nav atbilstošs. Nodokļu atvieglojumi sākušies 1997. gadā, nevis iepriekšējos gados. Cita starpā neregulārie ieguldījumi rezervēs daļēji izraisījuši no iepriekšējiem gadiem pārnestos zaudējumus. Fiskālie pārnesumi pamazām izzuda no 1987. līdz 1996. gadam, un attiecīgi 1997. gadā nodokļu summa, ko EDF bija parādā, bija tikai pavisam nedaudz lielāka par iepriekšējo summu, pat neņemot vērā nodokļu nemaksāšanu par koncedenta tiesību pārgrupēšanu.
- (120) Francijas iestādes arī uzskata, ka, lai gan rezerves VAT atjaunošanai izpaudās kā priekšrocības, sakarā ar 1997. gadā maksātā uzņēmumu ienākuma nodokļa palielināšanos tās būtu jāuzskata par neitralizētām. Kā 2002. gada 9. aprīļa paziņojumā norāda pašas Francijas iestādes un kā atkārtots 35. apsvērumā, lai gan neizmantotās rezerves parasti tika apliktas ar nodokli, koncedenta tiesības tika pārgrupētas kapitālieguldījumos, nesamaksājot uzņēmumu ienākuma nodokli. Tādējādi 1997. gadā EDF samaksātais nodoklis bija mazāks par parasti maksājamo nodokli.
- (121) Francijas iestādes arī uzskata, ka EDF periodā no 1987. līdz 1996. gadam valstij kopumā iemaksāja summu, kura pārsniedz uzņēmumu ienākuma nodokli, kas būtu jāmaksā komerciesību sabiedrībai, kas neveido rezerves VAT atjaunošanai un kas izmaksāja savam akcionāram dividendes, kas vienādas ar 37,5 % no tīrās peļņas pēc nodokļu nomaksas. Cita starpā EDF bilances pārstrukturēšanā būtu bijis jāpiemēro 1996., bet ne 1997. gada uzņēmumu ienākuma nodokļu likme.
- (122) No vienas puses, kā norādīts 32. un 116. apsvērumā, Nacionālā grāmatvedības uzskaites padome uzskata, ka grāmatvedības uzskaites kļūdas jālabo tā finanšu gada laikā, kura laikā tās konstatētas. Tā kā finanšu rezerves VAT atjaunošanai, atsaucoties uz 1997. gada 10. novembra Likumu Nr. 97-1026, kļuvušas nepamatotas, tad 1997. finanšu gada grāmatvedības uzskaites laikā tās jāpārgrupē, tādējādi jāpakļauj uzņēmumu ienākuma nodokļu likmei, kas piemērojama šim finanšu gadam. No otras puses, Francijas iestādes pašas piemērojušas 1997. gada uzņēmumu ienākumu nodokļu likmi ar nodokli apliktajai uzkrājumu daļai, kā tas atgādināts 34. apsvērumā.
- (123) 1997. gadā EDF nav samaksājusi uzņēmumu ienākuma nodokli FRF 5 882 849 762 apmērā, kas veido šim uzņēmumam ekonomisku priekšrocību. EDF varēja izmantot šo summu, lai nostiprinātu pašu kapitālu, nepiesaistot ārējos finanšu resursus. Ja nodokli būtu tiesām vajadzējis samaksāt un pašu kapitāla pieaugums būtu ticis finansēts no uzņēmuma darbības nestās peļņas, tai būtu vajadzējis samazināt izmaksas, palielināt ieņēmumus vai atteikties no izdevumiem ieguldījumos. EDF, kuras rīcībā bija summa, kurai vajadzēja būt pārskaitītai Francijas valstij kā uzņēmumu ienākuma nodoklim, guva priekšrocību no pasākuma, kas tika piemērots tikai viņai vienai pašai un kas tai deva priekšrocību attiecībā pret analogā situācijā esošiem Francijas uzņēmumiem, kam bija jāsamaksā uzņēmumu ienākuma nodoklis par nepamatotu rezervju pārgrupēšanu, piemērojot 1997. gadā spēkā esošā Vispārējā nodokļu kodeksa 38-2. pantu, kā tas paskaidrots 35. apsvērumā.

- (124) Tomēr savās 2002. gada 11. decembra piezīmēs Francija piesaukusi tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērošanu. Tādējādi, kā to atgādina Savienības jurisdikcijas, īpaši jau savos spriedumos, kas pieminēti 7. un 8. apsvērumā, attiecībā uz tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritēriju, papildu kapitālieguldījums uzņēmumā *EDF*, kas atbilst maksājamam nodoklim, nedod priekšrocību uzņēmumam, kas no tā gūst labumu, sniedzot ekonomisku priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ja tiek pierādīts, ka hipotētisks privāts ieguldītājs būtu ieguldījis *EDF* līdzvērtīgu summu līdzīgos apstākļos un situācijā.
- (125) Tiesa savā iepriekš minētā 2012. gada 5. jūnija sprieduma 99. punktā ir precizējusi, ka ar minēto spriedumu Vispārējā tiesa nav iepriekš lēmusi ne par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritērija piemērojamību kā tādu, ne par šī kritērija iespējamās piemērošanas rezultātu. Tātad pietiek vienīgi attiecīgi izpētīt šī principa piemērojamību un piemērošanu attiecīgajiem faktiem, ņemot vērā tieši Tiesas minētos kritērijus.

9.1.2. Par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritērija piemērojamību

- (126) Lai noteiktu tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa iespējamo piemērojamību, pietiek vispārēja novērtējuma ietvaros konstatēt, vai atbrīvojumu no nodokļiem Francijas Republika piešķirusi kā akcionāre vai kā valsts varas īstenotāja. Tiesa savā 2012. gada 5. jūnija spriedumā precizē vairākus elementus, kas jāņem vērā, veicot šo vispārējo novērtēšanu. Elementi, kas plašāk izpētīti turpmāk tekstā saistībā ar attiecīgajiem apstākļiem, ir šādi:
- dalībvalstij šaubu gadījumā bez neskaidrībām un uz objektīvu un pārbaudāmu elementu pamata ir jākonstatē, ka īstenotais pasākums izriet no tās kā akcionāres darbības ⁽¹⁾; šiem elementiem ir skaidri jāparāda, ka attiecīgā dalībvalsts pirms vai vienlaicīgi ar ekonomiskās priekšrocības piešķiršanu ar attiecīgi īstenotiem pasākumiem ir pieņēmusi lēmumu veikt ieguldījumu valsts kontrolētā uzņēmumā ⁽²⁾,
 - tāpēc tai var būt jāiesniedz pierādījumi par to, ka lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz ekonomiskiem novērtējumiem, kas ir līdzvērtīgi tādiem novērtējumiem, kādus apstākļos, kas ir pēc iespējas līdzīgi dalībvalsts situācijai, turpmākās peļņas noteikšanas nolūkā pirms ieguldīšanas sagatavotu tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs, lai noteiktu šāda ieguldījuma peļņas prognozes nākotnē ⁽³⁾; Komisija var atteikties izskatīt pierādījuma elementus, kas sagādāti pēc tam, kad bijis pieņemts lēmums veikt attiecīgo ieguldījumu ⁽⁴⁾,
 - šajā ziņā var būt svarīgs pasākuma raksturs un priekšmets, konteksts, kurā tas iekļaujas, kā arī mērķis un noteikumi, kuriem minētais pasākums ir pakļauts ⁽⁵⁾,
 - tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritērija piemērošana tāpēc būtu ļāvusi noteikt, vai privāts akcionārs varētu līdzīgos apstākļos ieguldīt naudas summu, kas ir vienāda ar nesamaksāto nodokli, uzņēmumā, kas ir *EDF* situācijai līdzīga situācijā ⁽⁶⁾.
- (127) Savās 2002. gada 11. decembra piezīmēs, kas minētas 42. apsvērumā, Francijas iestādes apstiprināja, ka tika nospriests, ka efektīvāk un neitrālāk pašam *EDF* būtu tieši pārcelt koncedenta tiesības uz pašu kapitālu to kopumā, nemaksājot uzņēmumu nodokli. Tomēr neviens no dokumentiem, kas bijuši pirms vai vienlaicīgi ar minēto lēmumu neieturēt nodokļus, ko nosūtījusi Francija vai *EDF*, atbalstot savas piezīmes attiecībā uz lēmumu par procedūras pagarināšanu, ne tieši, ne netieši nemin iespējamo lēmumu par ieguldījumu, tā sekām, priekšrocībām un trūkumiem vai analogu lēmumu palielināt kapitālieguldījumu summu, neatvelkot nodokļus. Francijas iestāžu nosūtītie dokumenti, kas pieminēti 87.–108. apsvērumā, nemin un, *a fortiori*, neanalizē priekšrocības un trūkumus valstij no lēmuma neatvilkt uzņēmumu nodokli no daļas koncedenta tiesību rezervju, kas pārgrupētas par kapitālieguldījumiem *EDF* atbilstoši 1997. gada 10. novembra Likumam Nr. 97-1026.
- (128) Francijai šaubu gadījumā par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērojamību, kādas tās formulējusi Komisija, pienākas bez neskaidrībām un uz objektīvu un pārbaudāmu elementu pamata pierādīt, ka

⁽¹⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 82. punkts.

⁽²⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 83. punkts.

⁽³⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 84. punkts.

⁽⁴⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 104. punkts.

⁽⁵⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 86. punkts.

⁽⁶⁾ Spriedums Komisija-*EDF* C-124/10P, ES:C:2012:318, 95. punkts.

īstenotais pasākums izriet no tās kā akcionāres lomas. Tomēr, ņemot vērā iesniegtos elementus, šķiet, ka lēmums veikt ieguldījumu, atsakoties saņemt nodokļus, kas EDF būtu jāmaksā, ticis pieņemts klusējot, bez motivēta juridiska dokumenta, kas ļautu uzzināt vai pārbaudīt precīzu šī lēmuma saturu, iemeslus un juridisko pamatojumu, uz ko tas balstās un kura kompetenta iestāde un kurā datumā to pieņēmusi. Attiecībā uz Tiesas izceltajiem elementiem, lai pārbaudītu tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērojamību, īpaši jāizceļ vajadzība pēc objektīviem un pārbaudāmiem elementiem, realitātē īstenots pasākums vai iepriekšēji ekonomiski novērtējumi, atsauču vai materiālu pierādījumu trūkums jāuzskata par pirmo norādi uz šī principa nepiemērojamību.

- (129) Tā kā nav dokumentu, kuros iespējams izsekot minētajam lēmumam, jāapraksta iespējama ieguldījumu pasākums, ko Francijas valsts varētu būt īstenojusi. Šajā gadījumā Tiesa novērtējusi, ka tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja kritērija piemērošana tāpēc būtu ļāvusi noteikt, vai privāts akcionārs varētu līdzīgos apstākļos ieguldīt FRF 5,88 miljardus uzņēmumā, kas ir EDF situācijai līdzīgā situācijā. Francijas ieguldījums ietvertu atteikšanos no šīs summas iekasēšanas, plānojot tādas peļņas gūšanu, kas pārsniedz sākotnēji izmantotos resursus. Tātad analīze jāveic attiecībā uz maksājāmā uzņēmumu nodokļa summu.
- (130) Šajā saistībā pētījumu, atsauču vai specifisku analīžu trūkums par ieguldījumu ienesīgumu summai, ko sastāda nodokļu atbrīvojums, rada grūtības Francijas vai EDF iesniegtajā informācijā izdalīt minētā ieguldījuma ietekmi. Šīs grūtības nav nepārvaramas, tāpēc analīzes vajadzībām lielākajā daļā nozīmīgo faktoru, lai pārbaudītu tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērojamību un piemērošanu, tiek uzskatīts, ka EDF kapitāla atdeves pieaugums par nesamaksātā nodokļa summu iegūst tādas tiesības, kas saistītas ar ieguldījumu kopumu. Tādējādi, ja ieguldījumi tika atlīdzināti ar zināmu likmi, šai likmei bija jābūt un tā tika piemērota neiekasētā nodokļa summai. Turpretī gadījumos, kad tiek saglabāta margināla vai papildu ietekme, Francijas vai EDF nosūtītā informācija neļauj no pirmā skata ilustrēt ietekmi, ko radījusi ieguldījumu summas palielināšana atbilstoši nenomaksājamiem nodokļiem.
- (131) Nodokļu neieturēšanas rezultātā EDF kapitālieguldījumi palielinājās un attiecīgi EDF pašu kapitāls papildinājās par FRF 5,88 miljardiem, un kopējā pārgrupēto rezervju summa bija FRF 14,119 miljardi. Šie uzkrājumi, kas neatbilst jaunas naudas ieguldījumam no valsts kā akcionāres, tikuši pārgrupēti par kapitālieguldījumiem, tos pārnesot uz atbilstošu posteni EDF bilances augšdaļā, arī pašu kapitālu (kapitāls, ieguldījumi u. c. – 2. tabula). Bez atbrīvojuma no nodokļiem EDF pašu kapitāls, kam vajadzēja sasniegt FRF 79,8 miljardus 1997. gadā, būtu sasniedzis FRF 72,1 miljardus saskaņā ar tolaik izpētītajiem dokumentiem (100. apsvērums, 2. tabula). FRF 50,7 miljardu vietā valsts dotācijas EDF kapitālā tika noteiktas FRF 44,8 miljardu apmērā.

Pieprasītais ieguldījuma lēmums: analīzes elementi

- (132) Pirmkārt, kā to uzsver Francijas iestādes, tā kā nesamaksātā nodokļa summas iekļaušana palielināja ieguldījumu bāzi un par to tika izmaksāta atlīdzība pēc fiksētās likmes (3 %), absolūtā atlīdzības vērtība valstij tika palielināta, pateicoties atbrīvojumam no nodokļa jeb tā neiekasēšanai (83. apsvērums). Tomēr kapitālieguldījuma palielināšana, kas atbilst atbrīvojumam no nodokļiem, netiek interpretēta kā relatīva valsts saņemtās atlīdzības palielināšana. Šajā ziņā nemainīgs paliek tas, ka atlīdzība par valsts ieguldījumiem EDF kapitālā ir paredzēta kopš 1956. gada 30. decembra Dekrēta Nr. 56-1360 (18. un 103. apsvērums). Dažādas atlīdzības tādējādi paredzētas uzņēmuma līgumos, kas bijuši pirms un kas sekojuši tam, kas bijis spēkā periodā no 1997. līdz 2000. gadam, kā tas parādīts 93. un 102. apsvērumā. Atlīdzības princips pastāvēja pirms iespējamā lēmuma un saglabājās pēc tā.
- (133) Cita starpā faktu pārbaude liecina, ka attiecīgais atbrīvojums no nodokļiem varēja atstāt ietekmi uz valsts saņemtās atlīdzības par ieguldījumu samazināšanu. Ziņojums, ko sastādījusi Nacionālā asambleja 1997. gada septembrī nepārprotami parāda, ka kopējās ieguldījumu summas palielinājums ir par pamatu atlīdzības samazinājumam, lai "nepalielinātu EDF veicamo maksājumu" (103. apsvērums). Senāta ziņojums apstiprina to, ka valsts vara vēlējusies šo samazinājumu (108. apsvērums).
- (134) Laikā no 1991. līdz 1996. gadam EDF nodrošinājusi labāku atlīdzību valstij ar mazāku kapitālieguldījumu pamatu attiecībā pret to, kas bija paredzēta periodā no 1997. līdz 2000. gadam ar lielāku pamatu. Vidējā ikgadējā

atlīdzība absolūtajā vērtībā FRF 3,41 miljards par periodu no 1991. līdz 1996. gadam, kura laikā ieguldījumu summa bija FRF 36,6 miljardi, bija daudz nozīmīgāka par atlīdzību FRF 2,35 miljardu vērtībā, kas bija paredzēta par lielāku pamatu FRF 50,7 miljardu apmērā periodā no 1997. līdz 2000. gadam (92. un 102.–103. apsvērums, 3. tabula), No tā izriet, ka pašreizējais kapitālieguldījumu summas pieauguma robežienesīgums FRF 5,88 miljardu apmērā, uz ko cerējusi valsts kā akcionāre par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, tātad varētu tikt analizēts kā negatīvs attiecībā pret periodu no 1991. līdz 1996. gadam.

- (135) Tiešām, Francijas iestādes rīkojušās tā, lai Francijas valstij pārskaitītā absolūtā un relatīvā atlīdzība no kapitālieguldījumiem tomēr būtu mazāk pieaugusi absolūtajā un relatīvajā vērtībā, nekā paplašinājies ieguldījumu pamats, kā to nepārprotami parāda Nacionālās asamblejas un Senāta sagatavotie ziņojumi. No tā izriet, ka kopējai ieguldījumu summai pieaugot, bet tai esot mazāk ienesīgai nekā ieguldījumam pirms Likuma Nr. 97-1026, lēmums piešķirt nodokļu atbrīvojumi nešķiet neizbēgami esam daļa no ieguldījuma.
- (136) Otrkārt, veids, kā paredzēta un noteikta atlīdzība no kapitālieguldījumu pieauguma, nav tāds, kas varētu noturēt tirgus ekonomikā zinošu privātu ieguldītāju.
- (137) Tiešām, kā to parāda atsauces gan aizbildniecības ministru vēstulēs, gan Parlamenta ziņojumos, kas minēti 97., 103. un 106. apsvērumā, 1997. gadā izpētot Francijas valdības saņemto atlīdzību pēc EDF bilances pārstrukturēšanas, Francijas iestādes ņēma vērā vienlaicīgi gan atlīdzību no kapitālieguldījumiem, kas pienākas valstij kā akcionārei *strico sensu*, gan cerēto nodokļu summu, ko valsts saņemtu sākot no 1997. gada pēc vairākiem gadiem ar negatīviem fiskālajiem gadiem, kas attiecās uz valsti kā varu nodokļu iekasēšanā. Kā parādīts 93. apsvērumā, atlīdzība no ieguldījumiem savukārt tika atņemta no uzņēmumu nodokļa, pārkāpjot vispārējos likumus.
- (138) Francijas iestāžu 1997. gadā izpētītā un apstiprinātā koncepcija bija tāda, ka no EDF jāietur nodokļi un uzkrātā atlīdzība akcionāram. Kopējā EDF aprēķinātā nodokļu summa pat pēc apstrīdētā atbrīvojuma, kas atklāj fiskālas priekšrocības, un valstij kā akcionārei pārskaitītā atlīdzība Francijas iestāžu nosūtītajā dokumentācijā ir neskaidra. Tomēr saskaņā ar tām šie dokumenti parāda lēmumu par šādu ieguldījumu. Gluži pretēji, šis konstants apsvērums maksāt EDF aprēķinātos nodokļus valstij kā nodokļu iekasētājam, tajā skaitā veicot nesaņemto nodokļu korekciju un dzēšanu pirms Likuma Nr. 97-1026, lai izpētītu un noteiktu valsts kā akcionāra atlīdzību, šķiet norādām, ka apstrīdēto atbrīvojumu no nodokļiem pieņēmusi valsts, kas īsteno valsts varu, nevis valsts kā ieguldītājs.
- (139) Šo norādi cita starpā pastiprina EDF mērķu raksturs, ko valsts noteikusi 1997. gadā, apsverot savas intereses un mērķus kā valsts varas īstenošanas, nevis akcionāres lomā. Šīs intereses ir redzamas EDF tarifu noteikšanā, kā to paredz uzņēmuma līgums par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, no kura atkarīga atlīdzība valstij kā akcionāram. Tiešām, valsts lūdza EDF dot ieguldījumu Francijas rūpniecības konkurētspējas un Francijas mājsaimniecību pirktspējas stiprināšanā. Tie ir apsvērumi, kas ir ne tikai neatbilstoši tiem, kurus būtu ņēmis vērā tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs, bet arī pretēji hipotētiskajam ieguldītāja finanšu interesēm. No uzņēmuma līgumā 1997.–2000. gadam EDF noteiktā mērķa izriet, ka jāīsteno ambicioza politika, lai atbalstītu ekonomisko un nodarbinātības aktivitāti, paliekot vietējo varas iestāžu rīcībā (89. un 95. apsvērums).

Ekonomiskie novērtējumi, lai noteiktu iespējamā ieguldījuma rentabilitāti.

- (140) Uzņēmuma līgums starp valsti un EDF, kas parakstīts 1997. gada 8. aprīlī, iekļāva novērtējumus, kas radušies pirms finanšu scenārija, kurā iekļāvās EDF kapitālieguldījumu ienesīguma prognozes valstij kā akcionāram (92. apsvērums). Šie dokumenti un analīzes, ko iesniegušas Francijas iestādes, attiecas uz ietekmi, kas tiek gaidīta, pārgrupējot EDF veidotās rezerves, vai nu tās bijušas obligātas vai nē, vai nu tās izrietējušas no Likuma Nr. 97-1026 īstenošanas, vai nē. Vienīgais sistemātiskais novērtējums, ko iesniegušas Francijas iestādes un kas iekļauts EDF 1997. gada 18. februāra piezīmē (92. apsvērums), ir vispārējs un aprobežojas ar reglamentā noteiktu atlīdzību, kas tiek piemērota kapitālieguldījumiem, tajā skaitā tādiem, kas veikti pirms EDF bilances pārstrukturēšanas, neieskaitot, piemēram, atlīdzību par kapitālu bez ieguldījumiem vai atlīdzību par pašu kapitālu.
- (141) Neviens Francijas vai EDF iesniegtais dokuments neparāda, ka iespējami pieņemtais ieguldījuma lēmums, proti, nodrošināt lielāku kapitālieguldījumu EDF, neieturot nodokļus par pārgrupēšanu, būtu ticis izskatīts, izpētīts vai īpaši analizēts. Tomēr, ņemot vērā attiecīgās summas, tirgus ekonomikā zinošs privātais ieguldītājs, visticamāk,

būtu licis veikt finanšu un ekonomisku ieguldījuma analīzi, pirms pieņemis lēmumu, vai, ņemot vērā reglamentā noteikto kapitālieguldījumu ienesīgumu, FRF 5,88 miljardu lielais atbrīvojums no nodokļiem bija nepieciešams, lai uzņēmums nodrošinātu savu kopējo ieguldījumu ienesīgumu ilgtermiņā un lai akcionārs tiktu pietiekami atlīdzināts. Trūkst šāda veida iepriekšēja ekonomiska pētījuma, ko Tiesa piemin sava sprieduma 84. punktā starp elementiem, kas ļautu labvēlīgi secināt par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērojamību.

- (142) Jo īpaši jākonstatē, ka papildus atlīdzībai, kas tiktu piešķirta valstij par periodu no 1997.–2000. gadam, nav ticis veikts neviens pētījums ne par atlīdzību, ne par ilgtermiņa atdevi, lai gan Francija tieši izliekas, ka veikusi ilgtermiņa ieguldījumu. Tādējādi tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs nebūtu izlaidis ieguldījuma ienesīguma analīzes veikšanu par periodu pēc 2000. gada.
- (143) Ja ir saprātīgi domāt, ka tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs būtu ņēmis vērā *EDF* parāda attiecību samazināšanās ietekmi, ir pamats konstatēt, ka *EDF* priekšrocības aizņemties par mazāku cenu tāpēc, ka parāda attiecība pret pašu kapitālu ir labāka, vispārējos terminos ir pieminēta dažos Francijas un *EDF* sagatavotajos dokumentos (101. un 105. apsvērums). Tomēr neviens elements nepiemin priekšrocības un ienesīgumu valstij kā akcionāram, ko dod *EDF* aizņēmumu izmaksu samazināšanās vai zemāka parāda attiecība. Saskaņā ar 101. apsvērumā minētajiem tā laika kvantitatīvajiem rādītājiem neto parāda attiecībai pret *EDF* pašu kapitālu vajadzēja sasniegt 148 % ar jauno kapitālieguldījumu tā kopumā, kas sasniedza FRF 50,7 miljardus, tai skaitā FRF 5,88 miljardus apstrīdētā atbrīvojuma. Bez atbrīvojuma no nodokļiem šī attiecība būtu aptuveni 163 % jeb trīsreiz mazāka nekā 480 % attiecība, kāda tā bija pirms Likuma Nr. 97-1026. Apskatīta izolēti no citas dažādo rezervju pārgrupēšanas ietekmes, nodokļu atbrīvojuma ieguldījums šīs attiecības uzlabošanā nav tik nozīmīgs, un tā interpretācija kā *EDF* aizņēmuma izmaksu samazināšanās ir stipri apšaubāma (170.–172. apsvērums). Katrā gadījumā Francijas iestāžu iesniegtie dokumenti nemin un arī neanalizē ne kā ieguldījumu, ne kā atlīdzību akcionāram to, ko radītu attiecība 148 %, ne, *a fortiori*, ko radītu attiecība 163 %. Par šo punktu nav veikts neviens iepriekšējs ekonomisks novērtējums, kas būtu salīdzināms ar to, ko būtu varējis veikt tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs, kā pieminēts Tiesas sprieduma 84. pantā.
- (144) Šajā jautājumā *EDF* iesniegtais ekonomiskais pētījums, kas atbalsta tās piezīmes (69.–70. apsvērums), nekonstatē, ka Francija būtu rīkojusies kā ieguldītāja, nevis kā valsts varas īstenotāja. Pētījums tika veikts pēc iespējamā ieguldījuma lēmuma, kas tika pieņemts 1997. gadā, un ar to neiepazinās kompetentās varas iestādes šāda lēmuma pieņemšanā. Šī iemesla dēļ vien pētījums nav uzskatāms par pierādījumu saskaņā ar Tiesas norādījumiem (5. jūnija sprieduma 104. punkts, 126. apsvērums). Tas, ka pētījums tika veikts no autentiskām, tajā laikā pieejamām datu bāzēm, neapgāž šo secinājumu. Pētījums tika pasūtīts šīs lietas vajadzībām pēc procedūras pagarināšanas 2013. gada maijā, un secinājumi, uz kuriem tas atbild, acīmredzot *EDF* bija zināmi 2013. gada jūlijā, lai gan pētījums datēts ar 2013. gada oktobri. Papildu iemesli cita starpā padara par nederīgiem skaitliskos rezultātus, kuri tiek secināti pētījumā un, vēl vairāk, atņem pamatojumu secinājumiem, ko *EDF* izmanto savu piezīmju atbalstam, proti:
- pētījuma pamatā ir datu bāzes, kas gandrīz visas ir no minētā laika, un tiek piemērotas vispārīgi atzītas metodoloģiskās pieejas uzņēmuma vērtības novērtēšanā, izņemot turpmāk minētos iebildumus: Tas nav īpaši komplekss ekonomiskais novērtējums, jo pēc relatīvi padziļinātas datu izpētes bijuši nepieciešami mazāk nekā trīs mēneši tās īstenošanai un apstiprināšanai. Pētījuma izstrādē izmantotas secīgas un daudzkārtējas un dažkārt apstrīdamas metodoloģiskās izvēles. Bez šīs sagatavošanas būtu pilnīgi neiespējami, pamatojoties uz izklaidētiem un no dažādiem avotiem nākušiem pamatdatiem, gūt īsu ieskatu vai iespējamu prognozi par kvantitatīviem rezultātiem attiecībā uz ienesīgumu, ko, iespējams, varētu sasniegt Francijas valsts 1997. gadā, kā to konstatē pētījums. Tiesa pieprasa, lai tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērošana balstītos uz novērtējumiem, kas apzināti brīdī, kad lēmums tika pieņemts (2012. gada 5. jūnija sprieduma 105. punkts). Pretēji *EDF* pretenzijām pats fakts vien, ka no 1996. līdz 1997. gadam pieejamiem datiem kompetentas Francijas iestādes nebija pašas veikušas, nedz arī pasūtījušas tāda mēroga un sarežģītības pētījumu, sniedz norādi uz to, ka apsvērums par ienesīgumu vien iespējamā ieguldījuma akcionāram nebija būtisks pirms lēmuma pieņemšanas,
 - pētījums analizē Francijas valsts uzvedību, ievērojot tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principu, attiecībā uz informāciju un hipotēzēm, kas ļoti atšķiras no tām, kas norādītas 87. līdz 108. apsvērumā un kas saskaņā ar Francijas iestādēm motivējušas un attaisnojušas iespējami pieņemto lēmumu. Tādējādi tā nebija *EDF*, kas pieņēma ieguldījuma lēmumu, un saskaņā ar Tiesu (2012. gada 5. jūnija sprieduma 82. un 83. pants) Francijai bija jāizceļ šie elementi, kas parāda pieņemtā lēmuma raksturu un kontekstu. Tā kā

Francija min, ka saistībā ar informāciju un datiem, ko tā ir iesniegusi, tā ir pieņēmusi savu lēmumu, pētījums un tātad arī EDF faktiski nostājas minētā ieguldītāja lomā un izliekas, ka labāk par Francijas valsti zina apsvērumus un informāciju, kas būtu patiesi motivējis jau pieņemto lēmumu, un hipotēzes, ko tā būtu ņēmusi vērā. Tāpēc pētījums balstīts uz prātojumiem un pieņēmumiem par datiem, informāciju un hipotēzēm, ko Francijas iestādes varētu būt ņēmušas vērā – starp tām arī tādas, kas nevar tikt izslēgtas – 1997. gadā, un attiecīgi 2015. gadā (nedz arī 2013. gada oktobrī, kad pētījums tika veikts) tām nav pierādījuma spēka, lai izskaidrotu un informētu par lēmumu, ko Francijas iestādes pieņēma 1997. gadā, ko šīs institūcijas izskaidro ar atšķirīgiem datiem un hipotēzēm,

- šim pierādījuma spēkam vēl vairāk trūkst vērtības, kad, lai sasniegtu 70. apsvērumā minētos rezultātus, pētījums balstās uz hipotēzēm, kas ir vai nu patvaļīgas, vai nejaušas, vai ar faktiem nepamatotas, vai pretējas informācijai, kas minēta Francijas iestāžu iesniegtajos dokumentos un kas saskaņā ar tām ilustrē tirgus ekonomikā zinoša saprātīga privāta ieguldītāja principa pozitīvo piemērošanu dzīvē. Tādējādi, pirmkārt, pētījums pieņem, ka pēc 2000. gada valstij kā akcionārei pienācīgo atlīdzību nepārvaldīs dekrēts un to nenoteiks uzņēmuma līgums starp valsti un EDF, bet gan tā tiks noteikta attiecībā pret dividendēm, ko 1996.–1997. gadā pārskaitīs citi sektora uzņēmumi (¹). Atlīdzību par EDF kapitālieguldījumiem pārvaldīja dekrēts kopš 1956. gada (102. apsvēruma), un tā tikusi normatīvi noteikta un atspoguļota dažādos daudzgadu uzņēmumu līgumos pirms un pēc 1997. gada atkarībā no apsvērumiem, kam nebija saistības ar dividendēm, ko pārskaitīja citi sektora uzņēmumi, kas strādāja citos tirgos nekā Francijā (94. un 95. apsvēruma). Tāpat, otrkārt, pētījums bez attaisnojuma no jauna ieskaita EDF peļņas pārskatā rezerves, kas nāk no EDF sabiedrības pārskatiem FRF 11,6 miljardu vērtībā (bez nodokļiem) un FRF 7,3 miljardu vērtībā (pēc nodokļiem) (²), mākslīgi tādā apmērā palielinot EDF vērtību, neņemot vērā 1997. gadā pieejamo informāciju un prognozējamo attīstību attiecībā uz EDF saistību svaru uz tās personāla pensiju režīmu (168.–169. apsvēruma),
- treškārt, arī EDF vērtības pieaugums, kas radies no atdeves un peļņas pieauguma, ir pētījumā aprēķināts, balstoties uz 1997. gada “tirgus cerībām” (³). Francijas iestāžu rīcībā bija īpaši EDF sagatavotas un kvantitatīvi izteiktas ieņēmumu un peļņas prognozes periodam no 1997. līdz 2000. gadam, kas tika apstiprinātas uzņēmuma līguma izstrādes ietvaros par šo pašu periodu un esot balstītas uz prognozēm un informāciju lēmuma pieņemšanai (78.–79., 90., 94., 96. apsvēruma), vienlaicīgi apgalvojot, ka 1997. gadā tām bija skaidras zināšanas par uzņēmumu un tā finanšu prognozēm (77. apsvēruma). Pamatojums par “tirgus cerībām”, ko izsaka trešā puse, lai galu galā nofiksētu EDF vērtības novērtējumu šajos apstākļos, nav ne droši, ne saderīgi ar argumentiem, ko izvirza Francija, lai izskaidrotu un pamatotu lēmumu, ko tās iestādes, iespējams, būs pieņēmušas. Tas vēl mazāk nekā Francijas iestādes izceļ to, ka galvenā EDF aktivitāte tika veikta Francijā par 1997. gadā reglamentētiem tarifiem (85. apsvēruma). Cita starpā šie tarifi bija fiksēti zemā līmenī Francijas rūpniecības konkurētspējas un Francijas mājāsaimniecību pirktspējas stiprināšanas nolūkā (89. un 95. apsvēruma). Tātad pētījums nepamato, nedz arī pieņemami izskaidro, kāpēc atlīdzība, dividendes un peļņa no kotētām akciju sabiedrībām, kurām nebija nozīmīgas klātbūtnes Francijā un kas darbojās tirgos ar citām konkurences un normatīvu prasībām (piemēram, *Endesa*, *Gas Natural* un *Union Fenosa* Spānijā, *RWE*, *EON* un *Verbund* Vācijā, *Fluxys* Beļģijā u. c.), varētu noteikt peļņu, atlīdzību un dividendes EDF, kas figurē starp hipotēzēm, no kā atkarīgi 70. apsvērumā minētie rezultāti (⁴),
- ceturtkārt, pētījums bez pierādījumiem apgalvo, ka EDF kapitālieguldījuma palielināšana 1997. gadā vismaz potenciāli bija vienlīdzīga ar likvidu finanšu aktīvu iegādi (⁵). Tomēr EDF 1997. gadā bija valsts iestāde ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu, kura netika dotēta ar valsts kapitālu (19. apsvēruma) un par kuru Francijas iestādes un EDF tolaik apgalvoja, ka tā saglabās šo statusu arī nākotnē (95. un 105. apsvēruma). Šī apgalvojuma nejaušais raksturs, no kura tomēr ievērojami bija atkarīgi pētījuma rezultāti, vēl plašāk parādās 179.–181. apsvērumā.

Pasākuma raksturs un priekšmets, konteksts, kurā tas iekļaujas, un noteikumi, kuriem pasākums ir pakļauts

(145) Tiesa uzsver, ka pieņemtā pasākuma raksturs ir daļa no saistošiem elementiem, kas jāņem vērā, lai izdarītu labvēlīgu secinājumu par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērojamību (sprieduma

(¹) *Oxera* pētījums, 3.3., 3.24.–3.25. punkts.

(²) *Oxera* pētījums, A2.2 tabula.

(³) *Oxera* pētījums, 3.3. punkts.

(⁴) *Oxera* pētījums, 3.3., 3.15. punkts, 3.2. tabula, 3.8. tabula attiecībā uz beta koeficientu un 5. pielikums.

(⁵) *Oxera* pētījums, 3.5., 3.13., 3.20. līdz 3.23. punkts.

86. punkts). Lēmums ieguldīt papildu kapitālieguldījumu summu EDF, neatvelkot nodokļus no neregulāro, VAT paredzēto rezervju pārgrupēšanas, reizē ir grāmatvedības lēmums pārcelt EDF bilances posteņus (100. un 105. apsvērumi) un fiskāla rakstura lēmums, jo atbildīgās varas iestādes vērtē, ka uzņēmuma nodoklis būtu bijis jāatskaita pirms pārgrupēšanas (35. apsvērumi), lai arī nodoklis tika samaksāts par citām pārgrupētām finanšu rezervēm. Tātad nav konstatēts, pretēji Francijas iestāžu pretenzijām, ka šīs divas daļas – grāmatvedības un fiskālā – ir nešķirami saistītas vienā vienīgā pasākumā, kas īstenots ar 1997. gada 10. novembra Likumu Nr. 97-1026.
- (146) Likuma 4. panta 2. punkts noteica, ka VAT koncesijā nodoto īpašumu maiņas vērtībai natūrā, kas figurē EDF bilances pasīvā, vajadzētu, esot atbrīvotai no revalvācijas atšķirībām, būt ierakstītai posteņī “kapitālieguldījumi” (28. apsvērumi). No tā varētu secināt, ka likums paredzēja, ka, neskaitot iespējamās novērtējuma atšķirības, nevienām grāmatvedības vai nodokļu korekcijām nevajadzēja anulēt pretvērtības summu, kas jāieraksta kā EDF kapitālieguldījums. Tomēr lēmums ieturēt vai neieturēt nodokli no EDF nav likuma varā saskaņā ar Francijas konstitūcijas 34. pantu, un Likums Nr. 97-1026 nevarēja pienācīgi noteikt šo jautājumu. Šis pants ierobežo Parlamenta likumdošanas kompetences nodokļu jomā attiecībā uz pamata, likmes un jebkura veida nodokļu atgūšanas noteikumu noteikšanu. Tādējādi EDF samaksāja uzņēmumu nodokli par zināmām finanšu rezervēm, bet ne par citām pēc tam, kad notikusi tā pati ar likumu veiktā pārgrupēšana.
- (147) Sagatavošanas dokumenti, ko nosūtījušas Francijas iestādes un kas pieminēti 104. apsvērumā, cita starpā parāda, ka Valsts padome 1997. gadā uzskatīja, ka nelegislatīva rakstura noteikumi ir jāšķir no likumprojekta teksta, un cita starpā tika nošķirts valdības likumprojekta grozījumu projekts, kas paredzēja ierobežot nodokļu atvilkumu, ko valsts varēja ieturēt no EDF saskaņā ar likumu. Visbeidzot, atbildīgie ministri 1997. gada aprīlī uzskatīja, ka EDF pārstrukturēšanas grāmatvedības un nodokļu jomā īstenošanas detalizētai kārtībai jāklūst par priekšmetu papildu apmaiņai starp aizbildniecības iestādēm un uzņēmumu (98. apsvērumi).
- (148) Šie elementi, kas precizēti un kvantitatīvi izteikti īstenošanas vēstulē, ko aizbildniecības ministri nosūtījuši EDF 1997. gada 22. decembrī pēc likuma pieņemšanas (31. apsvērumi), norāda, ka īstenošanas nodokļu aspekti ir šķirami no 1997. gada 10. novembra Likuma Nr. 97-1026 noteikumiem. Šie ministri savā vēstulē, kas adresēta EDF, paskaidro EDF bilances augšdaļas pārstrukturēšanu, piemērojot 4. pantu 1997. gada 10. novembra Likumā Nr. 97-1026, un, šķiet, klusējot izlemj šīs pārstrukturēšanas fiskālās sekas, nerodoties jautājumam ne par rentablu ieguldījumu, ne par obligātām likuma prasībām.
- (149) Attiecībā uz pasākuma kontekstu, ko Tiesa izceļ kā saistošu elementu starp citiem, lai novērtētu tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa iespējamo piemērojamību, sagatavošanas tikšanās un atbalsta dokumenti attiecīgajā periodā, kas noveda līdz uzņēmuma līgumam starp valsti un EDF, kurš parakstīts 1997. gada 8. aprīlī, parāda, ka rezervju pārgrupēšana iekļāvās daļējas elektrības tirgus liberalizācijas Savienībā perspektīvas kontekstā, kas bija fiksēta kopš 1996. gada. No tā arī radās rūpes par EDF aktivitāšu turpmāku starptautisku mērogu, kas redzamas uzņēmuma līgumā 1997.–2000. gadam, un sagatavošanās dokumentos, kā arī parlamentārajos dokumentos. Pats uzņēmuma līgums pieņem, ka, lai tiktu īstenots, ir nepieciešams regulējošs likumdošanas pasākums, kādu to paredz Likums Nr. 97-1026 un kas iedibina faktu secību starp līguma mērķiem un likumdevēja mērķiem. Tomēr ne 1997. gada aprīlī noslēgtais līgums, ne sagatavošanās un apmaiņas ar EDF aizbildniecības iestādēm dokumenti nemin precīzu nodokļu summu.
- (150) Šis konteksts, ko ataino Francijas izklāstītie elementi savās piezīmēs, tomēr neļauj skaidri apgalvot, ka pasākums atklāj to, ka ieguldījumu valsts veikusi kā akcionārs. Tiešām, vajadzība atļūdzināt Revīzijas palātas konstatētos trūkumus 1994. gada oktobrī arī ir daļa no šī konteksta. Lai gan, no vienas puses, runa bija par grāmatvedības kļūdu, kas ļāva EDF nemaksāt uzņēmumu ienākuma nodokli gadiem ilgi, Francijas valdība apgalvoja, ka šis noteikums neapdraudēja EDF monopolu (105. apsvērumi) un ka stabilais satvars, ko pieļauj tirgus liberalizēšana, ir jāsaglabā (95. apsvērumi). Ir taisnība, ka liberalizācija atvēra paplašināšanās perspektīvas citu dalībvalstu nacionālajos tirgos un ka uzņēmuma līgumā 1997.–2000. gadam bija paredzētas zināmas darbības, lai varētu turpināties EDF starptautiskā darbība. Tomēr valsts varas rūpes par nacionālo uzņēmumu veicināšanu ar finanšu atbalsta pasākumu palīdzību liberalizācijas rītausmā neaprobežojas ar valsts uzņēmumiem, ne arī raksturo saprātīga uzvedību valsts uzņēmumam akcionāra lomā.
- (151) Visbeidzot, Tiesa norāda, ka noteikumu, kuriem pakļauts apstrīdētais pasākums, izpēte ir vajadzīga, lai noteiktu raksturu vai nu valsts kā akcionāres ieguldījumam, vai nu valsts kā valsts varas īstenotājai. Pasākuma klasificēšana vienā vai otrā kategorijā tādā var ņemt vērā attiecīgi pārvaldošos noteikumus. Tādā jāizpēta noteikumi, kas pārvalda fiskālu resursu ieguldījumus tādos uzņēmumos kā EDF. Ja nebūtu apskatāmā pasākuma, neatvilktais

uzņēmumu nodoklis tiktu pārskaitīts uz Francijas valdības vispārējo budžeta kontu 1997. gadā. Kā to paredzēja 18. pants 1959. gada 2. janvāra Rīkojumā Nr. 59-2 par konstitutīvu likumu attiecībā uz finanšu likumiem, kas piemērojams faktu norises laikā, ieņēmumu kopumam nodrošinot kopējo izdevumu segšanu, visi ieņēmumi un visi valsts izdevumi tika skaitīti vienā kontā, kas saukts par vispārējo budžetu. Tādējādi ieņēmumi no nodokļiem tika pārskaitīti valsts budžetā un tās peļņai, nevis novirzīti valsts uzņēmumu peļņai.

- (152) Šis budžets ir pakļauts konstitucionālajam universāluma principam, atbilstoši kuram visi ieņēmumi un visi kredīti tiek ierakstīti divos atšķirīgos blokos, un starp tiem netiek izveidota nekāda īpaša saite, piemēram, starp uzņēmumu nodokļa ieņēmumu un tādiem izdevumiem kā kapitālieguldījumi kāda valsts uzņēmuma, piemēram, EDF, labā. Protams, kāda fiskāla resursa iepriekšēja piešķiršana citai, no valsts atšķirīgai juridiskai personai, kā subsīdija vai ieguldījums ir iespējama Francijas likumdošanā, tomēr šādam piešķirumam jāatbilst skaidri izteiktiem noteikumiem. 18. pants Rīkojumā Nr. 59-2 tāpat arī paredzēja, ka, neskaitot īpaši aizdevumus un avansus, valsts ieņēmumu piešķirums ir izņēmuma gadījumā un var tikt veikts tikai pēc valdības iniciatīvas izteikta finanšu likuma noteikumiem.
- (153) Attiecīgi 1997. gada 10. novembra Likums Nr. 97-1026 nebija finanšu likums un tādējādi nevarēja ietekmēt nodokļu resursu piešķirumu EDF kapitāla labā. Cita starpā nešķiet, ka bija tikuši pieņemti specifiski, pēc valdības iniciatīvas izdoti noteikumi finanšu likumā, kas piemērojami 1997. gada budžetam, lai iepriekš varētu pārcelt EDF maksājamo nodokļu summu kā Francijas valsts izdevumus, veicot kādu ieguldījumu EDF kapitālā šī budžeta ietvaros. Šis noteikums, kas dara iespējamu fiskālu resursu ieguldījumu par labu valstij, nešķiet piemērots kādai juridiskai personai, kas nav valsts, piemēram, EDF.
- (154) Lielākā daļa iepriekš norādīto elementu skaidri norāda, ka Francija netika iepriekš vai vienlaicīgi ar ekonomiskās priekšrocības piešķiršanu, kas izriet no uzņēmumu nodokļa nemaksāšanas, pieņēmusi lēmumu ar nodokļu atbrīvojuma palīdzību veikt ieguldījumu EDF. No tā izriet, ka tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja princips nešķiet piemērojams šim pasākumam. Turpmākiem apsvērumiem, kas attiecas uz tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principu tāpat ir alternatīvs raksturs.

9.1.3. Par tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja tirgus ekonomikā principa piemērošanu

- (155) Savā 2012. gada 5. jūnija spriedumā šajā lietā Tiesa novērtējusi, ka tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērošanai ir jāļauj noteikt, vai privāts akcionārs būtu ieguldījis summu, kas vienlīdzīga maksājamam nodoklim, līdzīgos apstākļos un uzņēmumā, kas atrodas situācijā, kas salīdzināma ar EDF (sprieduma 95. punkts). Iespējamā atšķirība starp privāta ieguldītāja atbalstītājam ieguldījuma izmaksām un tām, kas jāuzņemas valstij kā akcionārei, var arī tikt ņemta vērā, lai noskaidrotu, vai ir piepildīti principa noteiktie apstākļi (sprieduma 96. punkts).
- (156) Novērtējums tiek veikts attiecībā pret objektīviem un pārbaudāmiem elementiem un novērtējumiem, kas bija paredzami brīdī, kad tika pieņemts lēmums par ieguldījumu (sprieduma 102. un 105. punkts). Šajā novērtējumā jāņem vērā tikai peļņa un obligācijas, kas saistītas ar valsts kā akcionāres situāciju, izslēdzot to, kas saistīta ar tās valsts varas īstenošanas funkcijām (sprieduma 79. punkts).
- (157) Ņemot vērā situāciju un EDF raksturojumu, kas pastāvēja kā Francijas valdības pilnībā kontrolēta valsts iestāde jau vairāk nekā 50 gadus, jāatceras atsauce uz ieguldītāju, kas sekotu ilgtermiņa ienesīguma mērķim, un precīzāk jāizpēta Francijas iesniegtā informācija, kāda tā skatāma 87. līdz 108. apsvērumā. Tieši šos elementus Francijas iestādes izvirza par pamatu savam 1997. gada lēmumam.

- (158) Pirmkārt, jāizpēta ienesīgums, ko EDF piedāvāja savam akcionāram 1997. gadā. Šis ienesīgums jāsalīdzina ar atsauces vērtību. 1997. gadā vidējā ilgtermiņa (30 gadi) obligāciju atlīdzības likme Francijā bija noteikta 6,35 % apmērā. Pat īsākā termiņā (10 gadi), kas ir mazāks laiks nekā EDF instalāciju dzīves cikls, vidējā procentu likme, kas izsniedzama par Francijas valsts obligācijām, bija 5,58 % ⁽¹⁾. Šis vērtības pārstāv vienlaicīgi finanšu aktīvus, kas uzskatāmi par mazāk riskantiem, un finansējuma izmaksas ilgtermiņā Francijas valdībai tajā laikā. Ieguldījums tādā uzņēmumā kā EDF 1997. gadā bijis riskantāks ieguldījums nekā Valsts obligāciju turēšana šajā laikā. No tā izriet, ka tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs būtu prasījis lielāku ienesīgumu, nekā to nodrošina valsts obligācijas.
- (159) Pašreizējās rentabilitātes izpēte, ko varēja diskontēt Francijas valsts 1996.–1997. gadā, kāda tā izriet no Francijas iestāžu nosūtītajiem dokumentiem, neļauj secināt, ka ieguldījums atbilst tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja pārbaudei.
- (160) Francijas iestādes ir nosūtījušas EDF prognozēto peļņas pārskatu par periodu pēc bilances pārstrukturēšanas, kādu to 1997. gadā izpētīja attiecīgās iestādes (92. apsvēruma, 1. tabula). Tabulas novērtējumus atbalsta citi tā laika dokumenti (96.–97., 103. apsvēruma). Šos EDF atsauces scenārija novērtējumus par gaidāmo periodu apstiprināja Valsts iestādes (97. apsvēruma). Sākot no šī peļņas konta un summām, kas gaidāmas no Valsts ieguldītajiem resursiem EDF (100. apsvēruma, 2. tabula), ir iespējams aprēķināt ienesīgumu, ko Valsts varēja atbilstoši diskontēt, attiecīgi, kapitālieguldījumiem, kopējam kapitālam (sākotnējam kapitālam un ieguldījumiem) un EDF pašu kapitālam (kopējais kapitāls, revalvācijas atšķirības, reglamentā noteiktās rezerves un pārejošais atlikums) ⁽²⁾, saskaņā ar 4. tabulu.

4. tabula

Paredzamā atlīdzība no EDF bilancē 1997.–2000. gadam prognozētā kapitāla (miljardi FRF)

	1997	1998	1999	2000	1997–2000
3 % apmērā fiksētā daļa	1,5	1,5	1,5	1,5	6,0
Mainīgā daļa	0,6	1,0	0,9	0,9	3,4
Noteiktā un mainīgā daļa	2,1	2,5	2,4	2,4	9,4
Ienesīgums no pašu kapitāla (FRF 79,8 miljardi) (%)	2,63	3,13	3,01	3,01	2,94
Ienesīgums no kapitāla un dotācijām (FRF 53,3 miljardi) (%)	3,94	4,69	4,50	4,50	4,41
Ienesīgums no kapitālieguldījumiem (FRF 50,7 miljardi) (%)	4,14	4,93	4,73	4,73	4,64

Avots: Komisijas aprēķini no 1. un 2. tabulas.

⁽¹⁾ Ikgadējā vidējā ikdienas likme pamataizņēmumam Francijā uz laiku no 30 līdz 10 gadiem, avots Francijas Banka: Valsts kases un OAT akciju atsauces likme, <http://www.banque-france.fr/economie-et-statistiques/changes-et-taux>

⁽²⁾ Ienesīguma aprēķina atbilstību kopējiem pašu ienākumiem, kas pielīdzināti nekustamai mantai uzņēmumā attiecībā pret tikai ieguldīto kapitālu kapitālieguldījumu formā, apstiprina fakts, ka līgumā starp valsti un EDF par periodu no 2001.–2003. gadam valsts atlīdzība, kas skaitliski izteikta procentos (37,5 %) no neto rezultāta, ietilpa pašu kapitāla bāzes minimālajā (1,5 %) un maksimālajā (4,5 %) diapazonā. Atbilde no Francijas iestādēm 23.12.2013., 53. punkts.

- (161) No Francijas iestāžu citētajiem un nosūtītajiem dokumentiem izriet, ka 1997. gadā Valsts kā akcionārs no EDF gaidīja atlīdzību par pilnu periodu no 1997.–2000. gadam FRF 9,4 miljardu apjomā, no kuriem FRF 6 miljardi būtu no fiksētās likmes 3 %, un 3,4 miljardi par kopējo periodu kā papildu daļa pēc Likuma Nr. 97-1026 veiktās pārgrupēšanas. No tajā laikā apstiprinātiem novērtējumiem vidēji sagaidāmais ienesīgums nākotnē, uz ko varēja cerēt valsts kā akcionāre, bija 2,94 % par kopējo EDF pašu kapitālu, 4,41 % no kopējā valsts ieguldītā kapitāla EDF un 4,64 % par kapitālieguldījumu summu. Šī atlīdzība, kas piemērojama par kapitālieguldījumiem pārkvalificētajam atbrīvojumam no nodokļiem, bija ievērojami zem 6,35 %, kas tika piedāvāti par obligācijām, ko Francijas valsts izsniedza 1997. gadā, paredzot ilgtermiņa pašfinansēšanu. Tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs būtu uzskatījis, ka esošais ienesīgums, kas diskontēts par summu FRF 5,88 miljardu apmērā, kura atbilst atbrīvojumam no nodokļiem, bija nepietiekams, lai attaisnotu ieguldījumu.
- (162) Cita starpā Tiesa sava 2012. gada 5. jūnija sprieduma 96. punktā novērtēja, ka ir iespējams tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērošanas ietvaros ņemt vērā apsvērumu par atšķirību starp privāta ieguldītāja un valsts atbalstītām ieguldījuma izmaksām. Tas no jauna liek salīdzināt rentabilitāti, kas saskaņā ar Francijas iestādēm attaisnoja koncedenta tiesību pārgrupēšanas darbību nodokļu atbrīvojuma apmērā, ar kuru tā būtu ieguvusi privātu akcionāru, veicot to pašu rekapitalizācijas darbību uzņēmumā, kas visos punktos līdzinās EDF, ja neskaista prerogatīvu, kas privātam ieguldītājam ir nepieejama – iespēju atbrīvot kapitālieguldījumus no uzņēmumu nodokļa.
- (163) Tāds uzņēmums, kura akcionāra rīcībā būtu FRF 5,88 miljardi, kas paredzēti tā rekapitalizācijai apstākļos, kas identiski EDF apstākļiem, būtu prognozējis atdevi 4,64 % apmērā ik gadu par akcionāra papildu ieguldīto kapitālu jeb FRF 272 miljoniem gadā, neņemot vērā uzņēmumu nodokļa aprēķinu. Piemērojot uzņēmumu nodokļa likmi 41,66 % apmērā, kas bija piemērojama 1997. gadā, atdeves prognozes būtu FRF 159 miljoni gadā par to pašu kapitāla ieguldījumu jeb ikgadēja nominālā atdeves likme 2,7 %. Tādai likmei par līdzdalību uzņēmumā ar riskiem, kas saistīti ar tādu ieguldījumu, vajadzētu tikt salīdzinātai ar 6,35 %, kas tajā laikā tiek aprēķināti par Francijas obligācijām. Vājā atdevē tādā būtu atrunājusi privātu ieguldījumu, kura rīcībā nav valsts fiskālo prerogatīvu. Ar tik vājām peļņas prognozēm par ieguldīto kapitālu šķiet izslēgts, ka zinošs privāts ieguldītājs, kura uzņēmumam būtu jāmaksā uzņēmumu nodoklis par kapitālieguldījumiem, Francijas vietā būtu piedalījies EDF kapitāla palielināšanā 1997. gadā.
- (164) Tātad jāizpēta, vai mūsdienās pieejamie elementi un informācija par lēmumu pārgrupēt rezerves, neatvelkot nodokļus, kas būtu jāmaksā Francijai, satur papildu norādes, kas būtu pārliecinājušas zinošu privātu ieguldītāju veikt apgalvoto ieguldījumu, neskatoties uz acīmredzamo vājo ienesīgumu. Šīs norādes var atstāt iespaidu īpaši uz EDF kapacitāti i) ilgtermiņā palielināt ieņēmumus no darbības, ii) uzlabot ekspluatācijas rezultātus, iegūstot efektivitāti, iii) palielināt uzņēmuma produktīvo aktīvu neto vērtību vai iv) kalpot kā konstantai un pietiekamai atlīdzībai akcionāram. Tie ir faktori, kas potenciāli rada ilgtermiņa vērtību akcionāram, ja prognozes ir pozitīvas, bet vērtības mazināšanos, ja prognozes ir negatīvas.
- (165) To ņemot vērā, neviens no Francijas iestāžu nosūtītajiem dokumentiem nesatur kvantitatīvo noteikšanu, proti, kvalitatīvu izvērtējumu iespējamai vērtības radīšanai akcionāram, ko Francijas iestādes būtu izpētījušas un ņēmušas vērā par periodu no 1997. līdz 2000. gadam vai pēc tā. Atrodamas tikai vispārējas vispārīgas atsauces par labāku valsts kā akcionāra interešu ņemšanu vērā. Tas norādītu, ka uzņēmuma vērtības palielināšanās par valsts kā akcionāra veikto ieguldījumu nav ņemta vērā, lai pieņemtu lēmumu par iespējamo ieguldījumu. Jebkurā gadījumā, izpētot četrus faktorus, kas potenciāli varētu radīt vērtību akcionāram, nevar nonākt pie slēdziena, ka no 1997. gadā pieejamajiem datiem bija paredzams pieaugums, jo īpaši prognozētajā EDF peļņas pārskatā, un finanšu scenārija prognozes, ko min aizbildniecības iestādes (92. apsvēruma, 1. tabula, 96. apsvēruma).
- (166) Kas attiecas uz kopējiem EDF ieņēmumiem valsts kā akcionāre varēja gaidīt ļoti vāju pieaugumu, proti, 0,64 %. Šo gandrīz vai stagnāciju varētu izskaidrot ar Valsts noteikto mērķi sniegt ieguldījumu "Francijas rūpniecības konkurētspējas un māsaimniecības patērētāju pirktspējas veicināšanā", kas tika īstenota, samazinot EDF tarifus vidēji par [...] % četru gadu laikā (89., 95.–96. apsvēruma) jeb ar ikgadēju samazinājumu [...] % apmērā. EDF veica lielāko daļu savas darbības Francijā, tā kā periodā no 1997. līdz 2000. gadam bija paredzēts, ka vairāk nekā 89 % no EDF ieņēmumiem nāks no Francijas tirgus. Tāpēc arī lielākā daļa tās ienākumu bija atkarīgas no valsts izvēlēm elektrības tarifu noteikšanas jomā. Zinošs privātais ieguldītājs būtu pamanījis kaitējumu savām peļņas interesēm, ko rada tādu valsts politikas mērķu noteikšana, kas ir pretrunā ar tās interesēm kā akcionāram. Neviens zinošs privāts ieguldītājs nebūtu piekritis sava ieguldījuma atlīdzības samazināšanai, lai veicinātu Francijas uzņēmumu konkurētspēju.

- (167) 1997.–2000. gadam plānotā peļņas pārskata postenim, kas fiksē galvenās EDF darbības peļņu, vajadzēja attiecīgi samazināties par 29 % perioda laikā, paliekot no FRF 9,3 miljardiem uz FRF 6,6 miljardiem 2000. gadā. Eksploataācijas izmaksām vajadzēja izaukt līdz 2,2 %, jo pieauga vietējie tekošie eksploataācijas izdevumi, tādi kā finanšu nodevas, amortizācija un procenti, tikai atlīdzība no kapitāla samazinājās. Pievienojot ieguldījumus amortizācijai un finanšu nodevas peļņai no galvenās darbības, periodā no 1997.–2000. gadam paredzētā attīstība arī bija negatīva, jo kopsummai vajadzēja mainīties no FRF 62,6 miljardiem līdz FRF 53,9 miljardiem jeb 13,9 % kritumam. Tātad šī pašreizējās darbības peļņas attīstība pirms amortizācijas un procentiem ir tā, kas nosaka uzņēmuma darbības kapacitāti, kura ģenerēs vērtību un pozitīvu naudas plūsmu. Papildu paredzētajam sliktākajam rezultātam, cenšoties sasniegt ekonomikas vai regulēšanas politikas mērķus, Valsts bija noteikusi EDF mērķi novirzīt iespējamās uzņēmuma efektivitātes un produktivitātes ieguvumus tarifu papildu samazināšanai, kas bija prioritāte pirms labākas atlīdzības akcionāram (95. apsvērums). No tā izriet, ka pašreizējā EDF aktivitāte, ko bremzē valsts ekonomiskās politikas mērķi, nebūtu varējusi sniegt apmierinošu atlīdzības prognozi nākotnē.
- (168) Kā Komisija to atklāja savā pagarināšanas lēmumā, zinošs privāts ieguldījums būtu ņēmis vērā neskaidrību par summu un pensiju finansēšanas izdevumu attīstību, ar kuru EDF bija jāsaskaras 1997. gadā, piemērojot elektrības un gāzes ražošanai īpašu piemērošanas režīmu. EDF gadījumā 1997. gadā pensiju izdevumi un, *à fortiori*, uz tiem attiecināmās saistības ārpus bilances, pārstāvēja hipotēzi, kas paredzēja papildu maksājumus, kas samazinātu jau tā vājo uzņēmuma tiro peļņu.
- (169) Lai gan kopējā EDF vecuma pensiju masa 1997. gadā sastādīja FRF 12,2 miljardus, ja likumdošana nemainīsies, pensiju masai vajadzēja ievērojami pieaugt turpmākajos gados, visai iekārtai (tajā skaitā GDF un citiem nenacionālīzētiem uzņēmumiem) pārejot uz FRF 20 miljardiem 2010. gadā un FRF 25 miljardiem 2020. gadā⁽¹⁾. Piemērojot EDF ieguldījumu skalu 78,4 %, kas atspoguļo tās algas masas svaru režīma rūpniecības nozarē, EDF attiecināmā daļa būtu bijusi FRF 15,7 miljardi 2010. gadā un FRF 19,6 miljardi 2020. gadā un tas, neņemot vērā iespējamo turpmāko saistību rezervju kontu, ja likumdošana paliek nemainīga⁽²⁾. Paredzamais pensiju izdevumu pieaugums tātad bija ievērojamāks nekā tūrā peļņa pēc atlīdzības valstij un nodokļu nomaksas, kāda tā paredzēta periodā no 1997. līdz 2000. gadam, kā tas ilustrēts 1. tabulā. Attiecīgi izvērtējumā, ko varēja veikt tirgus ekonomikā zinošs privāts ieguldītājs 1997. gadā, kuram tāpat kā Francijas valdībai būtu bijusi padziļināta uzņēmumu situācijas izpratne, būtu palielinātas turpmākās nodevas uzņēmumā un attiecīgi samazinātas ieguldījuma peļņas prognozes.
- (170) Cita starpā zinošs privāts ieguldītājs varētu gaidīt ievērojamu EDF parāda samazināšanos, kam vajadzēja samazināties no FRF [...] līdz FRF [...] četru gadu laikā (91. un 95. apsvērums). Tomēr ir noteikts, ka EDF ir saglabājis finanšu vērtējumu Aaa no vērtēšanas aģentūras Moody's laikā no 1992. līdz 1996. gadam ar parāda attiecību 480 %. Francijas iestādes arī diezgan neskaidri piemin resursus FRF 70 miljardu apmērā, ko EDF ģenerējusi periodā no 1997.–2000. gadam (84. apsvērums). Tomēr EDF parāda mazināšanu un tā mehānisko ietekmi uz uzņēmuma neto aktīvu vērtību nevajadzētu skaidrot kā Francijas valsts atlīdzības uzlabošanu šajā pašā periodā bet, gluži pretēji, kā neto samazinājumu attiecībā pret periodu no 1991. līdz 1996. gadam (134. apsvērums).
- (171) Kā to norāda EDF, arī iespējams EDF vērtējuma samazinājums tādās aģentūrās kā Moody's vai Standard&Poor's tomēr būtu jāvis EDF saglabāt teicamu vērtējumu (71. apsvērums). Cita starpā starp mērķiem, kas noteikti periodam no 1997. līdz 2000. gadam, bija skatāma EDF parāda samazināšana FRF [...] vērtībā. Tātad vajadzēja sekot nozīmīgam kopējo EDF radīto procentu izmaksu samazinājumam. Ne kopējā EDF parāda samazināšana, ne tā izmaksas, nedz arī iespējamās priekšrocības, kas rastos valstij kā akcionāram, tātad netiktu apdraudētas, ja kapitālieguldījums būtu mazāks – FRF 44,8 miljardi FRF 50,7 miljardu vietā. Parāda attiecība pret pašu kapitālu 163 % apmērā 148 % vietā, kas izveidojusies pēc nodokļu atbrīvojuma, nebūtu kaitējusi akcionāra interesēm. Šajā jautājumā nav optimālas finanšu struktūras, un Nacionālās asamblejas ziņojums (100. apsvērums) parāda attiecības sektorā, kas ir no 250 % (*Verbund*, Austrija) līdz 10–15 % (*Veba*, Vācija un *PowerGen*, Lielbritānija).
- (172) Parāds ļāva EDF finansēt savu izaugsmi un savu peļņu bez papildu kapitāla no akcionāra, valsts jau ieguldītā kapitāla rentabilitātes pieaugumam rodoties no parāda "sviras efekta". Tātad prioritāte tika dota parāda samazināšanai, lai gan EDF tomēr tika novērtēts ar teicamu vērtējumu pirms paredzētās parāda samazināšanas

⁽¹⁾ EDF 1997. gada ziņojums, 103. lpp.

⁽²⁾ Ar 2. pantu 2003. gada 16. decembra lēmumā (C(2003) 4637 final) (OV L 49, 22.2.2005., 9. lpp.). Komisija ir nolēmusi necelt iebildumus pret elektrības un gāzes rūpniecībai piemērojamo pensiju reformu, kurai EDF bija pakļauta. Šīs reformas mērķis bija pārnest uz kopējo sociālās drošības režīmu visas nodevas un saistības ar pensiju izdevumiem specifiskajā EDF un citu uzņēmumu, kas tajā piedalās, personāla pensiju režīmā.

- (71. apsvērumš). Cita starpā teicamais vērtējums, atspoguļojot EDF kapacitāti atdot parādu saviem kreditoriem pirms 1996. gada, nebija nesaderīgs ar zemo atalgojumu akcionāram. Gluži pretēji, vērtējums EDF izdotajām parādzīmēm bija labāks, kad akcionāra labā veiktie maksājumi bija zemāki. Laikposmā, kas izcelts Francijas iestāžu nosūtītajās prognozēs, paredzamā sviras efekta samazināšanās un, jebkurā gadījumā, nodokļu summas vājā ietekme uz parāda attiecību būtu likusi tirgus ekonomikā ziņošam privātam ieguldītājam vai nu samazināt sava ieguldījuma peļņas prognozes, vai arī neapsvērt, ka ieguldījums pašu kapitāla nodokļu summas apjomā attaisnotu nepieciešamību uzlabot EDF parāda situāciju 1997. gadā.
- (173) Visbeidzot, ziņošs privāts ieguldītājs varētu balstīt savu ieguldījuma lēmumu uz uzņēmuma kapacitātes novērtējumu, kas tam garantētu stabilu un pietiekamu atlīdzību. Šajā jautājumā valstij kā akcionārei paredzētā atlīdzība par periodu no 1997. līdz 2000. gadam, ko atspoguļo Francijas iestādes, šķita ievērojami zemāka nekā 6,35 %, kas tajā laikā tika izmaksāti par Francijas obligācijām. Turklāt šo atlīdzību varēja *de facto* samazināt, ņemot vērā valstij kā nodokļu iekasētājam samaksātos nodokļus (103. līdz 106. apsvērumš). Akcionāra atlīdzība tika arī ievērojami samazināta brīdī, kad valsts veica iespējamo ieguldījumu. Jebkurš akcionārs būtu negatīvi apsvēris straujo un ļoti ievērojamo kapitālieguldījumu atlīdzības kritumu. Šai atlīdzībai vajadzēja kristies no reālajiem 9,32 % vidēji gadā periodā no 1991. līdz 1996. gadam līdz 4,64 %, kas paredzēti periodā no 1997. līdz 2000. gadam, tātad samazinājums bija lielāks nekā uz pusi. Pārceļot uz pašu kapitālu, ienesīgums mainījās no 14,1 % vidēji 1996. gada beigās līdz paredzētajiem 2,94 % par to pašu periodu (92. un 102. apsvērumš, 1. un 3. tabula).
- (174) Protams, ziņošs privāts ieguldītājs var pieņemt savas pašreizējās atlīdzības samazināšanu uzņēmuma izaugsmes perspektīvā, kā rezultātā rastos vai nu labāka atlīdzība nākotnē, vai arī uzņēmuma vērtības novērtēšana, kas varētu ģenerēt virsvērtību, pārdodot aktīvus, īstenojot uzņēmuma īpašumtiesības. Šajā ziņā, no vienas puses, pašreizējais ienesīgums, kas varēja tikt diskontēts 1997. gadā, nebūtu ļāvis kompensēt straujo pagātnes ienesīguma samazinājumu. No otras puses, izpētot četrus faktoros, kas potenciāli radīja vērtību akcionāram un kas identificēti 164.–173. apsvērumā, no Francijas iestāžu nosūtītajos dokumentos pieejamajiem datiem nevar secināt, ka uzņēmuma vērtībai akcionāra acīs būtu paredzēts izaugt.
- (175) Cita starpā pieejamie elementi neļauj secināt, ka ziņošs privāts ieguldītājs, kas rīkotos Francijas valsts vietā 1997. gadā, varētu būt palāvis uz kapitāla virsvērtību, kas kompensētu pašreizējā valsts saņemtās atlīdzības vājumu, ņemot vērā pieejamo informāciju. Francijas iestādes nebija veikušas nevienu EDF vērtības pētījumu pirms vai pēc 1997. gadā veiktās rezervju rekvālikācijas.
- (176) Turklāt 1997. gadā EDF jau vairāk nekā piecdesmit gadus bija publiska iestāde ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu, nevis akciju sabiedrība. Likuma Nr. 46-628 16. panta izpratnē tās kapitāls piederēja Francijas nācijai un nevarēja tikt atsavināts (18. apsvērumš). Cita starpā jākonstatē, ka pat pēc EDF bilances pārstruktūrēšanas, kas notika ar Likumu Nr. 97-1026, 1997. gadā kopējais EDF parāds par summu aptuveni FRF 118 miljardi ievērojami pārsniedza tās pašu kapitāla vērtību, kas bija mērāms FRF 79,8 miljardu apmērā (101. apsvērumš, 2. tabula).
- (177) Neviens no dokumentiem, kas skaidro iespējamo Francijas iestāžu pieņemto ieguldījuma lēmumu, neietilpst paredzamā EDF privatizācijas projektā, pilnībā vai daļēji pārdodot valsts īpašumā esošo kapitālu. Tam vispirms būtu nepieciešama akciju sabiedrības statūtu pieņemšana un publiskas iestādes ar rūpniecisku un komerciālu raksturu statūtu atcelšana. Gluži pretēji, vienīgā atsauce uz EDF statusu, kas iekļauta šajos dokumentos, ir valsts atkārtots apstiprinājums savai vēlmei saglabāt EDF īpašo statusu elektrības iekšējā tirgū, kuram “vajadzēja palikt par stabilu atsauci turpmākajā attīstībā” (95. apsvērumš). Balstoties uz šo informāciju, Francija apstiprina, ka ieguldījuma lēmums ir ticis pieņemts. Šiem faktiem tātad jāpaliek par minētā lēmuma analīzes atsaucē ietvaru.
- (178) Šajos apstākļos nebūtu prātīgi un saprātīgi no ieguldītāja puses cerēt uz kapitāla virsvērtību, kas būtu atkarīga no likumdošanas varas iejaukšanās pret, no vienas puses, likuma noteikumiem, ko izlēmušas Francijas iestādes

1946. gadā un kas līdz tam bez pārkāpumiem piemēroti, un, no otras puses, valsts izteikto vēlmi, ko notikumu norises laikā 1997. gadā apstiprinājis par valsts līdzdalību atbildīgais ministrs, saglabāt īpašo EDF tiesisko statusu Savienības mērogā liberalizētajā iekšējā enerģijas tirgū. Hipotēzes, uz kurām balstās EDF secinājumi attiecībā uz ieguldījuma ienesīgumu, uz ko būtu cerējis zinošs privāts ieguldītājs, balstoties uz sākotnējo vērtību un turpmāko EDF rīcību 1997. gadā (69. un 70. apsvērumi), neņem vērā EDF statusu 1997. gadā un ir pretējas Francijas iestāžu nosūtītajiem dokumentiem, kas uz tām atsaucas.

- (179) Kā to izceļ Francijas iestādes, kā valsts iestādei ar rūpnieciska un komerciāla rakstura statusu 1997. gadā EDF nebija sabiedrības kapitāla, pretēji, piemēram, akciju sabiedrībai, kuras kapitāls ir akcionāru rokās (19. apsvērumi) un kura var jebkurā mirklī pārdot savas akcijas. Arī atsaucies ieguldītājs varētu būt tieši 1997. gadā noteicis zināmu skaitu faktoru vai formulējis hipotēzes, uz kurām būt jāraugās piesardzīgi, proti, i) kādā summā valsts noteiks topošās akciju sabiedrības kapitālu, jo īpaši, iekļaujot vai neiekļaujot kvazikapitālu, kas nosaka sabiedrības kapacitāti nodrošināt stabilas dividendes; ii) kāds būtu akciju skaits, kurā šis kapitāls tiktu sadalīts, zinot, ka mazāka vai lielāka summa jo īpaši nosaka to pievilcību tirgū; iii) kāda būtu sagaidāmā forma kapitāla atvēršanai, emitējot jaunas akcijas un par kādu summu, kas noteiktu iespējamās akciju paketes sadalīšanas pakāpi; un visbeidzot, iv) kādā brīdī tiks īstenota šī rīcība, kas, ņemot vērā vērtības palielināšanas vājās prognozes, ko uzrādīja prognozētie EDF rezultāti līdz 2000. gadam (167. apsvērumi), varētu tikt paredzēta tikai tālā nākotnē. Nekas Francijas iestāžu nosūtītajā informācijā par periodu pirms iespējamā ieguldījuma neļāva uzskatīt, ka šie nezināmie varētu tikt noskaidroti 1997. gadā.
- (180) Šajos apstākļos iespējamā valsts turēto tiesību vērtības palielināšanās EDF kapitālā, kas izrietētu no apstrīdētā kapitālieguldījuma (pat šķietami to radot, kas gan acīmredzami tā nav), būtu no zinoša ieguldītāja puses vismaz mudinājusi atbilst četriem būtiskiem faktoriem, attiecībā uz kuriem, pretēji likumdevējam un regulatoram, nav bijis ne ieguvuma, ne vērtīgas informācijas, kas pieejama 1997. gadā. Zinošs privāts ieguldītājs nebūtu ignorējis gandrīz neesošo sava ieguldījuma likviditāti. No tā izriet, ka zinošs privāts ieguldītājs būtu ņēmis vērā šo apstākli mirklī, kad izlemj, vai veikt ieguldījumu. Šis likviditātes trūkums ir tāds, kas samazinātu iespējamā uzņēmuma vērtības pieauguma procentu.
- (181) Cita starpā, kā norādīts 144. apsvērumā, tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja pārbaudei jābūt galvenokārt balstītai uz informāciju un elementiem, ko dalībvalsts nosūtījusi situācijā, kad lēmums jau ticis pieņemts, jo īpaši tāpēc, ka tā ir dalībvalsts, kas apgalvo, ka dalībvalsts ņēmusi vērā tieši šos elementus, nevis citus hipotētiskākus elementus, proti, pretējus salīdzinājumā ar nosūtītajiem elementiem. Tiesa pieprasa, lai tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principa piemērošana balstītos uz novērtējumiem, kas apzināti brīdī, kad lēmums tika pieņemts (2012. gada 5. jūnija sprieduma 105. punkts). Tādējādi Francijas iestādes 1997. gadā apstiprina, ka EDF statuss, kas nepieļāva EDF akciju radīšanu un pārdošanu, tiktu uzturēts kā stabila atsaucē, tajā skaitā liberalizētajā Eiropas tirgū (95. apsvērumi). Saglabāt hipotēzes, kas runā pretim Francijas iestāžu apgalvojumam, no jauna ieceļ pārbaudi tādā situācijā, kas nav iespējami tuvākā dalībvalsts situācijai, pretēji tam, ko prasa judikatūra (126. apsvērumi).
- (182) Tomēr, pat ja uzskatītu, ka analīzes vajadzībām zinošs privāts ieguldītājs varētu ņemt vērā sava ieguldījuma nākotnes vērtību kādā nekonkrētā datumā papildu regulārajai piedāvātajai rentabilitātei, lai izņemtu par apgalvoto ieguldījumu, ieguldītājs būtu saglabājis uzņēmuma kapacitāti, kas generētu dividendes ilgtermiņā, sekojot Francijas valsts laikposmam, un kontrolējot EDF kopš 1946. gada. Lai novērtētu savas īpašumtiesības vērtību EDF, zinošs privāts ieguldītājs būtu nošķīris uzņēmuma neto aktīvu finanšu vērtību, pat ļaujoties uz parādu samazināšanos un resursu ģenerēšanu, ko izceļ Francijas iestādes (84. apsvērumi). Aktīvu vērtība, ieguldījumu summa vai parādu samazināšanās ne obligāti sakrīt ar reālo ekonomisko vērtību, lai noteiktu transakcijas cenu. Tādējādi neder pieturēties pie fakta, ka kopējā EDF parādu atdošana 1997. gadā būtu prasījusi summas, kas ievērojami pārsniedz EDF pašu kapitālu (177. apsvērumi). Ilgtermiņā uzņēmuma vērtība ir atkarīga no tā kapacitātes ģenerēt vērtību akcionāram dividenžu vai kapitāla novērtējuma formā drīzāk nekā savu aktīvu vai ieguldījumu finanšu vērtība.

- (183) Starp dažādajām finansēs izmantotajām metodēm, lai novērtētu izdevības vai nepieciešamās ienesīguma izmaksas īpašumtiesībām, kas bez maksas tiek pārceltas par uzņēmuma kapitālu, visbiežāk izmantotas ir finanšu aktīvu novērtēšanas modelis ("MEDAF") (angliski, *Capital Asset Pricing Model* "CAPM")⁽¹⁾. Kā parādīts 5. tabulā, MEDAF modeļa piemērošana ieguldījumam EDF kapitālā 1997. gadā nosaka nepieciešamo rentabilitātes mērķa vērtību 12 % apmērā, kas var iet līdz pat 13,4 % tādiem likvīdiem aktīviem kā EDF akcija. Tomēr šī mērķa vērtība jāuzskata par griestiem. Tā iepriekš pieņem, ka ne tikai EDF īpašumtiesības, tādas kā akcija, bija iespējamās un pārceļamas, bet arī būtu bijis likvīdu tirgus, lai gan valsts turēja 100 % kapitāla un EDF nevarēja emitēt akcijas. Nepieciešamajā rentabilitātē likvīdam aktīvam jāpievieno piemaksa starp 0,5 un 1,5 %⁽²⁾, lai atspoguļotu lielo nenoteiktību, kas izriet no 179. un 180. apsvērumā izpētītajiem faktoriem attiecībā uz EDF akciju likviditāti, ko varēja saņemt ziņošs privāts ieguldītājs 1997. gadā.
- (184) Jebkurā gadījumā, vērtība, kas lēsta 12 % apmērā bez likviditātes prēmijas, ir tuva, lai gan zemāka, par pašreizējo pašu kapitāla ienesīgumu 14 % apmērā, ar kuru EDF bija atlīdzinājusi Francijas valstij laikā no 1991. līdz 1996. gadam (102. apsvēruma, 3. tabula). Parasti tā ir reālā iegūtā rentabilitāte, kas ir daļa no sagaidāmās rentabilitātes nākotnē. Šo lēsto vērtību 12 % apmērā apstiprinājusi arī citu parametru izmantošana no tajā laikā pieejamiem skaitļiem, tajā skaitā tiem, kas izmantoti EDF pasūtītājā pētījumā, kas izklāstīts 70. apsvērumā un kas nosaka mērķa vērtību diapazonā no 11,9 % un 13,5 % ar vidējo vērtību 12,7 %. Tā kā analīzes rezultāti nemainās ar likviditātes prēmiju virs aptuvenās mērķa rentabilitātes 12 % apmērā vai kopš 1997. gada piemērojot 14 % reālo ienesīgumu par neseno pagātni, nav nepieciešams ņemt vērā šo prēmiju un reālo ienesīgumu.

5. tabula

Nepieciešamais mērķa ienesīgums EDF akciju ieguldījumam 1997. gadā: aprēķina vērtības

Parametrs	Vērtība	Sūtiņš
Likme bez riska	6,35 – 5,58	Ikgadējā vidējā ikdienas likme pamataizņēmumam Francijas Republikā 1997. gadā uz laiku no 30 līdz 10 gadiem, avots Francijas Banka: Valsts kases un OAT akciju atsauces likme, http://www.banque-france.fr/economie-et-statistiques/changes-et-taux
EDF beta koeficients (apgrūtināts ar parādu)	0,45 – 0,54 – 0,62	1. EDF beta koeficients – Vernimmen et alii op.cit., grafika 427. lpp. 2. un 3. Oxera pētījums, 3.8. tabula. Eiropas Savienības sabiedrību beta koeficients sektorā.
Parāds (%)	60	EDF kapitāla struktūra pēc 1997. gada pārstrukturēšanas
EDF koeficients (apgrūtināts ar parādu)	0,84 – 0,89 – 1,36	1. un 2. Komisijas aprēķins 3. Oxera pētījums, 3.8. tabula

⁽¹⁾ Šis modelis izvērtē mērķa ienesīgumu, ko prasa ieguldītājs uzņēmuma kapitālā (k) kā izrietošu no papildinājuma finanšu aktīvu ienesīgumam, kas uzskatīts par bez riska vai ar nelielu risku esošs, proti, valsts obligācijas atsauces finanšu tirgū (r_f), tirgus riska piemaksa atspoguļo riskantāko no akciju ieguldījumu raksturu ($K_m - r_f$), kas reinizāta ar specifisku attiecīgā uzņēmuma akciju riska koeficientu (β), ko, veltams, nosaka pats uzņēmums vai, ja tā nenotiek, kā atsauci izmanto salīdzināmu uzņēmumu. Parametrs β jānovērtē uzņēmumam, kas nav parādos (*gearing*), lai izmērītu patieso uzņēmuma (akciju) risku attiecībā pret tirgu. Modelis ir $k = r_f + \beta \times (K_m - r_f)$. Komisija piemērojusi MEDAF modeli, lai novērtētu prasīto uzņēmuma kapitālieguldījumu ienesīgumu, ko garantē Eiropas Savienības Vispārējā tiesa. T-319/12 – Spānija/Komisija, "Ciudad de la Luz", EU:T:2014:604, 48. līdz 66. punkts. Plašākam aprakstam sk. Vernimmen et alii "Corporate Finance", John Wiley & Sons ed. 2. izdevums, 2009. gads, 22. Nodaļa; izmeklējumu rezultātus par izvērtēšanas metožu izmantošanu sk. 460. lpp. Teorētiskie pamati un skaitliska MEDAF piemērošana šajā gadījumā arī atspoguļota Oxera veiktajā pētījumā par EDF kontu (70. apsvēruma), jo īpaši tā I pielikumā.

⁽²⁾ Vernimmen et alii "Corporate Finance", John Wiley & Sons ed. 2. izdevums, 2009. gads, 433.–434. lpp.

Parametrs	Vērtība	Sūtītājs
Tirgus riska prēmija	6,3 – 7,3	1. Vernimmen <i>op.cit.</i> 423. lpp., citējot Mehra Prescott 2/2003 T.2 FR 1973-98. 2. Francijā vidēji sagaidāmā riska prēmija periodam no 1988.–1996. gadam (šī prēmija bija 10,1 %). “An examination of Equity Risk Premium Forecasts in the G-6 Countries” ¹ , Khorana, Moyer & Pattel, I/B/E/S Working Paper, 1997. gada augusts, 25. lpp.
Mērķa ienesīguma pamats	11,7– 12,1 – 13,4	Komisijas aprēķins
50 % ienesīgums	12	Komisijas aprēķins

- (185) Lai apturētu savu 1997. gada ieguldījumu lēmumu, ziņošs privāts ieguldītājs situācijā, kas iespējami tuvāka tai, kurā atrodas Francijas iestādes, būtu paturējis sistemātiskus EDF nākotnes peļņas novērtējumus, ko apstiprina kompetentas iestādes, un kā finanšu scenāriju paturējis tos, kas atrodas provizoriskajā EDF ekspluatācijas kontā par periodu no 1997.–2000. gadam (90.–92. apsvērums, 1. tabula, 97. apsvērums). Atbrīvojums no nodokļiem sastādīja 11 % no FRF 53,3 miljardu liela EDF kapitāla un kapitālieguldījumiem 1997. gadā pēc bilances pārstrukturēšanas. Tātad var pieņemt, ka ieguldījums atvēra tiesības saņemt 11 % no dividendēm (atlīdzība par kapitālieguldījumiem, kādi tie novērtēti 1. un 4. tabulā) un EDF vērtību. Šīs vērtības noteikšanai pietiek piemērot uzņēmuma ilgtermiņa vērtības aprēķināšanas modeli, proti, dividenžu diskontēšanas modeli (angliski “*dividend discount model*” “DDM”) (¹).
- (186) Rezultāts analīzei ar DDM modeli ieguldījumam FRF 5,88 miljardu apmērā, sākot no dividendēm, kas paredzētas EDF provizoriskajā peļņas pārskatā 1997.–2000. gadam (kapitālieguldījumu atlīdzība un papildu atlīdzība 1. tabulā) ir atspoguļotas 6. tabulā, pierakstot finanšu plūsmas un neto atlikušās vērtības (NAV) iekšējās atdeves koeficientu (IAK) mērķa rentabilitātes likmēm 12 %, 6,35 % un 5,58 % apmērā (²). Šie rezultāti tiek aprēķināti atsaucies scenārijam, kas balstīts uz pastāvošu analīzes praksi (6.1. tabula) ar trim mazāk ticamām jutīguma analīzēm, kas atbrīvo atsaucies scenārija hipotēzes un tātad simulē lielāku ienesīgumu akcionāram nekā atsaucies scenārijs (6.2., 6.3. un 6.4. tabula).

6. tabula

Ienesīguma novērtējums (NAV) ieguldījumam FRF 5,88 miljardu apmērā, balstoties uz DDM modeli, uz provizorisko EDF peļņas pārskatu periodam no 1997.–2000. gadam (1. tabula) (miljardos FRF)

6.1. Centrālais scenārijs (1999.–2000. gada perioda beigās paredzētā dividenžu izaugsme)

		1.1.1997.	31.12.1997.	31.12.1998.	31.12.1999.	31.12.2000.	31.12.2000.
		Ieguldījums	Dividende	Dividende	Dividende	Dividende	DDM vērtība
		- 5,88	0,23	0,28	0,26	0,26	2,21
NAV ir 12 %	- 3,43						
NAV ir 6,35 %	- 3,17						
NAV ir 5,58 %	- 3,12						
IAK	- 13 %						

NB: tabulu var lasīt šādi: Finanšu plūsmām, kas paredzētas no 1.1.1997. līdz 31.12.2000., NAV ar diskonta likmi 12 % apmērā ir FRF -3,43 miljardi (...) un IAK ir -13 %.

(¹) DDM modelis atspoguļo uzņēmuma vērtību, balstoties uz (pēdējo) pārskaitīto dividendi (D_t), dividenžu izaugsmes likmi ($d'D$) un mērķa atlīdzību vai kapitāla (K) izdevību izmaksām atbilstoši formulai $V_r = D_t / (1 + d'D) / (K - d'D)$. DDM modelis tiek izmantots arī Oxera pētījumā EDF kontam (3.27.–3.31. punkts, 3.4. tabula), bet ar dažādām un atsevišķos gadījumos nereālām vērtībām. Oxera pētījums saglabā dividenžu pieauguma likmi 9,3 % gadā. Dividenžu izaugsmes likmes tādā pastāvīgā aprēķinā kā DDM modelī, ir saistītas ar uzņēmuma izaugsmi Izaugsmes likme 9,3 % apmērā, kas ir daudz augstāka par inflāciju un iekšējā kopprodukta (IKP) izaugsmi ilgtermiņā, norāda, ka ar laiku EDF uzpirktu visu Francijas IKP.

(²) Negatīvā neto atlikušā vērtība dotajai procentu likmei (aktualizēšana – finansēšana) norāda, ka ieguldījums ar šo procentu likmi nav ienesīgs. Iekšējās atdeves koeficients (pozitīvs – “IAK”) norāda uz efektīvo procentu likmi, pie kuras diskontētās finanšu plūsmas dod atlīdzību par ieguldījumu.

6.2. Jūtīgums 1 (d' dividendēm = 4,51 % ikgadējā likme periodā 1997/2000)

		1.1.1997.	31.12.1997.	31.12.1998.	31.12.1999.	31.12.2000.	31.12.2000.
		Ieguldījums	Dividende	Dividende	Dividende	Dividende	DDM vērtība
		- 5,88	0,23	0,28	0,26	0,26	3,69
NAV ir 12 %	- 2,68						
NAV ir 6,35 %	- 2,14						
NAV ir 5,58 %	- 2,05						
IAK	- 4,7 %						

6.3. Jūtīgums 2 (centrālais scenārijs + 11 % pašu kvazikapitāla)

		1.1.1997.	31.12.1997.	31.12.1998.	31.12.1999.	31.12.2000.	31.12.2000.
		Ieguldījums	Dividende	Dividende	Dividende	Dividende	DDM vērtība
		- 5,88	0,23	0,28	0,26	0,26	4,93
NAV ir 12 %	- 2,06						
NAV ir 6,35 %	- 1,29						
NAV ir 5,58 %	- 1,16						
IAK	0,3 %						

6.4. Jūtīgums 3 (Jūtīgums 1 + 11 % pašu kvazikapitāla)

		1.1.1997.	31.12.1997.	31.12.1998.	31.12.1999.	31.12.2000.	31.12.2000.
		Ieguldījums	Dividende	Dividende	Dividende	Dividende	DDM vērtība
		- 5,88	0,23	0,28	0,26	0,26	6,41
NAV ir 12 %	- 1,30						
NAV ir 6,35 %	- 0,26						
NAV ir 5,58 %	- 0,08						
IAK	5,2 %						

(187) No 6. tabulā redzamajiem aprēķiniem izriet, ka tad, ja šķietami ieguldītā summa FRF 5,88 miljardu apmērā būtu atklājusi tiesības iegūt proporcionālu procentu no EDF dividendēm un vērtības, šī darbība būtu nesusi samērā negatīvu neto atlikušo vērtību (FRF - 3,43 miljardi). Lai ieguldījums radītu finanšu interesi tirgus ekonomikas privātam ieguldītājam, visbiežāk pieņemtajā hipotēzē (6.1. tabula), būtu vajadzējis, lai zinošs privāts ieguldītājs ir mierā ar tādu atlīdzību, kas ievērojami zemāka par kapitāla alternatīvajām izmaksām 12 % apmērā, tās ieguldot EDF likvidajās akcijās, proti, zemāka arī par Francijas valsts obligācijām uz 30 gadiem (6,35 %) un 10 gadiem (5,58 %), kas bija pieejamas 1997. gadā. Tas pierāda, ka zinošs privāts ieguldītājs šādos apstākļos nebūtu veicis ieguldījumu.

- (188) Šie secinājumi kvalitatīvi nemainās, kā jutīguma pārbaudi izmantojot citas hipotēzes, kas, lai gan ir mazāk ticamas, piešķir lielāku vērtību iespējamajam ieguldījumam (6.2. līdz 6.4. tabulas) ⁽¹⁾. Jebkurā gadījumā, piedāvātā rentabilitāte ir zemāka par 12 %, proti, zemāka arī par to, kas 1997. gadā tiek piedāvāta par Francijas valsts obligācijām uz 30 un 10 gadiem. Visbeidzot, izpētot citus mainīgos, kas pieejami attiecībā uz provizoriskajiem EDF darbības rezultātiem, tāds kā ieņēmumu prognozes, galvenās darbības rezultāti vai neto rezultāti (166.–168. apsvērumi), zinošs privāts ieguldītājs nebūtu varējis sagaidīt pilnīgu tendences maiņu, kas ļautu gūt labāku atlīdzību vai attiecīgi radīt vērtību valstij kā akcionāram. Šis 1997. gadā paredzamās un paredzētās attīstības papildus apstiprina secinājumus un to pagarinājumu periodā pēc 2000. gada, kādu to varēja paredzēt zinošs privāts ieguldītājs 1997. gadā, balstoties uz Francijas iestāžu nosūtīto informāciju.
- (189) Pat apsverot, ka zinošs privāts ieguldītājs būtu cerējis papildu regulārajam EDF ienesīgumam arī uz ieguvumu no kapitāla, uz ko nekas nenorāda Francijas iestāžu nosūtītajā informācijā vai datos, un ka būtu bijis pārāk riskanti cerēt, ka izveidojies tā pārpalikums, ņemot vērā EDF statusu 1997. gadā, bija izslēgts, ka tas būtu veicis šo iespējamo ieguldījumu. Šajos apstākļos tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja pārbaudes piemērošana parāda, ka, lai gan atbrīvojums no nodokļiem FRF 5,88 miljardu apmērā būtu faktiski bijis lēmums par ieguldījumu no valsts kā akcionāra puses, šī darbība nekādā veidā nebūtu bijusi labvēlīga saprātīgam privātam ieguldītājam, kura rīcībā ir tā informācija, kuru atklāj Francijas iestādes.
- (190) Šajā jautājumā EDF piezīmēm, kas izklāstītas 71. apsvērumā, saskaņā ar kurām atbrīvojumam no nodokļiem nebūtu nekādas kaitīgas ietekmes uz konkurenci, nedz arī tas būtu varējis radīt priekšrocību, jo EDF varētu visos gadījumos atrast attiecīgu finansējumu kapitālu tirgos, pretī runā fakti. Ir neapšaubāmi, ka EDF nebūtu varējis emitēt akcijas tirgos, lai savāktu šo summu. Pat ja EDF būtu nešaubīgi varējis atrast aizdevēju, aizņēmumu vai atbilstošu obligāciju emisiju vajadzētu atalgot, pēc visa spriežot, atbilstoši augstākai likmei nekā tai, ko Francijas valsts diskontēja par EDF kapitālieguldījumiem periodā no 1997. līdz 2000. gadam un valsts obligācijām ekvivalentas refinansēšanas izmaksām 1997. gadā. Ja EDF rīcībā būtu bijusi summa, kas būtībā ir ekvivalenta, atbalstītās finansēšanas izmaksas būtu nozīmīgākas par iespējamā ieguldījuma izmaksām. Pat šādā ziņā, neņemot vērā galveno maksājumu, kurš EDF nebija jāatdod, nodokļu atbrīvojuma summas vērtībā, kas ekvivalenta kapitālieguldījumiem 1997. gadā, šis pasākums būtu radījis ekonomisku priekšrocību EDF, samazinot tās finanšu izmaksas.
- (191) Tomēr pats tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja princips tiktu piemērots, ņemot vērā Francijas iestāžu nosūtītos dokumentus, kuros tās izskaidroja peļņas prognozes un riskus, kas saistīti ar iespējamo ieguldījumu nodokļu atbrīvojuma veidā, tirgus ekonomikas privāta ieguldītāja principa pārbaudes piemērošana ļauj secināt, ka zinošs privāts ieguldītājs nebūtu ieguldījis summu, kas vienlīdzīga ar EDF kapitāla palielinājumu 1997. gadā.
- (192) EDF uzņēmumu nodokļa nemaksāšana FRF 5,88 miljardu apmērā nešķiet produktīvs valsts kā akcionāres ieguldījums, piemērojot tirgus ekonomikā zinoša privāta ieguldītāja principu. Tas drīzāk šķiet kā likumu pārkāpjošs fiskāla nodokļu atbrīvojuma pasākums *ad hoc*, kas radījis EDF ekonomisku priekšrocību, kura atbilstoša nesamaksātajai nodokļu summai. Šāda priekšrocība pilnīgi noteikti stiprina EDF pozīcijas attiecībā pret tās konkurentiem, jo pašu kapitāla summa citu faktoru starpā nosaka uzņēmuma kapacitāti un ārējā finansējuma apstākļus, lai gan, piemēram, tādējādi ekonomēti resursi būtu varēti tikt izmantoti citiem mērķiem, jo īpaši ieguldījumam Francijā vai citās dalībvalstīs vai arī konkurentos, kas veica savu aktivitāti 1997. gadā.

⁽¹⁾ Hipotēze, ka EDF dividendes augtu par 4,51 % (jutīgums 1, 6.2. tabula) šķiet optimistiska; tā ir iegūta, nolīdzinot pieauguma likmi, kas paredzēta uz četriem gadiem periodam no 1997. līdz 2000. gadam. Neievērojot ierasto praksi, saglabātā dividendu izaugsme ir tāda kā perioda beigās (centrālais scenārijs), bet faktiski EDF izmaksātajam dividendēm periodā no 1997. līdz 2000. gadam vajadzēja samazināties attiecībā pret 1991.–1996. gada periodu un 1999. un 2000. gadā attiecībā pret 1998. gadu. Jebkurā gadījumā, pastāvīgā likme 4,51 % apmērā tiek pacelta līdz absolūtajai vērtībai. Hipotēze (Jutīgums 2, 6.3. tabula), ka akcionārs pievienotu vai pircējs samaksātu (*prorata*) EDF kvazikapitālu tādu, kā tas novērtēts 1997. gadā atbilstoši objektīvajai EDF vērtībai, kāda tā aprēķināta, neņem vērā atsevišķu pašu kapitālu (rezervju) normatīvo iedabu. Šī hipotēze apvienojumā ar DDM modeli arī ir optimistiska, jo tā ir vienlīdzīga ar iespēju piešķirt akcionāram (*pro rata* 11 %) pašu kvazikapitālu (bez parakstītā kapitāla), kas ļautu uzņēmumam absorbēt iespējamus zaudējumus un ilgtermiņā pat spēt izsniegt dividendes un regulāru atlīdzību akcionāram. Tā pieņem, ka EDF kvazikapitāls, kas noteikts 1997.–2000. gadam pastāvīgi paliks pieejams, lai gan DDM modelis abstrahējas no citiem atlīdzības avotiem, paturot vienīgi dividendes. Tātad tā ir ne pārāk attaisnojama hipotēze. Abu hipotēžu apvienojums (Jutīgums 3, 6.4. tabula) samazina to neērtības vai atbilstošās vajības un padara aprēķina rezultātus neticamākus un netīšākus.

- (193) Tādējādi šī ekonomiskā priekšrocība rada konkurences izkropļojumus LESD 107. panta 1. punkta interpretācijā. Priekšrocība ir selektīva, jo uzņēmumu nodokļa nemaksāšana par daļu no finanšu uzkrājumiem veido nodokļu režīma izņēmumu, kuru normāli piemēro šādai operācijai.

9.2. VALSTS RESURSI

- (194) Atbalsta jēdziens ietver ne tikai tādus pozitīvus finanšu uzkrājumus kā subsīdijas, bet arī jebkuras valsts institūciju iejaukšanās, kas atvieglo izdevumus, kuri parasti smagi gulstas uz uzņēmuma budžetu un kuri līdzīgi iespaido subsīdijas (?). Saskaņā ar nemainīgu judikatūru (?) valsts nodokļu neiekasēšana ir līdzvērtīga valsts resursu patēriņam.
- (195) Šī 1997. finanšu gadā maksājāmā uzņēmumu nodokļu kopsummas neiekasēšana tieši izriet no finanšu noteikumiem, ko Francijas iestādes pieņēmušas, lai īstenotu valsts dokumentu, proti, 1997. gada 10. novembra Likumu Nr. 97-1026.

9.3. KONKURENCES IZKROPĻOJUMS UN IETEKME UZ TIRDZNIECĪBU STARP DALĪBVALSTĪM

- (196) Kopš tās izveidošanas 1946. gadā un līdz stājās spēkā Direktīva 96/92/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu, EDF Francijas tirgū piederēja monopolstāvoklis ar ekskluzīvām tiesībām uz elektroenerģijas pārvadi, sadali, kā arī elektroenerģijas importu un eksportu. Tomēr EDF jau konkurēja ar pārējo dalībvalstu elektroenerģijas ražotājiem pat pirms Direktīvas 96/92/EK stāšanās spēkā. Turklāt saistītajos tirgos, kas nebija pakļauti ekskluzīvajām tiesībām, kuros EDF jau bija dažādojusi savu darbību ārpus savām ekskluzīvajām tiesībām (vai tas būtu ģeogrāfiskais vai nozares viedoklis), pastāvēja brīva konkurence. Tādējādi konkurences un tirdzniecības ietekme pastāvēja jau sen pirms Direktīvā 96/92/EK paredzētās liberalizācijas.
- (197) Elektroenerģija bija precē nozīmīgā un pieaugošā tirdzniecībā starp dalībvalstīm, kurā EDF ņēma aktīvu dalību. Šie sakari, kurus nostiprināja Padomes Direktīvas 90/547/EEK (?) pieņemšana, tika realizēti uz komerciālo vienošanos pamata starp augstsprieguma elektrisko tīklu dažādiem operatoriem dalībvalstīs. Eiropas ESAO (Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija) valstīs elektroenerģijas imports starp 1980. un 1990. gadu palielinājās vidēji par vairāk nekā 7 % gadā. No 1981. līdz 1989. gadam EDF palielināja savus elektroenerģijas komerciālās bilances pārpalikumus 9 reizes, sasniedzot tiro eksportu 42 TWh, kas veido 10 % no tās kopējās ražošanas. 1985. gadā EDF uz pārējām dalībvalstīm eksportēja jau 19 TWh.
- (198) Pat pirms Direktīvas 96/92/EK stāšanās spēkā 1999. gada februārī dažas dalībvalstis jau vienpusēji bija veikušas pasākumus, kuru mērķis bija atvērt savu elektrības tirgu. Apvienotā Karaliste atvēra savu tirgu lielrūpniecības klientiem 100 % apmērā 1990. gadā. Zviedrija savu tirgu 100 % apmērā atvēra 1996. gadā, Somija sāka atvērt tirgu 1995. gadā, un sasniedza 100 % 1997. gadā, Vācija to 100 % atvēra 1998. gadā, un Nīderlande rūpniecības klientiem to pilnībā atvēra 1998. gadā. Šajos apstākļos, pat pirms direktīvas noteiktās konkurences atklāšanas dienas, valsts atbalsts, kas piešķirts uzņēmumiem, kuru rīcībā ir monopols dalībvalstī, kas aktīvi piedalās Kopienas iekšējā tirdzniecībā, kā tas ir EDF gadījumā, varēja būt iesaistītas konkurences izkropļošanā elektrības tirgū LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- (199) 1997. gada atskaitē EDF norādīja, ka tā atrodas "starp pašiem pirmajiem elektrības nozares starptautiskajiem operatoriem ar FRF 13 miljardiem, kas ieguldīti ārpus Francijas, un elektroģenerējošo sistēmu, kuras uzstādītā jauda ir gandrīz 11 % no Francijas kopējās sistēmas un ar vairāk nekā 8 miljoniem klientu". Atskaite arī uzsver, ka 1997. gadā EDF "pavairoja un nostiprināja savus ieguldījumus Eiropā, paplašinot savu klātbūtni Austrijā un Polijā" un ka tā "eksportēja uz Eiropu vairāk nekā 70 TWh". Šis eksports tika nodrošināts konkurencē ar attiecīgajos tirgos alternatīviem piegādātājiem.
- (200) Uzņēmuma līgums 1997.–2000. gadam, kas parakstīts 1997. gada 8. aprīlī starp valsti un EDF, paredz, ka EDF ziedos aptuveni FRF 12–13 miljardus saviem starptautiskajiem ieguldījumiem, kur starp prioritārajiem figurē

(1) Spriedumi lietā *Gezamenlijke Steenkolenmijnen c/Haute Autorité*, 30/59, EU:C:1961:2; Spriedums lietā *Banco de Crédito Industrial C-387/92*, EU:C:1994:100; Spriedums lietā *SFEI*, C-39/94, EU:C:1996:285; Spriedums lietā *Francija/Komisija*, C-241/94, EU:C:1996:353; Spriedums lietā *FFSA/Komisija*, T-106/95, EU:T:1997:23.

(2) Sk. it īpaši spriedumu lietā *Ladbroke/Komisija*, T-67/94, EU:T:1998:7, 109. punkts.

(3) Padomes 1990. gada 29. oktobra Direktīva 90/547/EEK par elektroenerģijas tranzītu pa pārvades un sadales tīkliem (OV L 313, 13.11.1990., 30. lpp.).

Eiropas reģioni. Laikā no 2000. līdz 2002. gadam EDF iegādājās trešo daļu no Vācijas uzņēmuma *EnBW*, palielināja savas Lielbritānijas filiāles *London Electricity* ražošanas un sadales jaudas, pārņēma Itālijas uzņēmuma *Fenice* tiešu kontroli un izveidoja partnerattiecības ar *Fiat* uzņēmuma *Montedison* (kļuvis par *Edison*) pirkšanai.

- (201) 1997. gadā *SDS* filiāle, kuru 100 % uztur *EDF*, apvienoja savas aktivitātes, kas saistītas ar pakalpojumu sniegšanu individuāliem klientiem, uzņēmumiem un vietējām institūcijām. *SDS* īstenoja savu darbību atkritumu apstrādē, ielu apgaismošanā un citos ar enerģiju saistītos pakalpojumos ar ieguldījumu pārdošanā, kas vienāds ar EUR 685 miljoniem 1998. gadā pret EUR 650 miljoniem 1997. gadā. 2000. gadā *EDF* izveidoja partnerattiecības ar *Veolia Environnement*, izmantojot sabiedrības *Dalkia* starpniecību, kura ir Eiropas līdere enerģētikas pakalpojumos uzņēmumiem un kolektīviem. Tā piedāvā enerģētikas tehnoloģijas un uzturēšanas pakalpojumus, apsaimnieko siltuma instalācijas, kas saistītas ar ēku funkcionēšanu un nodrošina siltuma tīklu, enerģijas ražošanas bloku un rūpniecisko šķidrums ekspluatāciju.
- (202) *EDF* attīstīja arī savas darbības alternatīvo enerģijas veidu tirgū. Holdinga sabiedrība *CHART*, kas ir 100 % uzturēta *EDF* filiāle, 1997. gadā apvienoja savas darbības tādu alternatīvo enerģijas veidu nozarē kā ģeotermālās enerģijas un vēja ģeneratori. To ieguldījums konsolidētā apgrozījumā bija EUR 70 miljoni.
- (203) *EDF* kā elektrības ražotāja un sadalītāja konkurēja un vēl konkurē ar pārējiem alternatīvo enerģijas veidu avotiem, piemēram, akmeņogles, nafta un gāze, gan nacionālajā, gan starptautiskos tirgos. Francijā, piemēram, *EDF* sekmīgi uzsāka kampaņu, lai veicinātu elektrības izmantošanu apkurē. Tādējādi tā palielināja savu tirgus daļu, salīdzinot ar konkurentiem, kuri piegādā alternatīvās enerģijas veidus aizvietojošās enerģijas avotus kā nafta vai gāze. Tērauda nozarē elektriskās krāsnis konkurē ar gāzes un naftas krāsnīm. No tā izriet, ka tāds pasākums kā šis te varētu kropļot konkurentus, kā tas noticis ar alternatīvajiem piegādātājiem, piemēram, *Gaz de France*.
- (204) *EDF* arī aizņēma ievērojamu tirgu elektrības tirdzniecībā starp dalībvalstīm 1997. gadā, lai gan pašlaik elektrības tirgus Francijā ir pilnībā atvērts daudzajiem piegādātājiem no Eiropas, kas tajā ir klātesoši. Tādējādi šķiet, ka *EDF* 1997. gadā jau bija sekmīgi iesaistījusies dažos citu dalībvalstu tirgos un ka palīdzība, kas izriet no *EDF* uzņēmumu nodokļa nemaksāšana par daļu no finanšu uzkrājumiem, kas veidojušies no nodokļu atvieglojumiem VAT atjaunošanai, noteikti spēj ietekmēt konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (205) Iepriekšēji apsvērumi bijuši izklāstīti pagarināšanas lēmumā. Ne Francija, ne *EDF* savās piezīmēs nav apstrīdējusi, ka valsts atbalsts varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (206) Tādējādi pieņemot, ka tiek izpildīti LESD 107. panta 1. punktā uzskaitītie četri kritēriji, tas, ka *EDF* nav samaksājis uzņēmumu nodokli par daļu no finanšu rezervēm, kas radušās, esot atbrīvotam no nodokļiem koncesiju atjaunošanas nolūko, veido valsts atbalstu. Tādējādi nepieciešams izpētīt šīs atbalsta saderību ar iekšējo tirgu.

10. ATBALSTA SADERĪBAS AR IEKŠĒJO TIRGU NOVĒRTĒJUMS

- (207) LESD 107. panta 1. punkts nosaka, ka atbalsts, kas piepilda tajā minētos nosacījumus, principā ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu. Saskaņā ar pastāvīgu judikatūru valstij pienākas uzsvērt jebkurus iemeslus un elementus, attiecībā uz kuriem valsts atbalsts būtu saderīgs ar iekšējo tirgu⁽¹⁾. Tādā gadījumā Francijas Republika šajā jautājumā nav ne izcēlusi nevienu iemeslu, ne nodrošinājusi elementus.
- (208) Izņēmumi, kas paredzēti LESD 107. panta 2. punktā, šajā gadījumā nav pielietojami atbalsta rakstura dēļ, tas nav paredzēts minētajā punktā uzskaitīto mērķu sasniegšanai.
- (209) Aplūkojamais atbalsts neapmierina arī LESD 107. panta 3. punkta a) un c) apakšpunktā paredzētos nosacījumus izņēmumiem attiecībā uz atbalstu, kas paredzēts dažu reģionu ekonomiskās attīstības veicināšanai, vēl jo vairāk, ka tā atbilst darbībai domātam atbalstam. Tas nav pakļauts ieguldījumiem vai darba vietu izveidošanai, kā paredz valsts atbalsta vadlīnijas reģionāliem galamērķiem⁽²⁾.

⁽¹⁾ C-364/90 – Itālija pret Komisiju, EU:C:1993:157, 20. punkts.

⁽²⁾ Vadlīnijas par Reģionālo atbalstu (OV C 209, 23.7.2013., 1. lpp.).

- (210) LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts paredz arī izņēmumu atbalstam, kas domāts dažu aktivitāšu attīstības veicināšanai, ja tas nepasliktina tirdzniecības noteikumus pretēji kopējām interesēm. Šajā gadījumā aplūkojamais atbalsta apjoms neietilpst šajā izņēmumā no atļaujas atkāpties no līguma prasībām. Nevar uzskatīt, ka šis izņēmums, kas pielietojams nodokļu tiesībām un kuru izmanto tikai viens uzņēmums, būtu paredzēts darbības attīstības atvieglošanai. Tā vienīgais mērķis ir reāli palīdzēt uzņēmumam, samazinot operatīvās izmaksas.
- (211) Attiecībā uz LESD 107. panta 3. punkta b) un d) apakšpunktu, šajā gadījumā aplūkojamais atbalsta apjoms nav paredzēts kopējo interešu projekta realizācijas veicināšanai, ne smagu Francijas ekonomikas satricinājumu novēršanai, ne kultūras un īpašuma saglabāšanas sekmēšanai.
- (212) Tādējādi saderības kritēriji, kas izklāstīti LESD 107. panta 2. un 3. punktā, nav izpildīti. Turklāt, kas attiecas uz valsts dienesta izmaksu kompensēšanu, būtu jāievēro tāda pati piezīme kā *EDF* izmantotās neierobežotās valsts garantijas gadījumā: Francijas iestādes nav atsaukušās uz LESD 106. panta 2. punktu attiecībā uz nodokļu atvieglojumiem, bet tās uzsverušas faktu, ka *EDF* veic valsts pakalpojuma uzdevumus. Tomēr Francijas iestādes nav iesniegušas nevienu šo uzdevumu izmaksu novērtējumu. Tādējādi Komisija nevar noteikt, vai aplūkojamie nodokļu atvieglojumi kompensē iespējamās papildizmaksas, kas saistītas ar *EDF* uzliktajiem valsts pakalpojuma uzdevumiem, vai nekompensē tās. Jebkurā gadījumā, ja nodokļu nesamaksāšana tiktu kvalificēta kā kompensācija par vispārēju ekonomisku pakalpojumu sniegšanu, nav konstatēts, ka tāda kompensācija būtu iepriekš jānosaka pēc pārrēķināmiem un objektīviem kritērijiem un jāaprēķina attiecībā pret efektīva uzņēmuma izmaksām.
- (213) *Altmark* ⁽¹⁾ spriedumā formulēto noteikumu ievērošanas izskatīšana, kuri ļauj izvairīties no Līguma 107. panta 1. punkta piemērošanas apgabala, kā arī Līguma 106. panta 2. punkta piemērošanas noteikumu, ko cita starpā piemin Francijas iestādes, izskatīšana šajā gadījumā nav iespējama.
- (214) Balstoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, Komisija uzskata, ka aplūkotais atbalsts ir darbības atbalsts, kas ir nostiprinājis *EDF* konkurences stāvokli attiecībā pret tās konkurentiem. Šajos apstākļos tas būtu nesaderīgs ar iekšējo tirgu.
- (215) Visbeidzot Komisija uzskata, ka pretēji Francijas iestāžu apgalvotajam šajā gadījumā nav piemērojams noilguma noteikums. *EDF* no 1987. gada līdz 1996. gadam radīja no nodokļa atbrīvotas finanšu rezerves. No vienas puses, nepieciešams atzīmēt, ka, pēc Nacionālās grāmatvedības uzskaites padomes domām, kļūdu labojumiem, kas pēc sava rakstura attiecas uz bijušajām grāmatvedības uzskaites operācijām, jābūt atspoguļotiem grāmatvedības uzskaitē tā finanšu gada kopsavilkumā, kura laikā tās tika konstatētas, un, no otras puses, ka likums, kas nosaka, ka koncedenta tiesības tika pārgrupētas kapitālieguldījumos bez pakļaušanas uzņēmumu ienākuma nodoklim, ir datēts ar 1997. gada 10. novembri. Tādējādi nodokļu atvieglojumi datēti ar 1997. gadu un prasības noilgums nav piemērojams jaunam atbalstam, kas izmaksāts šajā termiņā, jo šis pirmais Komisijas dokuments attiecībā uz šo datumu parādījās 2001. gada 10. jūlijā. Cita starpā atbilstoši 15. pantam Regulā (EK) Nr. 659/1999 procedūra iebildumu celšanai aizkavē noilguma termiņu.

11. SECINĀJUMI

- (216) Komisija konstatē, ka Francija attiecīgo atbalstu ir piešķirusi pretlikumīgi, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu. Komisija uzskata, ka atbrīvojums no uzņēmumu nodokļa summas FRF 5 882 849 762 apmērā saistīts ar kapitālieguldījumu pārgrupēšanu, kāda tā paredzēta Likumā Nr. 97-1026, finanšu rezerves paredzētas valsts vispārīgā apgādes tīkla atjaunošanai, kas jau veikta FRF 14 119 065 335 apmērā, kas veido nelegālu atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.
- (217) Saskaņā ar Starptautiskās tiesas iedibināto judikatūru, tiklīdz Komisija nosaka, ka atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, Komisija ir pilnvarota likt attiecīgajai dalībvalstij dzēst vai mainīt konkrēto atbalstu. Atbilstoši 14. pantam Regulā (EK) Nr. 659/1999 "Kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja (turpmāk – "atgūšanas lēmums"). Komisija neprasa atbalsta atgūšanu, ja tas būtu pretrunā ar kādu Kopienas tiesību vispārēju principu."

⁽¹⁾ C-280/00 – *Altmark Trans* un *Regierungspräsidentin Magdeburg*; EU:C:2003:415.

- (218) Komisijas mērķis, pieprasot, lai attiecīgā dalībvalsts atgūst atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu, ir atjaunot iepriekšējo situāciju ⁽¹⁾. Šajā jomā Tiesa uzskata, ka mērķis ir sasniegts brīdī, kad saņēmēji ir atmaksājuši nelikumīgi piešķirtās atbalsta summas, zaudējot arī priekšrocības, kuras tie ieguva, salīdzinājumā ar konkurentiem. Šādā veidā tiek atjaunota situācija, kāda bija pirms atbalsta izmaksāšanas ⁽²⁾.
- (219) Šajā gadījumā šķiet, ka neviens vispārējs Savienības tiesību princips nav pretrunā ar tādējādi konstatētā nelikumīgā atbalsta atgūšanu. Jo īpaši ne Francija, ne arī kāda cita ieinteresētā trešā persona nav par to iesniegusi nekādus argumentus.
- (220) No tā izriet, ka Francijai jādara viss nepieciešamais, lai no EDF atgūtu nelikumīgo atbalstu, kas tai piešķirts uzņēmumu nodokļu atbrīvojuma formā par summu FRF 5 882 849 762, pārgrupējot par kapitālu daļu no rezervēm FRF 14 119 065 335 apmērā.
- (221) Turklāt atgūšanas nolūkā Francijas iestādēm jāpapildina atbalsta summa ar atgūšanas kārtējiem procentiem, skaitot no datuma, kurā attiecīgais nesaderīgais atbalsts tika nodots uzņēmuma rīcībā, proti, katras kompensācijas faktiskās izmaksāšanas datuma par 1997. finanšu gadu un tā līdz pilnīgai atgūšanai ⁽³⁾ saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽⁴⁾ V nodaļu.
- (222) Tā kā Francijai ir pienākums lojāli sadarboties atgūšanas procedūras ietvaros, šī summa jākonstatē precīzāk procedūras laikā, pamatojoties uz elementiem, ko iesniegs Francijas iestādes un kas, cita starpā, ņems vērā valūtas maiņas kursu starp ECU/EUR un Francijas franku (FRF), kas piemērojamas EDF uzņēmumu nodokļa maksājuma daļām 1997. gada laikā un laikā, kad EDF tika atmaksāts atbalsts pēc pirmā negatīvā lēmuma anulēšanas 2009. gadā. Šajā gadījumā procenti nav jāmaksā par periodu, kurā atbalsts nebija uzņēmuma rīcībā, proti, laikā no brīža, kurā Francija bija atguvusi atbalstu līdz brīdim, kad tā bija to no jauna pārskaitījusi EDF. Tāpat jāņem vērā arī iespējamie procenti, kurus Francija jau pārskaitījusi EDF.
- (223) Francijas iestādēm ir jāatgūst minētā summa četru mēnešu laikā, skaitot no šā lēmuma paziņošanas datuma.
- (224) Saskaņā ar tiesu praksi dalībvalsts, kurai rodas neparedzētas vai neparedzamas grūtības vai kura saskata sekas, ko Komisija nav ievērojusi, var iesniegt šīs problēmas izskatīšanai Komisijā kopā ar priekšlikumu piemērotiem grozījumiem. Tādā gadījumā Komisija un attiecīgā dalībvalsts sadarbojas labticīgi, lai pārvarētu grūtības, pilnībā ievērojot LESD ⁽⁵⁾ noteikumus.
- (225) Komisija tāpat prasa Francijai tai nekavējoties iesniegt jebkuras problēmas, ar kurām tā varētu saskarties šī lēmuma izpildē,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Atbrīvojums no uzņēmumu nodokļa par labu uzņēmumam *Electricité de France* 5 882 849 762 Francijas franku apmērā, kas radies pārgrupējot par kapitālu rezerves, kas atbilst vispārīgā apgādes tīkla koncesijā nodoto īpašumu ekvivalentai vērtībai, veido valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

⁽¹⁾ Spriedumi lietās Spānija/Komisija C-278/92, C-279/92 un C-280/92, EU:C:1994:325, 75. punkts.

⁽²⁾ Spriedums lietā Beļģija/Komisija, C-75/97, EU:C:1999:311, 64.–65. punkts.

⁽³⁾ Sk. iepriekš minēto Regulas (EK) Nr. 659/99 14. panta 2. punktu.

⁽⁴⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Spriedums lietā Komisija/Vācija, C-94/87, EU:C:1989:46, 9. punkts, un spriedums lietā Komisija/Itālija, C-348/93, EU:C:1995:95, 17. punkts.

2. 1. punktā minētais atbalsts, ko nelikumīgi īstenojusi Francijas Republika, ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu.

2. pants

1. Francijas Republikai ir no saņēmēja jāatgūst pirmajā pantā minētajam atbalstam atbilstošā vērtība euro.
2. Par atgūstamajām summām aprēķina procentus, sākot no datuma, kad tās tika izsniegtas saņēmējam, līdz to faktiskās atgūšanas dienai.
3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 V nodaļu.

3. pants

1. 1. pantā minētais atbalsts jāatgūst nekavējoties un efektīvi.
2. Francijas Republika nodrošina, ka šis lēmums tiek izpildīts četru mēnešu laikā pēc datuma, kad par to paziņots.

4. pants

1. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas Francijas Republika iesniedz Komisijai šādu informāciju:
 - a) kopējo summu (pamatsumma un procenti), kas jāatgūst no saņēmēja;
 - b) sīku aprakstu par pasākumiem, kas jau veikti un paredzēti, lai izpildītu šo lēmumu;
 - c) dokumentus, kas pierāda, ka saņēmējs ir brīdināts par atbalsta atmaksāšanu.
2. Francijas Republika pastāvīgi informē Komisiju par to, kā tiek īstenoti valsts pasākumi, kas pieņemti, lai izpildītu šo lēmumu, līdz 1. pantā minētā atbalsta pilnīgai atgūšanai. Tā pēc Komisijas pieprasījuma nekavējoties nosūta visu informāciju par jau veiktajiem un paredzētajiem pasākumiem šā lēmuma izpildei. Tā arī sniedz detalizētu informāciju par atbalsta summām, kas jau atgūtas no saņēmēja, un atmaksas procentiem.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Francijas Republikai.

Briselē, 2015. gada 22. jūlijā

*Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER*